

Akwa nœ Aayi avwa Tshatshu o'o

Asœeke koedœe bisha mbeti á Lukasi sú. Mbetinœe sœe koema akwa á aayi avwa mbœerœe. Lukasi pandœe mara á Ɔtsho Ishiri jerœe ga pa aayi avwa dœe pe mara á endje sœe lima kœero dje lœe ongbo dœe ongbo mbœerœe koemindœe Ɔtsho O'o dœe gbœgbœ nœe Ɔtsho Ishirinœe. Tshe pa ndje ndœe upu á endje gbœ œedœe œerœe kanga kœ á endje wu lœe akwanœe.

Ayuda sœe lima koepa adœeke o'o ama Ndjaba ka kolœe 6a ndœe œene, kashe aayi avwa te lima tœe koemindœe Ɔtsho O'o fœe angbi azu kœ. Petro œedœe Polo dá tshe patœe endje kœerosœe nœe mangba akwa nœe endje.

Mbetinœe kurutshelœetœe ye atake:

- Ndangba olo Yisu 6a pa œshœ asœeke (1.1-11)
- Endje ke Matiase adœeke tshe dœe ayi avwa (1.12-26)
- Koena Ɔtsho Ishiri (2.1-13)
- Koemindœe Ɔtsho O'o nœe aayi avwa 6a lœe Yerusaleme (2.14-8.3)
- Koemindœe Ɔtsho O'o 6a lœe ongbo Yuda œedœe lœe ongbo Samariya (8.4-12.25)
- Ali ana gene nœe Polo ndœe Koemindœe Ɔtsho O'o (13.1-14.28)
- Koedjitœesho 6a lœe Yerusaleme (15.1-35)
- Bisha ana gene nœe Polo ndœe Koemindœe Ɔtsho O'o (15.36-18.23)
- Votœ ana gene nœe Polo ndœe Koemindœe Ɔtsho O'o (18.24-21.16)

- Endje tepa Polo ndœ kœza she vwi ga lœ kánga
6a lœ Yerusaleme (21.17-23.22)
- Polo 6a lœ Sezaré (23.23-26.32)
- Polo 6a lœ Roma (27.1-28.31)

Yisu pandœ Ɔtsho Ishiri fœ aayi avwa

¹ Gbozu Teofile, 6a la ali mbeti á mœ su fœ 6œ, mœ pandœ œrœ kœ á Yisu mbœrœ lima œdœ pe ndje œeneke kœ á tshe yi lima sœ nœ kœto 6a tœ adanœ

² œerrr ga tœ olo kœœ she lima ga lafo. Utshu kœœ she, tshe za o'o fœ aayi avwa nœ ye dœ gbœgbœ nœ Ɔtsho Ishiri.

³ Tshe ma lima tœ ye fœ endje manda kuzu á tshe tshu tœ kœma fœ endje adœke tshe sœ dœ soro. Tshe ma lima tœ ye fœ endje yé œ tetœ kœpa o'o tœ upu nœ Ogo gbozu nœ Ndjaba manda olo zazu bisha.

⁴ Anga lœkœ bale á tshe sœ lima kœzi œrœ dœ endje, tshe za o'o fœ endje adœke: «'E gigi damba tœ 'e lœ Yerusaleme nene kashe 'e kate œeneke á Aba pa lima ndœ nœ adœke œne za fœ 'e 6ata á 'e dji lima lœ ama mœ.

⁵ Gbambanœ nene, Yowane za lima batisimu nœ ungu, kashe lœ ondonœ asœke, Ndjaba œ za batisimu nœ Ɔtsho Ishiri fœ 'e.»

Yisu œ ga lafo

⁶ Aayi avwanœ á endje ngbœ6a lima tœ endje, yu Yisu adœke: «Gbozu, kolœ ngœngœnœ asœke dá 6œ gi tshagbozu nœ ogo Israyele a?»

⁷ Tshe kœpa fœ endje adœke: «O'o nœ 'e gugu mbœrœ kœwusœ ada œlœnœ too olœnœ á Aba za lœ tshagbozu nœ ye nene.

⁸ Kashe Ɔtsho Ishiri œ jerœ ga pa 'e, yé 'e gbo gbogbo mbœrœ kœna kœmindœ o'o nœ mœ lœ Yerusaleme, lœ ogo Yuda œdœ lœ Samariya djigi œerr vesho ga tœ osho kœ pa osho.»

⁹ Manda kœgi o'onœ ataa, tshe œ ngarr dœ ala endje ga lafo yé œ yiwa lœ ondoro tœ ala endje.

¹⁰ Bata á endje sœpe lima kœmesho irirrr ga lafo, anga azu bisha dœ imbi lœba á endje ka lima ndoo dœ endje

¹¹ kœpa fœ endje adœke: «Azu Galilayi, mbœrœ gade á 'e sœpe kœmesho ga lafo a? Yisunœ á tshe œ dœ ala 'e asœmœ, tshe kwa ndje bala tœ ye b̄ata á 'e wu she kœœ tœnœ ga lafo asœmœ.»

Matias̄e za akwa manda Yudasi

¹² Manda nœ, aayi avwanœ to b̄a pa kaga ɔyœ Olive yé œ jerœ ga lœ Yerusaleme; kaganœ sœ lima ga pa œrœ nœ Kelometere bale tœ Yerusaleme.

¹³ Lœkœ á endje wuta, endje li ga lœ gboshœ á endje lœ lima kœlo lœ nœ b̄a lafo. Œ dœ lima Petro, Yowane, Jake dœ Andere; Filipo dœ Toma; Bartelemi dœ Matie; Jake gbolo nœ Alefe, Shimu uzu kœ'e osho ndœ lipanda œdœ pe Yudasi gbolo nœ Jake.

¹⁴ Endje kœ, endje sœ lima dœ gbetshelœ bale, yé œ ngb̄atœ endje mbœrœ kœki fœ Ndjaba œlœ dœ œlœ awa bale dœ anga ayashe b̄ata Mareya á tshe zu Yisu œdœ pe ndje aaya Yisu.

¹⁵ Lœ anga olonœ asœmœ bale, Petro áalafœ b̄a ugurutœ ayindœ Yisu kama bale dœ zazu bale á endje ngb̄b̄a lima tœ endje, yé œ pa ngbi adœke:

¹⁶ «Aaya, æ li adœke o'o á Ɔtshə Ɔshiri pa lima ndœ
nœ ala Buku nœ Ndjaba, lœ ama gbozu Davidi tœ
upu nœ Yudasi á tshe to lima azu na tœnœ ndœ
kœza Yisu, mbœrœtœ endje.

¹⁷ Andaa Yudasi sœ lima awa bale dœ 'a yé tshe
sœ lima ndje dœ akwa nœ ye.

¹⁸ Uzunœ asœmœ yə lima kindi dœ ngendja á
endje ko lima fœ she manda ekperœ nœ ye. Tshe
te lima dœ kumu ye, uvu ye de wuruu yé sheta ye
yaranga ga ati.

¹⁹ Azu lœ Yerusaleme kə wusœ o'o asœke.
Ádánœ á endje e i'iri kindinœ dœ o'o ama ogo endje
adœke: Hakeldama, æ yindœ kœpa adœke “əshə
indji”.

²⁰ Yé endje sú ala mbeti nœ Itshi adœke:

“Tshelœ gbagba nœ ye æ fa gusu

yé uzu bale æ sœ lœ nœ nene.”

Yé ga pa nœ dœmœ:

“Anga angbi uzu æ za akwa nœ ye.”

²¹ A sœ dœ anga azu á endje na lima tœ awa dœ 'a
dœ ləkə á Gbozu Yisu sœ lima pa 'a,

²² kœto kpœpa batisimu nœ Yowane œrrr ga tœ olo
kœə she ga lafo. Ć li adœke anga uzu bale ugurutœ
endje, te timu awa bale dœ 'a ndœ kœmindœ
kœshe nœ ye ugurutœ akuzu.»

²³ Endje yisœ azu bisha: Yozefu á endje e she
Barsabase á endje donga ndje she dœ i'iri Yustushe
œdœ pe Matiase.

²⁴ Yé manda nœ endje za avwala nœ endje para
kəkə adœke: «Ćbœ, Gbozu á bœ wusœ ləsu uzu kə.
Yisœ uzu tsheneke á bœ ke she ugurutœ azu bisha
asœke

²⁵ adœke tshe mbœrœ akwa nœ aayi avwa lœ kudu Yudasi á tshe katœ nœ ti, á na ga tœ osho á li dœ she asœmœ.»

²⁶ Endje ta wuka mbœrœ kœgbœ uzu bale yé wukanœ te ga pa Matiasœ. Ádánœ á tshe li ga ugurutœ aayi avwanœ ndjokpa dœ bale dœmœ.

2

Ndjaba vwa Ɔtshœ Ishiri

¹ Lœkœ á olo angbœ Patekœte li, ayindœ Yisu ngbœgatœ endje para kœkœ ga tœnœ.

² Trale, ingiri to ɓa lafo ɓata egerœ yugu yé œ su tshelœ anda á endje sœ lima tœnœ djigi.

³ Endje wu œrœ á wuta ga ndœ endje ɓata owo, œ kurutshelœtœ endje á sœ ga pa kumu uzu dœ uzu.

⁴ Endje para kœkœ gbœ Ɔtshœ Ishiri yé œ tetœ kœpa angbi o'o ama ogo ɓata á Ishiri to fœ endje.

⁵ Anga Ayuda nœ ɔtshœ lœsu sœ ndje lima lœ Yerusalemœ, endje to lima djelœ ogo kœ pa œshœ.

⁶ Ingiri yugunœ za lima osho djigi, yé ukpulu azu ngbœgatœ endje œ sœ kœkitœ œsœnœ, mbœrœ uzu dœ uzu sœ lima kœdji o'o dœ adja o'o ama ogo ye.

⁷ Endje kitœ œsœnœ, œ sœ dœ yanga yé á pa adœke: «Azunœ asœ para kœkœ á endje pa o'o asœ, dœdœ azu Galilayi nene a?

⁸ Ɛ mbœrœ koto á uzu dœ uzu lœ ugurutœ azœ sœ kœdji endje dœ o'o ama ogo ye a?

⁹ Ugurutœ azœ, a sœ dœ Aparte, Amede dœ Elame, azu ogo Mezopotami, azu ogo Yuda dœ kapadose, azu ogo Ponte dœ Azi,

¹⁰ azu ogo Friji dœ Pafili, azu ogo Ezipito dœ azu tshakala ogo Sirene 6a lœ Libi; anga endje kœdœ endjeneke á endje to lœ Roma,

¹¹ adja Ayudancœ œdœ azu neke á endje wuta aayi kœdonga Ndjaba nœ Ayuda ascœmœ; azu ogo Krete dœ endje nœ Arabi. Kashe azœ para kɔkɔ, a dji endje kœpa o'o dœ ama ogo azœ, kœgbara ogboro œrcœ á Ndjaba mbœrcœ.»

¹² Endje kɔkɔ, endje ki lima tœ œscœncœ, yé œ yutœ endje adœke: «Æ yindœ kœpa adœke gade dœ mœ a?»

¹³ Kashe anga azu sœ lima kœmɔ endje adœke: «Ipi dá mbœrcœ endje ascœmœ.»

Kœyiscœrcœ nœ Petro

¹⁴ Yé Petro kœza o'o ugurutœ aayi avwa ndjokpa dœ bale á endje sœ lima tœ œscœncœ, á kœpa dœ ɔgbɔ adœke: «E'e dœ Ayuda œdœ pe 'e dœ azu para kɔkɔ á 'e sœ lœ Yerusaleme kpœke, 'e wusœ œneke á sœ kœrotœ nœ, 'e dara utu 'e yé œ dji mœ dœ ɔtshɔncœ.

¹⁵ Wala, azuncœ ascœke ndjondjo ipi 6ata á 'e sœ kœgbe tœncœ ascœmœ nene: mbœrcœ a sœ damba kolœ dœ ada ɔlɔ mindu dœ vana gbambancœ.

¹⁶ Kashe œneke á sœ kœmatœ endje ngɔngɔ ascœke kœdœ o'o á ayi kœgbara o'o Jowele pa lima. Tshe gbara lima adœke:

¹⁷ “Ndjaba pa adœke: Lɔkɔ kœka tshapashɔ, mœ vwa fshiri nœ mœ ga pa azu kɔ, agbolo yakoshe œdœ pe ayawuru nœ 'e œ te aayi kœgbara o'o,

alanga nœ 'e œ wu bala œrcœ lœ ulu, ayagbozu nœ 'e œ wu ndje bala œrcœ lœ ulu.

¹⁸ Adjapu, ɔlɔncœ ascœmœ

mœ vwa Ishiri nœ mœ ga pa aayi akwa nœ mœ dœ
 ayakoshe œdœ pe ayashe,
 yé endje te bala aayi kœgbara o'o.

¹⁹ Mœ mbœrœ bala ogboro œrœ 6a lafo, yé œ ma
 ambara afá 6a pa ɔshɔ 6a ke:
 indji œ tu, owo œ tshi yé ngawo œ da.

²⁰ ɔlɔ œ fa butshɔ,
 yé yapu œ sœ 6ata indji,
 utshunœ adœke olo kœna Gbozu li,
 egerœ olo œdœ olo nœ mokɔ.

²¹ Yé uzu kɔ á tshe ki dœ i'iri Gbozu, tshe she.”

²² «Azu tshelœ Israyele, 'e dji o'o mœ: Yisu, uzu
 tshœlœ Nazarete kœdœ lima uzu á Ndjaba ma
 gbɔgbɔ nœ ye fœ 'e lœ ye dœ awa nœ kœmbœrœ
 afá, ogboro œrœ œdœ kœma ambárá œrœ 6a ugu-
 rutœ 'e 6ata á 'e wusœ nœ dœ tœ'e.

²³ Uzunœ ascœmœ, 'e za lima she ga tshaabrœ
 azu á endje wuwusœ Ndjaba nene, yekane á endje
 wo she á kuru she ga pa kurushi lindœ agbe nœ
 Ndjaba á tshe guma.

²⁴ Kashe Ndjaba she she, yé œ gbota she lœ
 kanga nœ kuzu mbœrœ œ lili adœke kuzu ropa ye
 dœ gbɔgbɔ nene.

²⁵ Davidi pa lima o'o tœ upu nœ ye adœke:
 “ɔlɔ dœ ɔlɔ mœ sœ kœwu Gbozu utshu mœ,
 mbœrœ á tshe sœ ga tœ kuni mœ
 adja awa œ za mœ bale nene.

²⁶ Mbœrœ tœnœ ataa, lɔsu mœ su dœ yanga
 yé ama mœ œ 6i ndje itshi dœ yanga.
 Ga pa nœ kɔ, undu mœ œ yatœ ye lœ kœsœ gee
 mbœrœ á mœ za lɔsu mœ ga tœ zœ.

²⁷ Gbambœnœ nene, Gbozu, 6œ katoœ mœ ti
 lœ ogo nœ akuzu nene,

6œ yi ndje ndœ nœ adœke œmœ doé œeyerœ uzu nœ
zœ mœ fu lœ koto akuzu nene.

²⁸ Bœ yi lima sœ awa soro fœ mœ,
lsu mœ œ su dœ yanga mbœrœ kœsœ awa bale
dœ 6œ.”

²⁹ «Aaya, œ li adœke mœ pa o'ara fœ 'e tœ upu nœ
ata azœ dœ Davidi: tshe tshu lima, endje shi she
yé tshapa udu ye sœpe damba œrrr kpesheke ndœ
azœ.

³⁰ Kashe œshe kœdœ lima ayi kœgbara o'o, yé tshe
wusœ nœ adœke Ndjaba dara lima ama ye adœke
anga gbolo tshelœ ye œ te gbozu manda ye.

³¹ Davidi wu lima sœ œrœ á yindœ kœwuta bala
toenœ, yé tshe gbara lima o'o kœshe nœ Masiya.
Toenœ dá tshe pa lima adœke: “Tshe sœsœpe lima
lœ ogo nœ akuzu nene, yé tshe fufu lima nene.”

³² Adja Ndjaba she Yisu lœ akuzu. A'a para kœkœ
kœdœ atimu nœ o'onœ.

³³ Ndjaba za she 6a tœ kuni ye, œ to Ɔtshœ F'iri á
tshe pa lima tœ ye fœ she á tshe kurutshelœ nœ tœ
'a 6ata á 'e sœ kœwu toenœ á sœ kœdji toenœ.

³⁴ Davidi œ ga lafo nene gbaa, kashe tshe pa
adœke:

“Gbozu Ndjaba pa fœ Gbozu nœ mœ:
sœ ga ati ga tœ kuni mœ,

³⁵ œrrr ga tœ lœkœ á mœ fa azu á endje yiangba zœ,
ga tshada zœ 6ata mbata.”

³⁶ «Azu Israyele, 'e wusœ nœ dœ Ɔtshœnœ adœke:
Yisu á 'e kuru she lima ga pa kurushi asœmœ,
Ndjaba mbœrœ adœke tshe fa Gbozu, yé œ fa
Kristu*.»

Ali kœfatshalœsu azu

* **2:36** Kristu dœ o'o ama ogo Greke kœdœ Masiya

³⁷ Lɔkɔ á azu dji o'onœ ascœmœ ataa, lɔsu endje ka endje, yé endje yu Petro œdœ pe anga udu aayi avwa adœke: «Aaya, 'a mbœrœ gadœ?»

³⁸ Petro gi fœ endje adœke: «'E fatshalɔsu 'e: uzu dœ uzu gbɔ batisimu dœ i'iri Yisu Kristu yeka á Ndjaba kœdjeroendœ ekperœ nœ 'e. Yé Ndjaba œ to ɔtshɔ Ishiri fœ 'e.

³⁹ Gbambanœ nene, o'o nœ ɔtshɔ Ishiri á Ndjaba pa lima tœnœ, œ sœ mbœrœ e'e dœ agbolo nœ 'e, œdœ ndje pe azu á endje sœ lœ ingirinœ, endjeneke á Gbozu Ndjaba nœ azœ œ 'e bala endje.»

⁴⁰ Petro kpa pa o'o ndjoro fœ endje. Tshe pa ala o'o kɔ adœke endje yindœ œneke á œne pa, yé œ gbota gbetshelœ nœ endje dœ kœpa adœke: « 'E yindœ soro á Ndjaba za fœ 'e mbœrœ á kœgitœ 'e ugurutœ azu osho asœ á ɔtshɔ endje gaga nene!»

⁴¹ Endje neke á endje yi lima ndœ o'o nœ ye, endje gbɔ batisimu. Yé dœ ɔlɔnœ ascœmœ, azu ga pa œrœ nœ kutu votɔ te lima ga ndœ ukpulu ayindœ Yisu.

Ali kœngbɔɔatœ ayindœ Yisu

⁴² Endje zatœ endje djigi ga tœ kœyisœrœ nœ aayi avwa yé œ sœ kœngbɔɔatœ endje lœ yazu, œ sœ kœkurutshelœ mapa tœ endje dœ pe kœki fœ Ndjaba kpœtœ œscœnœ awa bale.

⁴³ Awa li lima tœ endje kpa kpa kpa ye: Aayi avwa mbœrœ ogboro œrœ yé œ má ndje ambáránœ.

⁴⁴ Ayindœ Yisu para kɔkɔ sœ lima kpœtœ œscœnœ bale yé œ ngbɔɔa œrœ nœ endje kɔ ga tœ nœ bale.

⁴⁵ Endje ka lima kindi nœ endje ndje dœ œrœ nœ endje á kurutshelœ ngendjanœ dœ mara adœke uzu dœ uzu gbœ liaka ogo nœ ye.

⁴⁶ Endje sœ lima kœngbœbatœ endje ɔlœ dœ ɔlœ 6a lœ Tepelo, yé œ sœ lima kœzi œrœ kpœtœ œsœnœ bale 6a lœ anda nœ endje. Endje sœ lima kœzi œrœ dœ yanga œdœ ɔtshœ lœsu.

⁴⁷ Endje sœ lima kœdonga Ndjaba, yé azu kœ yi lima ndœ endje waa. ɔlœ dœ ɔlœ, Gbozu sœ kœyi endjeneke á endje gbœ kœshe ga ugurutœ azu Ikrizia.

3

Petro she uzu á ada ye tshu

¹ Anga kidala bale dœ ada ɔlœ votœ, Apetro dœ Yowane ro lima kœdonga Ndjaba 6a lœ Tepelo.

² Anga yakoshe bale á ada ye tshu tshakudu ye pe lœ gbolo ye sœ lima kœsœ ndoo dœ manda gbagba Tepelo á endje e «ɔtshœ Manda». Endje sœ lima kœna dœ she ɔlœ dœ ɔlœ ga zœ mbœrœ á tshe kœyœndœ œrœ tshakane azu á endje sœ kœli ga lœ Tepelonœ.

³ Lœkœ á tshe wu Petro œdœ Yowane kœli ga lœ Tepelonœ, tshe yœndœ œrœ tœ endje.

⁴ Yé Apetro dœ Yowane tondœ ye, œ pa fœ she adœke: «Tondœ 'a.»

⁵ Uzunœ tondœ endje dœ gbetshelœ adœke endje to œrœ fœ œne zœ.

⁶ Á Petro kœpa fœ she adœke: «Mœ gugu dœ ngendja bale nene, kashe œneke á mœ sœ dœ tœnœ, mœ to fœ 6œ: dœ i'iri Yisu Kristu, uzu Nazarete, áalafo œ na ana!»

⁷ Petro za kuni ye, æ ti she ga lafo. Trale, ada ye dœ tshelœ porongato ada ye yɔrɔ tshelœ tœ endje;

⁸ yé gbikivwigbi, tshe áalafo æ tetœ ana. Tshe li awa bale dœ aayi avwa ga lœ Tepelonœ, æ ka, æ i kpitikpiti dœ pe kœdonga Ndjaba.

⁹ Azu para kɔkɔ sœ lima kœwu she kœna ana œdœ pe kœdonga Ndjaba.

¹⁰ Azu tra she tuu, æ pa adœke: «Æ dœdœ œshe dá sœ kœsœ lima ɓa pa ɔtshɔ manda Tepelo yekane á sœ kœyɔndœ œrœ nene a!» Uvuru endje kpa lima lœ nœ tœ kœwu œrœ á mbœrœtœ endje lima fœ uzunœ á ada ye tshu asœmœ.

O'o nœ Petro

¹¹ Bata á uzu sœmœ yiye lima ndœ kœgitœ ye tœ Apetro dœ Yowane nene, azu para do ga lafo æ sœ kœkpa ga ndœ endje ngbɔlɔ tshakudu mbarasane á endje e i'irɪnœ adœke mbarasane nœ Salomo.

¹² Petro kœwu endje á kœpa adœke: «Azu Is-rayele, mbœrœ gadœ á uvuru 'e æ kpa lœ nœ tœ kœshenœ asœke a? Mbœrœ gadœ dá 'e sœ kœetondœ 'a ɓata gbɔgbɔ nœ 'a dœ tœ 'a too manda Ndjaba á tshe sœ dœ 'a dá mbœrœ adœke á uzunœ asœke na ana a?

¹³ 'E wusœ nœ adœke Ndjaba nœ Abrayamo, Ndjaba nœ Izaka œdœ Yakobo, Ndjaba nœ aata azœ, œshe dá ma mokɔ nœ ayi akwa nœ ye dœ Yisu. E'e dá ka lima she adœke endje wo she; yé ɔlɔ á Pilato yi lima ndœ kœkatœ ye ti, 'e vvara lima tœ 'e ye.

¹⁴ 'E vwaratœ 'e tœ uzu á tshe sœ yerœ, á sœ ndjii, yeka á yu lima Pilato adœke tshe za anga ayi kœwo azu fœ 'e.

15 'E wo lima Gbozu* nœ soro, kashe Ndjaba she she ugurutœ akuzu yé 'a koedœ atimunœ.

16 Ngəngə asœ 'e wu yakoshe asœke. 'E wusœ ye dœ ɔtshənce: i'iri Yisu dá she she mbœrœ 'a sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye. Mbœrœ gbəgbə nœ i'iri ye dá tshe wuta dœ ɔtshə ɔkə ɓata á 'e wu utshu 'e para kəkə asœke.

17 «Kashe aaya, mœ wusœ nœ adœke e'e dœ agbozu nœ 'e, 'e mbœrœ lima atamœ mbœrœ á 'e wuwusœ adja o'o nene.

18 Kashe Ndjaba mbœrœ ndœma ye á tshe pa lima tœnce lœ ama aayi kœgbara o'o. Tshe pa lima adœke Masiya á tshe na, tshe wu oyo waa.

19 Mbœrœ tœnce atamœ, aaya, 'e fatshaləsu 'e dœ œ kwa ga ndœ Ndjaba. Œdœ 'e kœmbœrœ ataa, tshe mbœrœ adœke ekperœ nœ 'e yiwa ye.

20 Atamœ ndje, Gbozu Ndjaba œ mbœrœ adœke 'e gbə ɔtshə olo nœ kœyatœ 'e, yé tshe vwa Masiya á tshe ke lima she utshunœ katshatsha mbœrœ 'e asœmœ, fœ 'e. Œshe koedœ Yisu.

21 Kashe ngəngə asœke, Yisu Kristu œ sœ ɓa lafo œrrr ga tœ ləkə á œrœ kə œ gumatœ ye liaka œneke á Ndjaba pa lima ndœ nœ lœ ama ayerœ aayi kœgbara o'o nœ ye.

22 Moyize pa lima adœke: “Gbozu Ndjaba œ vwa bala ayi kœgbara o'o bale ɓata mœ, tshe dœ anga aya 'e. 'E dji bala œneke kə á tshe pa fœ 'e.

23 Azu á endje tshapu kœdji she, endje sœ ugu-rutœ azu nœ Ndjaba nene yé endje tshu.”

24 Yé aayi kœgbara o'o kə, kœto kpœpa Samwele œrrr ga tœ azu á endje sœ angba ye, uzu dœ uzu gbara lima o'o tœ upu nœ ləkənce asœke.

* 3:15 Ayi kœza soro fœ azu

²⁵ E'e kœdœ agbolo nœ ayi kœgbara o'o, 'e kœdœ ndje agbolo ayo á Ndjaba guma lima dœ aata azœ lœkœ á tshe pa lima fœ Abrayamo adœke: "Lœ awa nœ aata zœ, mœ to kane mœ ga pa azu kœ pa ɔshœ."

²⁶ Mbœrœ 'e dá Ndjaba vwa ayi akwa nœ ye utshunœ. Tshe vwa she adœke tshe to kane ye ga pa 'e, yé uzu dœ uzu katœ kœmbœrœ ekperœ.»

4

Apetro dœ Yowane ɓa utshu aayi kœwa ngbanga nœ Ayuda

¹ Lœkœ á Apetro dœ Yowane sœpe kœpu o'o, agbozu tshapa anganga Ndjaba, gbozu tshapa aayi kœgbœndœ Tepelo œdœ Asadukayi, yi lima kumu endje.

² Endje sœ lima dœ ókó tœpanœ kpuru kœwu adœke aayi avwa sœmœ bisha sœ kœyisœ œrœ yé œ sœ kœpandœ nœ adœke ɓata á Yisu shé lœ kuzu, azu á endje tshu lima, endje she ndje lœ kuzu.

³ Endje tepa endje, œ ko endje va ga lœ kánga œrrr ga tœ kœkœrœ osho mbœrœ ɔlœ di lima ye.

⁴ Lœ ugurutœ azu á endje dji lima ɔtshœ O'o, azu ndjoro sœ lima dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu, yé ayindœ Yisunœ wuta azu ga pa œrœ nœ kutu mindu (5.000) dœ ɔlœnœ ascœmœ.

⁵ Osho kœrœ pa nœ yeka á agbozu tshapa Ayuda, agbozu Ikrizia, aayi kœyisœ awa akwanœ á endje sœ lœ Yerusaleme, ngbœɓa lima tœ endje.

⁶ Ana á tshe dœ egerœ nganga Ndjaba, dœ Kayifa, dœ Yowane, dœ Alekezandre œdœ pe azu kœ lœ ɓingi nœ agboro anganga Ndjaba dá ngbœɓa lima tœ endje ɓa zœ.

⁷ Endje to Apetro dœ Yowane ro tœnœ ga utshu endje, yé endje yu endje adœke: «'E mbœrœ œrœnœ asœke dœ gbœgbœ ndje pe dœ i'iri de e?»

⁸ Yé Petro á tshe sœ lima dœ gbœgbœ nœ Ɔtshœ Ishiri kœpa fœ endje adœke: «Agbozu tshapa azu ogo œdœ agbozu,

⁹ 'a mbœrœ Ɔtshœrœ fœ uzu á ada ye tshu yekane á endje sœ kœyu 'a kpesheke adœke 'a pandœ mara œrœ á 'a mbœrœ á uzunœ asœ she.

¹⁰ Ataa œ li adœke e'e kœkœ œdœ azu Israyele, 'e wusœ nœ dœ Ɔtshœnœ adœke uzunœ á tshe ka utshu 'e asœke, tshe she mbœrœ i'iri Yisu Kristu, uzu Nazarete á 'e kuru lima she ga pa kurushi yeka á Ndjaba she she lœ akuzu.

¹¹ Ɔshe kœdœ badja á e'e dœ aayi kœmœ anda za lima vwî'i, tshe fa badja á anda œ shi mbœrœ tœnœ.

¹² Azu œ gbœ kœshe kolœ 6a ndœ ye. Gbambanœ nene, pa Ɔshœnœ asœke, anga angbi i'iri á Ndjaba za adœke azu gbœ kœshe lœ awanœ, gugu nene.»

¹³ Kœwu adœke Apetro dœ Yowane ka kolœ mbimbimbi ga pa o'o nœ endje, aayi kœwa ngbanga i lima gbandjuru mbœrœ endje kœdœ amba azu á endje wuwusœ œrœ nene. Kashe endje wu ndje lima sœ nœ adœke endje kœdœ azu á endje sœ lima awa bale dœ Yisu.

¹⁴ Kashe 6ata á endje sœ lima kœtœndœ uzunœ á tshe she, á tshe ka lima utshu endje, awa kœgi o'o tœ endje gugu lima nene.

¹⁵ Á endje kœza awa fœ Apetro dœ Yowane kœwuta damba ga shu yé endje kœtetœ kœyutœ endje ugurutœ endje:

16 «A mbœrœ gade tœ azunœ asœke a? Mbœrœ azu para kœkœ lœ Yerusaleme wusœ nœ ngbi adœke, endje dá mbœrœ afá asœ, yé a shara nene.

17 Kashe œ li adœke a mbœrœ kœ adœke o'onœ tete lœ utu azu para kœkœ nene. A za uvuru endje adœke endje kpa papa o'o bale dœ i'iri uzu nœ endje asœmœ nene.»

18 Manda nœ, endje 'e endje, œ pakata endje kœpa o'o œdœ pe kœyisœ œrœ dœ i'iri Yisu.

19 Kashe Apetro dœ Yowane gi fœ endje adœke: «œrœ gade dá sœ ndjii utshu Ndjaba a? 'A dji 'e too 'a dji Ndjaba? 'E wa ngbanganœ dœ tœ 'e kane.

20 Yé tœ a'a nœ 'a, 'a vu ama 'a tœ œrœ á 'a wu dœ ala 'a yé á dji dœ utu 'a nene.»

21 Kœdji o'onœ ataa, aayi kœwa ngbanganœ gbagbara endje œerr œ katœ endje ti. Endje gbœgbœ lima awa ndœ kœwa ngbanga ga tœ œkœ endje nene gbambanœ nene, azu para kœkœ sœ lima kœdonga Ndjaba mbœrœ œercœœ á wuta.

22 Yakoshœœ á endje she she lœ awa nœ afá asœmœ, sœ lima dœ ungu kœerœpa zazu bisha.

Ayindœ Yisu sœ kœdonga Ndjaba

23 Apetro dœ Yowane gu ga ndœ anga endje lœkœ á aayi kœwa ngbanganœ mi lima kane endje tœ endje, œ pandœ neke kœ á agboro anganga Ndjaba dœ agbœ Ayuda pa fœ endje.

24 Manda kœdji o'onœ, aka endje para kœkœ awa bale, endje za avwala fœ Ndjaba dœ o'onœ atake: «Gbozu Ndjaba, œbœ dá mbœrœ tshalafœ, dœ œshœ, dœ ungu œdœ pe œeneke kœ á sœ lœœœ,

25 œbœ dá za o'onœ asœke lœ awa nœ Ōtshœ Ishiri ga lœ ama ata 'a dœ Davidi á tshe kœdœ ayi akwa nœ zœ:

“Mbœrœ gadē á ogo kɔ sœ koeturu tœnœ,
 yé mbœrœ gadē á azu sœ kœvwarandœ kœmbœrœ
 œrœ

kashe œ gugu dœ ádá nene?

²⁶ Agbozu tshapa ɔshɔ gumatœ endje,
 yé agbozu kuma akwa ngbɔtœ endje
 mbœrœ kœnga koshe ga tœ Gbozu Ndjaba
 œdœ pe ga tœ Masiya nœ ye.”

²⁷ Gbamba nœ nene, œtœnœ koedœ adjapu adœke
 Aerode dœ Pose Pilato ngbɔɔatœ endje dœ angbi
 azu œdœ pe azu ogo Israyele ɔa lœ ongbonœ
 asœke mbœrœ kœnga koshe ga tœ Yisu, œyerœ ayi
 akwa nœ zœ á tshe dœ Masiya nœ zœ.

²⁸ Dœ tœnœ ataa, endje mbœrœ liaka gbetshelœ
 nœ zœ kɔ á ɔœ za lima dœ gbɔgbɔ œdœ œneke kɔ á
 ɔœ yi lima ndje ndœ nœ dœ tœ zœ.

²⁹ Yé ngɔngɔ asœke Gbozu, tondœ mara á endje
 ndanga 'a asœke yé œ to uvuru fœ aayi akwa nœ
 zœ dœ endje mindœ o'o ama zœ dœ gbɔgbɔ kɔ.

³⁰ To kane zœ ga pa kumu azu kɔ mbœrœ adœke
 kœshe azu, ambárá œrœ dœ pe afá, mbœrœtœ
 endje dœ i'iri Yisu á tshe dœ œyerœ ayi akwa nœ
 zœ.»

³¹ Manda kœza avwala nœ endje, osho á endje sœ
 lima tœnœ turu yé endje para kɔkɔ, endje gbɔ ɔtshɔ
 Ishiri œ tetœ koepandœ ɔtshɔ O'o dœ gbɔgbɔ.

Ayindœ Yisu ngbɔɔa œrœ nœ endje ga tœ œsœnœ

³² Ukpulu azu á endje fa lima ayindœ Yisu, sœ
 lima dœ lɔsu œdœ pe dœ gbetshelœ bale. Anga
 uzu bale pa pa lima adœke œrœ nœ œne sœ
 pa undu œne dœ tœ œne nene, kashe endje sœ
 kœngbɔɔa lima kɔ ga tœ œsœnœ bale.

³³ Aayi avwa nœ Yisu sœ lima kœmindœ o'o kœshe nœ Gbozu Yisu ugurutœ akuzu dœ gbœgbœ, yé Ndjaba sœ lima kœza ɔtshœ lœsu ye ga pa endje kœ.

³⁴ Uzu bale dœdœ lima ayi oyo ugurutœ endje nene. Gbambanœ nene, endjeneke á endje sœ lima dœ kindi too dœ anda, endje ka lima œ na dœ ngendjanœ,

³⁵ yé œ ko fœ aayi avwa. Lœ kœkurutshelœ nœ, uzu dœ uzu sœ lima kœgbœ lindœ œneke á li dœ she.

³⁶ Anga uzu bale lœ mara nœ Alevi sœ ndje lima ugurutœ endje. I'iri ye kœdœ Yozefu á endje zu she lakpi Shipre. Aayi avwa e ndje lima she Barnabase, œ yindœ kœpa adœke «uzu kœto gbœgbœ».

³⁷ Tshe sœ ndje lima dœ kindi nœ ye, yé œ ka, œ na dœ ngendjanœ yeka á ko fœ aayi avwa.

5

Anania dœ Safira

¹ Anga uzu bale á i'iri ye kœdœ Anania, dji lima tœ ye dœ awonœ yé œ ka kindi nœ endje.

² Manda nœ, endje sœ lima dœ egerœ lœsu dœ awonœ, yé œ gumasœ tshakala ngendjanœ mbœrœ endje yeka á na dœ udunœ fœ aayi avwa.

³ Kashe Petro pa adœke: «Anania, mbœrœ gadœ á Satana li ga lœsu zœ ata a? Bœ fara ɔtshœ Ishiri, yé œ gbœtœ tshakala ngendja kindi.

⁴ Bœ ka má tœ kœka kindinœ ye nene a? Too 6œ kœka, mbœrœ gadœ 6œ mbœrœ má œrœ á 6œ yindœ nœ dœ ngendjanœ nene a? Gbetsheloœnœ asœmœ li ga lœsu zœ koto o? Æ dœdœ azu dá

6œ fara endje nene, kashe Ndjaba dá 6œ fara she asœemœ.»

⁵ Lɔkɔ á tshe dji o'onœ asœemœ ataa, tshe nɔ vwi œ te, œ tshu ye. Awa za azu á endje dji lima o'onœ.

⁶ Agbolo modo vwele lima she dœ lœba, yé œ na œ shi she ye.

⁷ Manda ada ɔlɔ votɔ, awonœ wuwusœ œneke á mbœrœtœ endje nene, yé œ li tɔndu tɔndu ga sœenda ga zœ.

⁸ Petro kœyu she adœke: «Pandœ nœ fœ mœ kane, pa ngendja kindinœ á 'e ka dœ mœ a?»

Tshe kœyindœ nœ adœke: «Adjapu, pa ngendjancœ dœ mœ!»

⁹ Yé Petro kpa yu she adœke: «Mbœrœ gadœ á 6œ djitœ zœ dœ akɔ zœ á fara ɔtshɔ Ishiri nœ Gbozu Ndjaba a? Dji kane, azu á endje to tœ kœshi akɔ zœ, endje ka 6a lœ manda 6a zœ. Ɛ6œ ndje awa bale, endje shi ndje 6œ.»

¹⁰ Pe kpœlœ ma ye atake, tshe te ga tœ ada Petro œ tshu ye. Lɔkɔ á agbolo modo li lima, endje wu adœke tshe tshu ye, yé œ za lima she á na á shi ndje she ndoo dœ akœnœ.

¹¹ Egerœ awa li lima tœ azu Ikrizia œdœ pe azu á endje dji lima ndœ o'onœ asœemœ.

Afá nœ aayi avwa

¹² Aayi avwa sœ lima kœmbœrœ afá ndjoro, yé œ sœ lima kœma ambárancœ 6a ugurutœ azu. Ayindœ Yisu sœ lima kœngbɔtœ endje kɔ 6a tshakudu mbarasane nœ Salomo dœ gbetshelœ bale.

¹³ Uzu á tshe gugu dœ kœyindœrœ nene œ li kœli ga ndœ endje nene, andaa azu sœ lima kœpandœ ɔtshœrœ nœ ayindœ Yisu.

¹⁴ Ayakoshe dœ pe ayashe ndjoro sœ lima kœfatshalɔsu endje ga ndœ Gbozu, yé œ sœ lima ga ugurutoe ayindœ Yisu asœmœ.

¹⁵ Endje sœ lima kœwuta dœ aayi kɔɓa ga tœ ala awa, yé œ sœ lima kœko endje ga pa kelekpa œdœ ga pa kondja mbœrœ adœke Petro kœsœ kœro tœncœ, á ishiri ye kœna ga pa anga endje ugurutoe endje.

¹⁶ Anga ukpulu azu ogo á sœ mashenga dœ Yerusaleme na ndje lima dœ aayi kɔɓa œdœ pe azu á ekpe ishiri sœ pa endje, yé endje she lima para kɔkɔ.

Ɔrœ kanga á aayi avwa wu

¹⁷ Dœ lɔkɔncœ asœmœ, egerœ nganga Ndjaba œdœ endjeneke kɔ á endje sœ indiri ye, œ yindœ kœpa adœke azu tshelœ ngbɔtœ nœ Asadukayi, endje sœ lima dœ ókó.

¹⁸ Endje ko aayi avwa, yé œ vwi endje ga lœ kánga.

¹⁹ Kashe dœ butshɔ, andjelu nœ Gbozu kɔrɔ manda kánga yé œ ko endje ga shu, á pa fœ endje adœke:

²⁰ «'E na œ sœ ɓa lœ Tepelo. Yé ɓa zœ, 'e pandœ o'o upu nœ tafo soro fœ azu.»

²¹ Manda kœdji o'onœ, endje ro pe dœ amazi tuu ga lœ Tepelo, yé œ tetœ kœyisœ œrœ ɓa zœ.

Egerœ nganga Ndjaba yikumu ye, œshe œdœ azu á endje sœ indiri ye. Endje e lima osho ndœ angbɔtœ nœ endje dœ agboro azu kœwa ngbanga, yé œ vwa azu adœke endje e aayi avwa á endje sœ ɓa lœ kánga.

²² Kashe lɔkɔ á aayi akwa wuta lima 6a lœ kánga 6a zœ, endje gbɔgbɔ lima endje nene. Endje gu yé œ pa adœke:

²³ «'A wu manda kánganœ, endje tshu dœ ɔtshɔnœ yé aayi kœgbɔndœ manda nœ ka ga pa nœ. Kashe lɔkɔ á 'a kɔrɔ atake, a wuwu uzu bale 6a lœ nœ 6a zœ nene.»

²⁴ Kœdji o'onœ ataa, gbozu nœ aayi kœgbɔndœ Tepelo œdœ pe agboro anganga Ndjaba i gbɔndjuru tœ upunœ, yé œ tetœ kœyutœ endje tœ neke á mbœrœtœ endje asœmœ.

²⁵ Kashe anga uzu na lima œ pandœ nœ fœ endje adœke: «'E wu, azu á 'e ko lima endje ga lœ kánga asœmœ, endje ka 6a lœ Tepelo yé œ sœ kœyisœ œrœ fœ azu.»

²⁶ Yé gbozu tshapa aayi kœgbɔndœ Tepelo na dœ aturugu nœ ye, œ to aayi avwa lœ zitinœ kparawa adœke azu kœveve œne dœ badja nene.

²⁷ Endje na dœ endje ga lœ osho kœwa ngbanga, yé egerœ nganga Ndjaba te lima tœ kœwa ngbanga ga pa endje.

²⁸ Tshe pa fœ endje adœke: «'A kɔ 'e lima dœ ɔgbɔ tœ kœyisœ œrœ dœ i'iri uzu asœmœ ye. 'E wu, 'e mbœrœ œrrr kœyisœrœ nœ 'e za tshelœ ongbo Yerusaleme djigi. Atamœ, 'e yindœ kœmindœ nœ adœke a'a dá wo yakoshenœ asœke a?»

²⁹ Kashe Apetro dœ anga udu aayi avwa gi adœke: «Œ li adœke a mbœrœtœ azœ lindœ o'o ama Ndjaba, kashe œ dœdœ lindœ œnœ azu nene.

³⁰ Ndjaba nœ aata azœ she Yisu á e'e, 'e wo lima she á za she ga pa kurushi ugurutœ akuzu.

³¹ Tshe za she ga pa kuni ye, œ fa she tœ Gbozu œdœ ayi kœshe azu mbœrœ adœke azu Israyele

fatshalɔsu endje yekane á Ndjaba koedjɔendɔe ekperɔe nɔe endje.

³² Yé tshe vwa 'a ndɔe koemindɔe o'onɔe asɔeke, a'a ɔedɔe ɔtshɔ Ishiri á Ndjaba za fɔe azu neke á endje sɔe koembɔerɔetɔe endje liaka o'o ama ye.»

³³ Koedji o'onɔe ataa, aayi koewa ngbanga sɔe dɔe ókó tɔ pa nɔe kpuru, yé ɔe yindɔe koewo aayi avwa.

³⁴ Kashe anga Farisayi bale á i'iri ye koedɔe Gamaliyele, ɔeshe koedɔe egerɔe ayi koeyisɔe awa akwa á azu kɔ yindɔe ye, sɔe lima kpoetɔemɔe zɔe. Tshe áalafo ɔa ugurutɔe aayi koewa ngbanga asɔemɔe, yé á pa adɔeke endje ko damba aayi avwa ga shu kane.

³⁵ Manda nɔe, tshe pa ngbi adɔeke: «Azu tshelɔe Israyele, 'e gbetshelɔe 'e tɔe ɔeneke á 'e yindɔe koembɔerɔe fɔe azu asɔeke kane.

³⁶ Ɔendɔenɔe didi damba nene, Teyudase má kpɔeke tɔe ye ɔata uzu á ɔesɔe ye li, yé azu ga pa ɔerɔe nɔe kama vana te mangba ye. Endje wo she yé endjeneke kɔ á endje te lima mangba ye, endje kurutshelɔetɔe endje dɔe ɔrɔ yé anga ɔerɔe bale kpa gugu manda endje nene.

³⁷ «Manda ye, dɔe lɔkɔ koedi azu, Yudasi uzu tshelɔe Galilayi kpa wuta, yé azu ndjoro te mangba ye. Kashe ɔeshe ndje tshe tshu lima, yé endjeneke kɔ á endje te lima mangba ye kpa kuru ndje tshelɔetɔe endje.

³⁸ Ngɔngɔ asɔeke, mɔe pa fɔe 'e adɔeke 'e kpa gbegbe dɔe azunɔe asɔeke nene; 'e katɔe endje dɔe endje ro. Mbɔerɔe ɔedɔe gbetshelɔe too akwa nɔe endje koeto ɔa ndɔe azu, ɔe yiwa dɔe tɔe endje zɔe.

³⁹ Ɔedɔe ɔe koeto ɔa ndɔe Ndjaba, 'e li koewo toenɔe nene. 'E mbɔembɔerɔe adɔeke 'e gbɔ o'o dɔe Ndjaba

nene!»

Aayi kœwa ngbanga para kôkô yindœ o'o Gamaliyele ngbii.

⁴⁰ Yé œ kpa e aayi avwa, œ sô endje dœ ndjapa. Manda kœmi upu fœ endje adœke endje kpa tata i'iri Yisu nene, endje katœ endje ti.

⁴¹ Aayi avwa gitœ endje utshu aayi kœwa ngbanga yé lœsu endje sú dœ yanga, mbœrœ á endje wu oyo mangba i'iri Yisu.

⁴² Ɔlô dœ Ɔlô, œdœ 6a lœ Tepelo too 6a sœnda, endje sœ kolœ kœyisœ œrœ nœ endje dœ pe kœpandœ Ɔtshô O'onœ adœke Yisu kœdœ Masiya.

6

Azu mindu dœ bisha mbœrœ kœti kane aayi avwa

¹ Dœ lœkônœ ascœmœ, ayindœ Yisu wuta lima ndjoro. Ayudancœ á endje zu endje lima lœ angbi ogo, á endje sœ kœpa o'o ama Greke tetœ kœpuloœma endje tœ upu nœ anga endje á endje zu endje 6a lœ ogo Israyele. Gbambancœ nene, endje pa lima adœke Ɔlô dœ Ɔlô á endje sœ kœkurutshelœ œrœ, endje sœsœ kœgbe dœ ayashe koya á endje to lœ angbi ogo dœ Ɔtshônœ nene.

² Aayi avwa ndjokpa dœ bisha ngbô6a ayindœ Yisu kô ga tœ œsœncœ, yé œ pa adœke: «Æ lili adœke 'a katœ kœyisœ o'o ama Ndjaba ti yé œ gbe kolœ dœ akwa nœ kœziœ nene.

³ Mbœrœ tœncœ ataa, aaya, 'e ke azu mindu dœ bisha (7) ugurutœ 'e á Ɔtshô endje ga, endjeneke á endje sú dœ Ɔtshô Ishiri œdœ pe kœwusœtœ yeka á a kœza akwancœ ascœmœ fœ endje.

⁴ Tœ a'a nœ 'a, 'a sœpe kœza avwala œdœ kœyisœ
Ɔtshɔ O'o.»

⁵ Ayindœ Yisu para kɔkɔ yindœ o'onœ asœmœ
ngbi̯i fœ endje. Endje ke Etienne, uzu nœ
kœyindœrœ œdœ Ɔtshɔ Ishiri, Filipino, Prokɔre,
Nikanɔre, Timo, Paremenase œdœ pe Nikola á
tshe kœdœ uzu á tshe yindœ Ndjaba nœ Ayuda 6a
lœ ongbo Atiɔshe.

⁶ Endje ma endje fœ aayi avwa yeka á endje za
avwala, yé á to kane endje ga pa endje.

⁷ O'o ama Ndjaba sœ lima kœza osho kɔ,
yé ayindœ Yisu kpa ngba tɔpanœ kpuru lœ
Yerusalem. Anganga Ndjaba ndjoro fa lima
lsu endje, œ yindœ o'o nœ Yisu.

Kœtepa Etienne

⁸ Ɔtshɔ lœsu œdœ pe gbɔgbɔ nœ Ndjaba su
lima Etienne kperœ, tshe fa lima œrœ yé œ má
ambáránœ lœ ugurutœ azu.

⁹ Kashe dœ lɔkɔ asœmœ, azu tshelœ Sinagoga á
endje e endje «akanga á endje za awa fœ endje»,
endje kœdœ anga azu ogo Sirene, dœ anga azu
ogo Alekezandri, dœ anga azu tshelœ Silisi œdœ
pe endje nœ Azi tetœ kœgbugburu tshelœ o'o dœ
Etienne.

¹⁰ Kashe 6ata á tshe sœ lima kœpa o'o lœ
kœwusœtœ á Ɔtshɔ Ishiri to fœ she, awa adœke
endje shara she gugu lima nene.

¹¹ Endje fara lima azu dœ kowo mbœrœ á endje
kœpa adœke: «'A dji she kœpa ekpe o'o ga tœ
Moyize œdœ pe ga tœ Ndjaba!»

¹² Endje bili azu, agbɔ Ayuda œdœ aayi kœyisœ awa akwa. Yé endje na ndoo dœ Etiene œ bopa ye, á to she rotoenœ ga lœ angbɔtœ kœwa ngbanga.

¹³ Endje na dœ ekpe atimu 6a zœ, yé á endje pa adœke: «Uzunœ á tshe sœ asœke kakatœ kœpa o'o tœ œyerœ Tepelo nœ zœ œdœ pe tœ awa akwa nœ Moyize nene.

¹⁴ 'A dji she kœpa adœke, Yisu, uzu tshelœ Nazaretœ asœmœ œ ndi tshelœ Tepelo asœke, yé œ yapa ndje mara kœsœ nœ aata azœ á Moyize ka lima tœ nœ fœ azœ.»

¹⁵ Endjeneke kɔ á endje sœ lima tœ œsœ angbɔtœ kœwa ngbanganœ, endje to lima ndœ Etiene, yé œ wu tshatshu ye 6ata œnœ andjelu.

7

Etienne pu o'o

¹ Egerœ nganga Ndjaba yu Etiene adœke: «Eneke á endje pa dœ i'iri zœ kœdœ adja o'o a?»

² Etienne gi adœke: «Alaya mœ œdœ pe alaba mœ, 'e dji mœ kane. Ndjaba nœ mokɔ wuta lima ga tœ ata azœ dœ Abrayamo lɔkɔ á tshe sœ lima 6a lakpi Mezopotami, utshunœ adœke tshe gu kœembœrœ ogo Harane.

³ Tshe pa lima fœ she adœke: “Katœ ogo zœ œdœ pe bingi nœ zœ ti, yé œ gu ndœ ogo á mœ yisœ nœ fœ 6œ.”

⁴ Yé Abrayamo katœ ogo nœ ye 6a lakpi Kalade ti, œ ro kœembœrœ ogo 6a lakpi Harane. Aba Abrayamo tshu 6a zœ yé manda kuzu ye, Ndjaba gi lima Abrayamo ga lœ ogo á 'e sœ lœ nœ ngɔngɔ asœke.

⁵ Kashe Ndjaba fafa lima Abrayamo tœ ayengɔ ɔshonœ bale nene, á œdœ ndje osho nœ kœto ada ye ga tœnœ nene. Kashe tshe pa lima ndœ nœ fœ she adœke œne za bala ogonœ asœke fœ she dœ aatanœ, andaa œshe dœ Abrayamo gugu lima damba dœ gbolo nene.

⁶ Yé Ndjaba kpa pa lima fœ she atake: “Aata zœ œ mbœrœ bala angbi ogo. Endje te bala akanga ɓa zœ, yé œ wu oyo manda ungu kama vana.

⁷ Kashe œmœ Ndjaba, mœ pa adœke mœ wa bala ngbanga ga tœ ogo á endje te akanga lœ nœ. Manda nœ, endje wuta ɓa zœ yé œ gu ndœ kœza avwala fœ mœ kœtœ oshonœ asœke.”

⁸ «Ndjaba lu madu dœ Abrayamo yé ambáránœ kœdœ kœwa gaza ayakoshe. Mbœrœ tœnœ dá Abrayamo wa gbolo nœ ye dœ Izaka tœ gaza ɔlɔ á tshe mbœrœ olo mindu dœ votɔ manda kœzu she. Awa bale Izaka wa lima gbolo nœ ye dœ Yakobo yé Yakobo wa ndje agbolo yakoshe nœ ye ndjokpa dœ bisha, á endje dœ aata azœ tœ gaza.»

⁹ «Aata azœ mbœrœ lima uku ga tœ Yozefu yé œ ka lima she mbœrœ kœte kanga ɓa lœ Ezipito, kashe Ndjaba sœ lima dœ she awa bale.

¹⁰ Tshe gi she lœ oyo nœ ye kɔ, œ to kœwusœtœ fœ she yé á mbœrœ adœke tshe wuta ɔtshɔ uzu utshu Farawo, gbozugo Ezipito. Farawo za she tœ ayi kœtondœ ogo Ezipito œdœ pe œrœ tshasœnda nœ ye kɔ.

¹¹ A sœ atake, egerœ ogo za Ezipito œdœ pe ogo Kanana djigi. Oyo ro lima sœ nœ yé awa kœgbɔ kœziœ gugu lima tœ aata azœ nene.

¹² Lɔkɔ á Yakobo dji lima adœke kœziœ sœ ɓa lœ Ezipito, tshe vwa aata azœ utshunœ.

¹³ Tœ bisha kœro endje ga zœ, Yozefu pandœtœ ye fœ aayanœ, yé œ pandœ mara nœ ye fœ Farawo.

¹⁴ Manda nœ, Yozefu vwa osho adœke endje para abanœ dœ Yakobo œdœ pe ayonœ kœ na tœnœ. Endje sœ lima kœ azu zazu votœ dœ ndjokpa dœ mindu.

¹⁵ Yakobo na ga lœ Ezipito, yé œ tshu 6a zœ œdœ ndje pe aata azœ.

¹⁶ Endje ko lima oko endje ro tœnœ 6a lœ Sikeme yeka á shi endje 6a lœ udu á Abrayamo yœ lima tshakane agbolo nœ Amore.

¹⁷ «Bata á olo kœmbœrœ œrœ má Ndjaba pa lima tœnœ fœ Abrayamo ndo ye, aata azœ zu lima azu yé œ kpa wuta ndjoro lœ ogo Ezipito,

¹⁸ yekane á anga tafo gbozugo á tshe wuwu lima sœ o'o tœ upu nœ Yozefu nene, za akwa kœgbœndœ ogo Ezipito.

¹⁹ Gbozugonœ sœ lima kœfara azu nœ azœ, tshe ma lima ekpe œtshœ ye fœ aata azœ œerrr ga tœ kœpa fœ endje adœke endje ko aaya agbolo nœ endje á endje sœpe kœœ œngœ va e mbœrœ adœke endje tshu ye.»

²⁰ Dœ lœkœnœ asœmœ dá endje zu lima Moyize. Tshe kœdœ lima œtshœ gbolo tœ ala Ndjaba. Tshe mbœrœ lima yapu votœ 6a lœ anda nœ abanœ.

²¹ Yé manda nœ, endje katœ ye ti, yawuru nœ Farawo za she œ gbœndœ ye lima 6ata adja gbolo nœ ye.

²² Endje yi lima sœ œrœ tshelœ Ezipito kœ fœ she, yé tshe sœ lima dœ gbœgbœ lœ o'o œdœ pe lœ akwa nœ ye.

²³ «Lœkœ á tshe wuta lima ga tœ ungu zazu bisha,

tshe gbɔ gbetshelœ kœro ɓa ugurutœ aayanœ, azu tshelœ Israyele.

²⁴ Tshe wu lima uzu Ezipito kœɓi anga uzu Israyele bale. Mbœrœ kœnga pa ayanœ asœmœ œdœ pe kœtɔ geda tshangba ye, tshe ɓi uzu Ezipi-tonœ yercœwa fœ kuzu.

²⁵ Tshe gbe lima adœke aaya œne wusœ nœ adœke Ndjaba œ she endje lœ awa nœ œne. Andaa endje wuwu lima sœ nœ nene.

²⁶ Olo bale manda nœ, Moyize kɔ tshelœ azu Israyele bisha á endje sœ tœ koshe, yé œ ngbɔɓa endje ga tœnœ dœ o'o atake: “Anga mœ, e'e kœdœ aayazu! Mbœrœ gade á 'e ɓitœ 'e a?”

²⁷ Kashe tsheneke á tshe sœ kœɓi yanganœ gɔrɔ Moyize dœ o'o take: “Uzu de dá za ɓœ tœ gbozu œdœ ayi kœwa ngbanga pa 'a?”

²⁸ Bœ yindœ kœwo mœ ɓata á ɓœ wo libi uzu Ezipito a?”

²⁹ Kœdji o'onœ asœmœ ata, Moyize kpa œ zatœ ye yiwa tœnœ ɓa lœ ogo nœ Amadiane. Tshe zu lima agbolo bisha ɓa zœ.»

³⁰ «Manda ungu zazu bisha, andjelu wuta ga tœ ye ɓala laɓa owo, ɓa lœ a'eara ɔyɔ á sœ ɓa lœ kpagagasho kaga Sinayi.

³¹ Moyize i gbɔndjuru lɔkɔ á tshe wu œrcœnœ asœmœ. Œne gitœ œne ndoo á kœtondœ nœ kane, tshe dji tshama Gbozu Ndjaba kœpa adœke:

³² “Œmœ kœdœ Ndjaba nœ aaba zœ, Ndjaba nœ Abrayamo, nœ Izaka dœ pe Yakobo.” Awa litœ Moyize kpa kpa kpa ye; awa adœke tshe tondœ oshonœ gugu tœ ye nene.

³³ Á Gbozu Ndjaba kœpa fœ she adœke: “Gi ada

zœ lœ œrada mbœrœ osho á 6œ ka ga tœnœ kœdœ œyerœ osho.

³⁴ Adjapu, mœ wu oyo á azu nœ mœ sœ kœwu tœnœ 6a lœ ogo Ezipito, œ dji ndœ iki endje; mbœrœ tœnœ ataa dá mœ jerœ kœshe endje. Na zœ, mœ yindœ kœvwa 6œ ngœngœ asœke 6a lœ Ezipito.”

³⁵ «Tshetœ Moyize á azu Israyele gœrœ lima she á pa fœ she adœke: “Æde dá za 6œ tœ gbozu œdœ ayi kœwa ngbanga a?” Æshe dá Ndjaba vwa she 6ata gbozu, 6ata ayi kœshe azu lœ awa nœ andjelu á tshe wuta ga ndœ ye 6a lœ a'eara ɔyɔ.

³⁶ Æshe dá ko endje wuta tœ nœ ga shu lœ ogo Ezipito. Tshe fa œrœ yé œ má ambáránœ lœ ogo Ezipito, 6a tœ egerœ ungu Fala œdœ 6a lœ kpagagasho manda ungu zazu bisha.

³⁷ Moyize dá kpa pa fœ azu Israyele adœke: “Ndjaba œ to bala ayi kœgbara o'o bale 6ata mœ fœ 'e lœ ugurutœ aaya 'e.”

³⁸ Æshe dá ka lima lœ ugurutœ aata azœ dœ pe andjelu á tshe pa lima o'o fœ she 6a pa kaga Sinayi. Moyize dá sœ lima kœgbœ o'o nœ soro 6a ndœ Ndjaba mbœrœ kœyisœ nœ fœ azœ.

³⁹ «Kashe aata azœ yiyi lima ndœ kœdji she nene; endje vwaratœ endje tœ ye yé œ yi lima ndœ kœkwatœ endje ga lœ ogo Ezipito.

⁴⁰ Endje pa lima fœ Aro adœke: “Mbœrœ anga andjaba fœ 'a adœke endje gbœndœ 'a, mbœrœ Moyize má á tshe ko azœ wuta tœnœ ga shu lœ ogo Ezipitonœ asœmœ, 'a wuwusœ œrœ á wuta ga tœ ye nene.”

⁴¹ Endje mbœrœ lima ishiri aya ngombe dœ

ɔlɔnɔe asɔemɔe ɔe sɔe kɔeto okoro ga toenɔe, yé ɔe mboerɔe angbo dɔe yanga mboerɔe ɔeneke á endje mboerɔe lima dɔe toe endje.

⁴² Tɔe kɔegi ɔerɔe tshangbanɔe fɔe endje, Ndjaba dɔ tshapa ye gbɔ endje yé ɔe katɔe endje adɔeke endje donga angerepe* ɔa lafo, ɔata á endje sú ɔa la mbeti nɔe ayi kɔegbara o'o adɔeke:

“Azu Israyele, ɔemɔe dá 'e to lima agea ɔedɔe pe tokóro fɔe mɔe
manda ungu zazu bisha ɔa lɔe kpagagasho a?

⁴³ Ɖe ɔe nene. 'E za gbanda tande nɔe ndjaba Moloke,
ɔedɔe ishiri nɔe ndjaba angerepe nɔe e'e dɔe Refane,
ishirinɔe á 'e mboerɔe dɔe toe 'e á sɔe kɔedonga toenɔe asɔemɔe.

Mboerɔe toenɔe ataa, mɔe gɔrɔ 'e lɔe ogo nɔe 'e dɔe ɔe vwa 'e waa ɔa kele Babilone.”

⁴⁴ «Aata azɔe sɔe lima dɔe gbanda tande á sɔe kɔema adɔeke Ndjaba sɔe dɔe azɔe awa bale ɔa lɔe kpagagasho. Ndjaba pa lima fɔe Moyize adɔeke tshe mɔ anda tandenɔe ɔata ɔeneke á tshe wu lima.

⁴⁵ Aata azɔe gbɔ gbanda tande ɔa ndɔe aba endje, yé ɔe te ɔenɔe endje. Lɔkɔ á Yosuwa sɔe lima kɔegbɔndɔe endje, endje li dɔe toenɔe djelɔe ogo neke á endje gbɔtɔenɔe lɔe koshe, ogo á Ndjaba gɔrɔ azu lɔenɔe utshu endje. Gbanda tandenɔe sɔe kpɔetɔemɔe ɔerrr ga toe lɔkɔ á Davidi wuta lima gbozugonɔe.

⁴⁶ Davidi gbɔ ɔtshɔrɔe ɔa ndɔe Ndjaba, yé ɔe yu osho adɔeke ɔene mɔ anda fɔe Ndjaba nɔe Yakobo.

⁴⁷ Kashe Salomo dá mɔ lima andanɔe fɔe she.

* **7:42** Ɖeneke kɔ á sɔe ɔa lafo: yapu, ɔlɔ, angerepe

48 «Andaa Ndjaba á tshe ropa œrœ kɔ sœsœ lœ anda á azu mbœrœ dœ kane endje nene. Bata á Ndjaba pa lœ awa nœ aayi kœgbara o'o adœke:

49 “Tshalafœ kœdœ osho tshagbozu nœ mœ, yé ɔshœ kœdœ osho kœto ada mœ ga tœnœ.

Anda gadœ dá 'e mɔ fœ mœ a?

Yé osho gadœ dá mœ kœyatœ mœ tœnœ a?

50 Ɛ dœdœ kane mœ dá mbœrœ œrœnœ asœmœ kɔ nene a?”

51 «Etienne kpa pa fœ azu kœwa ngbanga adœke: “Azu gbɔkumu, lɔsu 'e œdœ utu 'e be pa 'e tœ upu nœ Ndjaba, 'e sœ kœvwaratœ 'e ɔlɔ dœ ɔlɔ tœ Ɔtshœ ishiri. 'E sœ adja awa bale ɓata aata 'e.

52 Aayi kœgbara o'o neketa dá aata 'e ndandanga she nene a? Endje wo lima endjeneke á endje sœ kœpandœ kœna uzu á tshe sœ ndjii. Yé ngɔngɔ nœ asœke, tshetœ ye dá 'e va ɔtɔ ye yé á wo she.

53 'E dji awa akwa nœ Ndjaba á aandjelu pandœ nœ fœ 'e, yé œ tshapu kœza ga tœ akwa ye.”»

Kuzu Etienne

54 Lɔkɔ á aayi kœwangbanga dji o'onœ asœmœ ataa, tshatshu endje fa agba ɔkɔ, yé endje zi tshelœ daji endje gbagbara gbagbara dœ ókɔ ga tœ Etienne.

55 Kashe ɓata á Etienne su lima dœ Ɔtshœ Ishiri, tshe tondœ tshalafœ, œ wu mokɔ nœ Ndjaba œdœ Yisu á tshe ka ga tœ kuni ye.

56 Tshe pa adœke: «'E wu, mœ tondœ tshalafœ ngbi yé Gbolo nœ uzu ka ga tœ kuni Ndjaba.»

57 Kœdji o'onœ ata, endje ve ɔgbɔ rawa yé œ be utu endje ga tœnœ. Manda nœ, endje tshu kɔ ga pa ye.

⁵⁸ Endje gbota she lœ ongbo ga shu yeka á tetœ kœve lima she dœ badja. Atimunœ ka lima tœ lœba nœ endje ga tœ ada anga gbolo yakoshe bale á i'iri ye kœdœ Sawulo.

⁵⁹ Lœkœ á endje sœ lima kœve Etiene dœ badja, tshe sœ lima kœza avwala adœke: «Gbozu Yisu, za ishiri mœ.»

⁶⁰ Manda nœ, tshe te dœ matshukuda ye, yé œ ve œgbœ rawa adœke: «Gbozu, gbegbe dœ ekperœ nœ endje nene.» Manda kœpu o'o ascœmœ, tshe tshu ye.

8

¹ Sawulo sœ lima ugurutœ azu á endje yindœ nœ adœke endje wo Etiene ye.

Ali kœembœrœ œrœ kanga fœ Ikrizia

Dœ œlœnœ ascœmœ, Ikrizia tshelœ Yerusaleme te lima tœ kœwu œgbœ œrœ kanga. Kolœ aayi avwa dá lœpe lima lœ Yerusaleme kashe ayindœ Yisu para kœkœ kuru lima tshelœtœ endje lœ ogo Yuda œdœ pe lœ Samariya.

² Azu nœ œtshœ lœsu shi lima Etiene manda kœki she dœ oyo kœ.

³ Andaa Sawulo sœ lima kœpa avwara kœendi Ikrizia. Tshœ sœ lima kœli anda bale dœ bale yekane á gbota ayindœ Yisu, ayakoshe, ayashe yé á gu kœko endje va ga lœ kángœ.

⁴ Endjeneke á endje ndjœ lima tshelœtœ endje, tetœ kœpandœ œtshœ O'o djelœ ogo djezœ kœ.

Filipo yisœ œtshœ O'o 6a lœ Samariya

⁵ Filipo na œnœ ye 6a lœ anga ongbo bale lœ Samariya, œ sœ kœeyisœ œrœ dœ upu nœ Kristu 6a zœ.

⁶ Ukpulu azu kɔ yindɔe o'o ama Filipino mbɔɔɔe á endje sɔe lima kɔedji she, á sɔe ndje kɔewu afá á tshe sɔe lima kɔemboɔɔe tɔenɔe.

⁷ Ekpe ishiri ndjoro sɔe lima kɔewuta lɔe aayi kɔɔa dɔe kɔeve ɔgbɔ rawa. Azu ndjoro á ada endje tshu ɔdɔe pe agbakindi she ndje lima ye.

⁸ Yé egerɔe yanga sɔe lima lɔe ongbonɔe asɔemɔe.

⁹ Anga uzu má i'iri ye kɔedɔe Shimu, á tshe sɔe ndje utshunɔe lɔe ongbɔ sɔemɔe, sɔe lima kɔefa ɔɔɔe tsharawo yé azu tshelɔe Samariya ki lima tɔe ɔsɔenɔe waa. Tshe zatɔe ye lima ɔata egerɔe uzu.

¹⁰ Azu para kɔkɔ, kɔeto tɔe aaya agbolo ɔerrr ga tɔe agbozu, dji lima she tɔpanɔe kpuru. Endje pa lima adɔeke: «Yakoshenɔe asɔeke sɔe dɔe gbɔgbɔ nɔe Ndjaba, á endje e tɔenɔe egerɔe gbɔgbɔ.»

¹¹ Endje zatɔe endje lima ga tɔe ye mbɔɔɔe kɔefa ɔɔɔe tsharawo nɔe ye á sɔe kɔeza uvuru endje lɔe nɔe.

¹² Kashe lɔkɔ á endje dji lima ɔtshɔ O'o á Filipino yisɔe nɔe tɔe upu tshagbozu nɔe Ndjaba ɔdɔe pe i'iri Yisu Kristu, ayakoshe ɔdɔe ayashe gbɔ lima batisimu.

¹³ Shimu yindɔe nɔe dɔe tɔe ye, yé ɔe gbɔ batisimu. Manda nɔe, tshe te mangba Filipino. Tshe sɔe lima kɔewu ogboro ambárá ɔdɔe pe afá á Filipino sɔe kɔemboɔɔe tɔenɔe, ɔe ki tɔe ɔsɔenɔe dɔe yanga.

¹⁴ Aayi avwa á endje sɔe lima ɔa lɔe Yerusaleme dji adɔeke, azu tshelɔe Samariya yindɔe ɔtshɔ O'o, yé ɔe vwa Apetro dɔe Yowane fɔe endje.

¹⁵ Lɔkɔ á endje wuta ɔa zɔe, endje 'e tshalafɔ mbɔɔɔe azu Samariya adɔeke endje gbɔ ɔtshɔ Ishiri,

¹⁶ mbɔɔɔe Ishiri jejerɔe lima damba ga pa uzu bale ugurutɔe endje nene; endje gbɔ lima kolɔe

batisimu dœ i'iri Gbozu Yisu.

¹⁷ Apetro dœ Yowane to kane endje ga pa endje, yé azu Samariya gbɔ ɔtshɔ Ishiri.

¹⁸ Kashe lɔkɔ á Shimu wu adœke aayi avwa to kane endje ga pa endje yeka á endje gbɔ ɔtshɔ Ishiri, tshe yindœ kœto ngendja fœ endje.

¹⁹ Ɛ pa fœ endje adœke: «'E to ndje gbɔgbɔnœ asœke fœ mœ, mbœrœ œdœ mœ kœto kane mœ ga pa anga azu, endje gbɔ ndje ɔtshɔ Ishiri.»

²⁰ Petro kœgi fœ she adœke: «Kaka Ndjaba mbœrœ adœke ɔœ yiwa awa bale dœ ngendja nœ zœ, mbœrœ á ɔœ gbe adœke endje yɔ œrœ á Ndjaba œ to fœ azu gbambanœ dœ ngendja.

²¹ Bœ lili kœsœ dœ 'a awa bale lœ akwanœ asœke nene, ɔœ gbɔ ndje anga œrœ bale lœ nœ nene, mbœrœ á lœsu zœ sœsœ ndjii ɔa utshu Ndjaba nene.

²² Fa tshalœsu zœ yé œ donga Gbozu á œ kœli yekane á tshe djœœndœ ekpe gbetshelœ á li ga lœsu zœ.

²³ Mbœrœ tœnœ ataa, mœ wu adœke ɔœ sœ dœ egerœ lœsu, yé ɔœ fa kanga nœ ngbindirœ.»

²⁴ Shimu gi adœke: «Adja e'e kœdonga Gbozu mbœrœ mœ, kparawa adœke œneke á 'e pa kœuwuuta ga tœ mœ nene.»

²⁵ Manda kœgbara o'o ndje dœ kœyisœ o'o ama Gbozu, Apetro dœ Yowane kwatœ endje lima ga lœ Yerusaleme. Kœgu endje tœ ala awa, endje yi lima sœ ɔtshɔ O'o lakpi ndjoro lœ ogo Samariya.

Filipo pandœ Yisu fœ uzu Etiopi

²⁶ ɔlɔ bale, andjelu nœ Gbozu pa fœ Filipino adœke: «Aafo œ na yorrr dœ awa á ro ga lœ Sudi, tœ awa á jœrœ kœto lœ Yerusaleme kœna ga tœ

Gaza. Tœnœ koedœ awa á azu kpa sœsœ koena tœnœ nene.»

²⁷ Ngbewo, Filipino áalafo dœ kœro she. Koena she yorrr tœ awanœ asœmœ, tshe wu anga uzu tshelœ ogo Etiopi bale, á tshe dœ egerœ ayi akwa nœ Kandase, gbozu yashe ogo Etiopi. Uzunœ asœmœ koedœ ndje lima ayi kœgbœndœ ngendja œdœ ukpulu œrœ nœ gbozu yashenœ yekane á ro lima ga lœ Yerusaleme mbœrœ koedonga Ndjaba,

²⁸ yé á sœ kœgu tœnœ ga ndœ ye. Tshe sœ lima ga lœ share nœ ye œ sœ koedi mbeti á ayi kœgbara o'o Isaya su.

²⁹ Ɔtshœ Ishiri kœpa fœ Filipino adœke: «Gitœ zœ ga utshunœ œ togba dœ sharenœ asœmœ.»

³⁰ Filipino na dœ ɔrɔ, œ dji uzu ogo Etiopinœ á tshe sœ koedi mbeti á ayi kœgbara o'o Isaya su dœ avwara ga lafo. Á tshe kœyu she adœke: «Adja bœ wusœ ádá œneke á bœ di asœke ye a?»

³¹ Uzunœ gi fœ she adœke: «Ædœ uzu kœyisœ ádánœ ngbi fœ mœ nene, mœ wu má sœ nœ koto o?» Yé tshe e Filipino adœke tshe ɔ œ sœ ga indiri œne.

³² Ɔneke á endje sú lima ba la mbetinœ á tshe sœ koedi lima tœnœ dœke:

«Tshe sœ bata pata á endje na dœ she ga tœ osho
kœwo apata,
tshe sœ bata aya pata á tshe kiki utshu ayi kœli usu
kote ye nene,

tshe ii lima ama ye bale nene.

³³ Endje za tshula fœ she,

yé œ wa ɔgbœ ngbanga ga pa ye.

Æde dá pa bala o'o mbœrœ agbolo tshangba ye a?
Gbambanœ nene, endje wa tshelœ olo ye pa ɔshœ.»

³⁴ Uzu ogo Etiopi sœmœ yu Filipino adœke: «Wu oyo mœ kane, œde dá ayi kœgbara o'o patœ ye ataa? Tshe patœ ye dœ tœ ye too tshe patœ anga angbi uzu?»

³⁵ Filipino kœto kpœpa œneke á endje sú 6a la mbeti asœmœ yeka á yisœ Ɔtsho O'o nœ Yisu fœ she.

³⁶ Endje ngbœtœ awa ana nœ endje œ na œerrr, œ wuta ga tœ anga ungu á sœ 6a indiri awa, yé uzu Etiopi kœyu adœke: «Wu ungu asœke, œrœ gade dá pakata mœ ndœ kœgbœ batisimu a?» [

³⁷ Filipino kœpa fœ she adœke: «Ædœ 6œ kœyindœ nœ dœ lœsu zœ bale, mœ za batisimu fœ 6œ ye.» Yé uzu sœmœ kœgi fœ she adœke: «Mœ yindœ nœ adœke Yisu Kristu kœdœ Gbolo nœ Ndjaba.»]

³⁸ Tshe kœpa fœ ayi kœkpa dœ share adœke endje ka kpœke. Afilipo kœjerœ dœ she ga la ngu yé Filipino kœza lima batisimu fœ she.

³⁹ Lœkœ á endje wuta langunœ, Ishiri nœ Gbozu za Filipino yé uzu Etiopi kpa wuwu she nene. Kashe tshe te lima tœ awa kœgu she dœ yanga.

⁴⁰ Filipino wuta 6a lakpi Azote, yé tshe ro kœyisœ Ɔtsho O'o na tœnœ lœ ongbo bale dœ bale djezœ œerrr vesho ga lakpi Sezaré.

9

Sawulo fatshalœsu ye

¹ Dœ lœkœnœ asœmœ, Sawulo sœ kolœ dœ gbet-shelœ nœ kœembœrœ œrœ kanga fœ azu Ikrizia œdœ pe kœpara awa nœ kœyangwa endje. Tshe na ga ndœ egerœ nganga Ndjabœ,

² æ yǝndœ mbeti á za awa fœ she kœli djelœ Sinagoga á sœ lakpi Damaseke. Ædœ tshe kœwuta 6a zœ á gbɔ azu, ayakoshe too ayashe má endje sœ kœza awa Yisu, tshe i endje dœ djingiri yé æ gu dœ endje ga lœ Yerusaleme.

³ Lɔkɔ á tshe te lima tœ awa yé á wuta lima ndoo dœ Damaseke, ishiri owo to ngbai 6a lafo æ jerœ ga pa ye zakpi.

⁴ Tshe te ga tœ ɔshɔ, æ dji tshama uzu kœpa adœke: «Sawulo, Sawulo, mbœrœ gadœ á 6œ mbœrœ œrœ kanga fœ mœ ataa?»

⁵ Tshe yu adœke: «Gbozu, æ6œ kœdœ dœ?» Yé tshamanœ kœgi adœke: «Æmœ kœdœ Yisu, œmœ á 6œ mbœrœ œrœ kanga fœ mœ.

⁶ Kashe aalafo æ li ga lœ ongbo, yé 6a zœ dá endje pandœ œneke á li adœke 6œ mbœrœ, fœ 6œ.»

⁷ Azu á endje na tœ ala awa dœ Sawulo ka lima, æ sœ kokoko; endje dji lima tshama uzu kashe endje wuwu lima she nene.

⁸ Sawulo áalafo lœ ɔshɔ, kashe ataa tshe kɔrɔ ala ye gbaa, tshe wuwu lima osho bale nene. Anganœ á tshe na lima tœ ala awanœ dœ endje dá za ama kane ye yeka á gbota she duru duru rotœnœ ga lakpi Damaseke.

⁹ Tshe mbœrœ lima olo votɔ lœ bula; tshe zizi lima œrœ yé æ ndjo ndje ungu nene.

¹⁰ Anga yindœ Yisu bale á i'iri ye kœdœ Anania sœ lima 6a lœ Damaseke. Gbozu e she lœ ulu adœke: «Anania!» Tshe gi fœ she adœke: «Mœ sœ kea, Gbozu!»

¹¹ Gbozu kpa pa adœke: «Na dœ ala awa má endje e tœnœ awa Ndjii, æ yu osho 6a lœ anda nœ

Yudasi tœ anga yakoshe tshalakpi Tarse bale á i'iri wu Sawulo. Tshe sœ kœza avwala 6a zœ,

¹² yé lœ ulu, tshe wu anga yakoshe bale á i'iri ye kœdœ Anania kœli yé á to kane ye ga pa ye adœke tshe kpa wu osho.»

¹³ Anania gi adœke: «Gbozu, mœ dji azu ndjoro kœpa o'o tœ yakoshenœ asœke œdœ kœpandœ ngbindirœ kœ á tshe mbœrœ fœ azu kœyindœ zœ 6a lœ Yerusaleme.

¹⁴ Yé ngœngœ asœ, tshe wuta 6a ke dœ mbeti á tshe gbœ 6a ndœ agbozu tshapa anganga Ndjaba mbœrœ kœi endjeneke kœ á endje e i'iri zœ lœ ama endje, dœ djingiri.»

¹⁵ Kashe Gbozu pa fœ she adœke: «Na zœ, gbambœ nene, mœ ke yakoshenœ asœmœ tœ uzu akwa nœ mœ, yé kpœpa ye dá i'iri mœ œ to lœ ogo nœ angbi azu, 6a utshu agbozugo œdœ pe ndje 6a utshu azu Israyele.

¹⁶ Œmœ dœ tœ mœ, mœ yisœ mara á li dœ she kœwu œrœ kanga mbœrœ i'iri mœ.»

¹⁷ Anania ro œ li ga lœ anda, œ to kane ye ga pa Sawulo yé œ pa adœke: «Aya mœ, Sawulo! Gbozu dá vwa mœ. Yisu á tshe wuta lima ga tœ zœ tœ ala awa á 6œ na lima tœnœ, œshe dá vwa mœ adœke 6œ kpa tondœ osho yé œ gbœ Œtshœ Ishiri.»

¹⁸ Pe kpœtœ œsœnœ, œrœ 6ata djepe yo lœ ala ye dœ Sawulo. Tshe tetœ kœwu osho, œ áalafo yé œ gbœ batisimu.

¹⁹ Manda nœ, tshe zi œrœ yeka á uvuru gu ga lœ nœ.

Sawulo yisœ o'o ama Ndjaba 6a lakpi Damaseke

Tshe mbœrœ lima olo teasho dœ ayambarœ nœ Yisu á endje sœ lima lœ Damaseke.

²⁰ Ændœ ye dɪdɪ lima nene á tshe tetœ kæpandœ nœ læ Sinagoga adœke, Yisu kœdœ Gbolo nœ Ndjaba.

²¹ Endjeneke kɔ á endje sœ lima kœdji she, endje katœ ama endje tɪ ɔsɔ yé œ pa adœke: «Æ dœdœ yakoshe asœ dá sœ lima kœmbœrœ œrœ kanga fœ azu á endje yindœ i'iri Yisu 6a læ Yerusaleme nene a? Tshe nana lima ndœ kœi endje dœ djingiri, yé á kœgu dœ endje fœ agbozu tshapa anganga Ndjaba nene a?»

²² Kashe gbɔgbɔ kœyisœ ɔtshɔ O'o nœ Sawulo gerœ lima dœ pa nœ: 6ata á tshe sœ lima kœma ngbi adœke Yisu kœdœ Masiya, Ayuda á endje mbœrœ lima ogo lakpi Damaseke kpa gugu lima dœ o'o ndœ kœgi fœ she nene.

²³ Ændœnœ dɪ manda nœ œrrr atake, Ayuda vwarandœ upu kœwo she.

²⁴ Kashe Sawulo wusœ kœvwarandœ upu nœ endje asœmœ ye. Endje sœ kœgbândœ egerœ manda ongbonœ butshɔ dœ ɔlɔ mbœrœ á endje kœwo she.

²⁵ Dœ anga butshɔ bale, ayambarœ nœ ye za she ga læ kingi, œ gi she dœ uwu yorrr ga atɪ dja gakele gbagba.

Sawulo 6a læ Yerusaleme

²⁶ Sawulo wuta 6a læ Yerusaleme œ yindœ kœli ga ugurutœ ayindœ Yisu, kashe endje kpa lima awa ye kɔ mbœrœ endje yiɪ lima ndœ nœ katsha nene adœke tshe te yindœ Yisu.

²⁷ Yé Barnabase za she po tœ ye, œ gi she fœ aayi avwa. Tshe pandœ mara á Sawulo wu Gbozu tœ ala awa œdœ mara á Gbozu pa lima o'o fœ she.

Tshe kpa pa ndje fœ endje mara á tshe sœ lima kœyisœ œœœ ngbi dœ i'iri Yisu 6a lœ Damaseke.

²⁸ Pe ndœ lœkœnœ asœœœ, Sawulo te ga ndœ endje yé endje tetœ kœyisœ œœœ ngbi dœ i'iri Gbozu lœ Yerusaleme.

²⁹ Tshe pa lima o'o fœ Ayuda á endje sœ kœpa o'o ama Greke yé endje sœ lima kœgbugburu tshelœ o'o dœ endje. Kashe endje sœ lima kœpara awa ndœ kœwo she.

³⁰ Aayanœ lœ Yisu dji o'onœ ataa, œ to she ro tœnœ ga lœ Sezaré yeka á gbœ awa kœgi she ga lœ Tarse.

³¹ Azu Ikrizia sœ lima gee lœ ogo Yuda djigi, lœ ogo Galilayi œdœ pe ndje lœ Samariya. Endje sœ lima kœkpa awa Gbozu, yé Ɔtshœ Ishiri za lima gbœgbœ fœ endje adœke kœyindœœœ nœ endje gerœ.

Ene she lœ ko6a nœ ye 6a lakpi Lida

³² Petro á tshe sœ lima kœero dje lœ ogonœ asœœœ kœ, na dœ anga œlœ bale 6a ndœ ayindœ Yisu á endje sœ lima 6a lœ Lida.

³³ Tshe gbœ anga yakoshe á i'iri ye kœdœ Ene á tshe lo ga ati dœ ko6a mangba ungu mindu dœ voto, gbambanœ nene, ada ye tshu lima tshakudu ye.

³⁴ Petro pa fœ she adœke: «Ene, Yisu Kristu she 6œ ye. Aalafo œ guma gbarœ olo zœ!» Yé katsha Ene áalafo.

³⁵ Azu kœ lakpi Lida œdœ pe endje nœ akpala osho Sarone wu she ataa, œ fatshalœsu endje ga ndœ Gbozu.

Tabita she lœ kuzu

³⁶ Anga yashe bale sœ lima 6a lœ Yope, œshe lima kœdœ yindœ Yisu; endje e she lima Tabita. Endje fa tshelœ i'irincœ lima dœ o'o ama Greke «Dorkase», œ yindœ kœpa adœke «mbele». Tshe sœ lima kœmbœrcœ ɔtshœrcœ waa, yé œ sœ kœto œrcœ fœ aayi oyo.

³⁷ Dœ oloncœ ascœmœ, tshe gbɔ kɔɔa yé œ tshu. Manda kœdjuto she, endje za she ga lœ gbɔshɔ 6a lafo.

³⁸ Bata á tshalakpi Lida sœ ndoo dœ Yope, ayindœ Yisu dji lima ndœ nœ adœke Petro sœ lœ Lida, œ vwa azu bisha dœ o'o fœ she adœke: «Vava ada zœ nene, na ga ndœ 'a katsha ga mœ kane.»

³⁹ Petro na ga ndœ endje katsha. Lɔkɔ á tshe wuta 6a zœ, endje 'ɔ dœ she 6a lœ gbɔshɔ á sœ 6a lafo, yé ayashe koya para kɔkɔ ka ga utshu ye dœ ngola lœ ala endje. Endje yisœ lœba okoro œdœ pe yɔgbɔdɔ lœba á Dorkase sœ lima kœmbœrcœ tœnœ lɔkɔ á tshe sœ dœ soro.

⁴⁰ Petro gɔrɔ azu ga shu para kɔkɔ œ gote dœ matshukuda ye, yé œ ki fœ Ndjaba. Manda nœ, tshe fatœ ye yorrr ga tœ oko uzuncœ, œ pa adœke: «Tabita, áalafo.» Tshe kɔrɔ ala ye œ tondœ Petro, œ yɔrɔtshelœtœ ye yé œ sœ ga ati dœ budu ye.

⁴¹ Petro bopa kane ye œ ti she ga lafo, yé œ e ayindœ Yisu œdœ pe ayashe koya yeka á ma she dœ soro fœ endje.

⁴² Endje dji o'onœ lœ ongbo Yope djigi, yé azu ndjoro fatshalɔsu endje ga ndœ Gbozu.

⁴³ Petro lo olo ndjoro 6a lakpi Yope 6a ndœ Shimu á tshe dœ ayi kœguma ɔkɔ agea.

Apetro dœ Korneye

¹ Anga yakoshe bale 6a lœ Sezaré, i'iri ye kœdœ Korneye; œshe kœdœ gbozu tshapa ukpulu aturugu lœ Roma á endje e toenœ «ukpulu aturugu tshelœ Itali».

² Tshe sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Ndjaba, œ sœ kœkpa awa ye awa bale ndje dœ azu tshasœnda nœ ye. Dœ toenœ ataa, tshe sœ lima kœto œrœ fœ Ayuda á endje sœ lima dœ oyo, yé œ sœ ndje kœki lima fœ Ndjaba ɔɔ dœ ɔɔ.

³ Anga ɔɔ bale, dœ ada ɔɔ votɔ manda kakpi ɔɔ, tshe wu andjelu nœ Ndjaba lœ ulu kœli ga ndœ ye, yé andjelunœ e she adœke: «Korneye!»

⁴ Korneye tondœ ye dœ awa, yé œ gi fœ she adœke: «O'o gadœ, Gbozu?» Andjelu pa fœ she adœke: «Ndjaba dji avwala nœ zœ œdœ pe ɔtshœrœ á 6œ sœ kœmbœrœ toenœ fœ aayi oyo yé tshe djedjœrœndœ zœ nene.

⁵ Ngœngœ asœke, vwa azu 6a lakpi Yope kœ'e Shimu á anga i'iri ye kœdœ Petro gu toenœ ga mœ.

⁶ Tshe sœ kœlo 6a ndœ anga ayi akwa kœguma ɔkɔ agea á i'iri ye kœdœ Shimu; á anda nœ ye sœ 6a tœ ama egerœ ungu.»

⁷ Lœkɔ má andjelu á tshe pa o'o fœ she yiwa, Korneye e anga aayi akwa nœ ye bisha œdœ pe anga turugu nœ ɔtshɔ lœsu á tshe sœ tshakudu ye katshatsha.

⁸ Tshe yisœ œrœ kɔ á mbœrœtœ ye fœ endje, yé œ vwa endje 6a lakpi Yope.

⁹ Osho kœrɔ pa nœ, endje sœpe tœ awa kœro toenœ œ wuta ndœ dœ Yope, Petro ɔ ga tœ akpala osho 6a pa kumu anda mbœrœ kœza avwala fœ Ndjaba. ɔɔ wuta lima ga pa œrœ nœ kakpi ɔɔ.

¹⁰ Kashe tshe sœ lima dœ ogo, yé œ yindœ kœzi œrœ. Lɔkɔ á endje sœ lima kœfa kœziœ fœ she, tshe wu œrœ lœ ulu.

¹¹ Tshe wu tshalafo kɔɔ yé anga œrœ ɔata egerœ lœba tshapa meza á endje du uwu ga tœ amanœ vavana kɔ sœ kœjerœ ga ati.

¹² Yé agea kɔ á ada endje sœ vana, endjeneke á endje sœ kœ'ɔɔ dœ lavu endje tœ ɔshɔ œdœ pe endjeneke á endje sœ kœru ɔa lafo, sœ lima ɔa lœ nœ.

¹³ Tshe dji tshama uzu kœpa fœ she adœke: «Petro! Áafo, œ wo ageanœ asœ yé œ zi endje.»

¹⁴ Petro gi fœ she adœke: «Bale nene, Gbozu. Mbœrœ lœ soro mœ, mœ zizi œrœ uburu too ekperœ nene.»

¹⁵ Tshe kpa dji tshama uzu kœpa fœ she tœ bishanœ adœke: «Æneke á Ndjaba mbœrœ yerœ, œ lili dœ ɔœ kœpa adœke œtœnœ kœdœ œrœ uburu nene.»

¹⁶ Tshamanœ wu awa votɔ yé katsha manda nœ, œrœnœ ɔ ga lafo.

¹⁷ Petro sœ kœyutœ ye tœ ádá œrœ á tshe wu lœ ulu atake, tshokombele azu á Korneye vwa endje á endje sœ kœyu osho djezœ djezœ tœ anda nœ Shimu, kœyi kumu endje ga pa egerœ manda gbagba.

¹⁸ Endje e osho yé, œ yu adœke: «Shimu á anga i'iri ye kœdœ Petro sœ kœlo kpœke a?»

¹⁹ Petro sœpe lima kolœ kœgbe tshelœ ye tœ œrœ á tshe wu lœ ulu asœmœ, kashe Ishiri pa fœ she adœke: «Wu, azu votɔ á endje sœ kœpara ɔœ asœke.

²⁰ Aafo œ Jerœ yé œ gu tœ awanœ bale dœ endje. Awa zaza ɔœ nene mbœrœ œmœ dá vwa endje.»

21 Petro jerœ ga ndœ endje, œ pa fœ endje adœke: «Æmœ dœke. Uzunœ á 'e sœ koepara she kœdœ œmœ. 'E na ndœ gadœ?»

22 Endje gi fœ she adœke: «Gbozu tshapa ukpulu aturugu á i'iri ye kœdœ Korneye dá vwa 'a. Æshe kœdœ otsho uzu á tshe sœ kœkpawa Ndjaba, yé Ayuda para kãkã yindœ ye waa. Anga andjelu nœ Ndjaba bale dá pandœ nœ fœ she lœ ulu adœke tshe 'e bœ 6a lœ anda nœ ye á kœdji œeneke á bœ pa fœ she.»

23 Petro pa adœke endje li gasœnda, yé œ yisœ osho olo fœ endje.

Osho kãrã pa nœ bale, tshe gu tœ awanœ dœ endje. Anga ayindœ Yisu lakpi Yope gu tœ awanœ dœ endje.

24 Yé tœ bisha olo manda nœ, tshe wuta ga lœ Sezaré. Dá ascœmœ 6a ndœ Korneye, tshe e ayo nœ ye œdœ pe anganœ á tshe yindœtœ ye dœ endje waa, yeka á endje sœ lima kœkate endje.

25 Lãkã á Petro yi kumu ye, Korneye na para tshatshu ye œ gote ga tœ ada ye mbœrœ kœma otsho lsu ga ndœ ye.

26 Petro pa fœ she dœ kœti she ga lafo adœke: «Aalafo, œmœ ndje kœdœ amba uzu gbambanœ.»

27 Manda nœ, tshe sœ kœpu o'o dœ Korneye li tœnœ ga scœnda, tshe wu azu ndjoro á endje ngbœtœ endje 6a zœ.

28 Tshe pa ngbi fœ endje adœke: «Bata á 'e wusœ nœ, œ sœ dœ ekpenœ adœke Ayuda yindœ angbi uzu too kœsœ dœ she tœ œsœnœ bale. Kashe Ndjaba má fœ mœ adœke, mœ papa fœ uzu bale adœke œshe kœdœ ayi uburu too adœke Ndjaba vwaratœ ye tœ ye nene.

²⁹ Mbœerœ toenœ ataa dá mœ vwaywaratœ mœ kœna ga mœ lœkœ á bœ vwa osho ndœ mœ nene. Kashe ngœngœ asœke, mœ yindœ kœwusœ ádá á bœ 'e mœ ga mœ.»

³⁰ Korneye kœgi fœ she adœke: «Mœ sœ lima kœza avwala fœ Ndjaba 6a sœnda nœ mœ, œ mbœerœ lima olo votœ dœ ada œlœ votœ manda kakpi œlœ. Mœ sœ atake, anga uzu bale á tshe verœ imbi lœba uruuu ka ga utshu mœ,

³¹ yé œ pa fœ mœ adœke: “Korneye, Ndjaba dji avwala nœ zœ yé œ djedjercœndœ œrœ á bœ to lima fœ aayi oyo nene.

³² Vwa anga uzu 6a lœ Yope kœ'e Shimu á anga i'iri ye kœdœ Petro kœgu 6a ke. Tshe sœ kœlo 6a sœnda nœ Shimu, ayi kœguma œkœ agea á anda nœ ye sœ 6a tœ mangu egerœ ungu.”

³³ Mœ vwa uzu ndœ kœpara bœ, yé bœ yindœ kœna toenœ dœ œtshœnœ. Ngœngœ asœke, a'a kœ 'a ka ga utshu Ndjaba mbœerœ kœdji œneke á Gbozu za awa fœ bœ adœke bœ pandœ nœ fœ 'a.»

O'o nœ Petro

³⁴ Yé Petro za o'o œ pa adœke: «Mœ wu adja sœ nœ ngœngœ asœ adœke Ndjaba keke azu mbœerœ tshatshu endje nene.

³⁵ Yé lœ ogo kœ, uzu á tshe sœ kœkpawa Ndjaba yé á sœ kœmbœerœ œrœ á sœ ndjii, Ndjaba œ yindœ ye.

³⁶ Tshe vwa o'o fœ azu tshelœ Israyele, œtshœ O'o kœsœ gee lœ awa nœ Yisu Kristu á tshe dœ Gbozu nœ azu kœ.

³⁷ «'E wusœ œneke á wuta lima utshunœ 6a lœ Galilayi, lœ ogo Yuda djigi dœ lœkœ á Yowane sœ lima kœeyisœ œrœ, á sœ ndje kœza batisimu fœ azu.

³⁸ 'E wusœ mara á Ndjaba to gbɔgbɔ nœ Ɔtshɔ Ishiri fœ Yisu á tshe dœ uzu Nazarete. Tshe na djetœ osho kɔ dœ kœmbœrœ ɔtshœrœ, tshe she endjeneke para á endje dœ lima akanga nœ djaboro, mbœrœ Ndjaba sœ lima awa bale dœ she.

³⁹ «Yé a'a, 'a kœdœ atimu nœ œrœ kɔ á tshe mbœrœ ɓa lœ ogo nœ Ayuda œdœ ɓa lœ Yerusaleme. Endje wo she œ kuru she ga pa kurushi.

⁴⁰ Kashe Ndjaba she she ugurutœ akuzu manda olo voto, yé œ to uvuru fœ she adœke tshe kpa matœ ye.

⁴¹ Ɔe doédœ mbœrœ azu djigi nene, kashe fœ 'a á Ndjaba ke 'a katshatsha utshunœ ɓata atimu. 'A zi œrœ œ ndjo œrœ awa bale dœ she manda kœshe she ugurutœ akuzu.

⁴² Mbœrœ tœnœ ataa, tshe pa fœ 'a adœke 'a yisœ nœ fœ azu yé œ ma ndœlancœ fœ endje adœke, œshe dá Ndjaba za she ndœ kœwa ngbanga pa asoro œdœ akuzu.

⁴³ Aayi kœgbara o'o kɔ pa lima tœ ye adœke uzu kɔ á tshe sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu, lœ gbɔgbɔ nœ i'iri ye doé Yisu dá Ndjaba œ djerœndœ ekperœ nœ ye.»

Ɔtshɔ Ishiri jerœ ga pa angbi azu

⁴⁴ Lɔkɔ á Petro sœpe lima kœpu o'o, Ɔtshɔ Ishiri jerœ ga pa endjeneke kɔ á endje dji lima o'o ye.

⁴⁵ Ayindœ Yisu á endje kœdœ Ayuda á endje na lima tœ awancœ dœ Petro ka lima tœ ama endje ti ɔsɔ kœwu adœke: Ɔtshɔ Ishiri á Ndjaba vwa, jerœ ndje lima ga pa angbi azu.

⁴⁶ Yé endje sœ lima kœdji angbi azunœ kœdonga Ndjaba ndje kœpa o'o ama ogo á endje sœsœ lima kœdji tœnœ nene. Petro kpa kœpa adœke:

⁴⁷ «Bata á azu asœke gbɔ ndje Ɔtshɔ Ishiri бата азœ, œde dá kpa kɔ endje tœ kœgbɔ batisimu dœ ungu a?»

⁴⁸ Tshe za o'o adœke endje za batisimu fœ endje dœ i'iri Yisu Kristu. Manda nœ, angbi azunœ yu she adœke œne yatœ œne dœ she manda olo teasho kane.

11

O'o nœ Petro utshu Ikrizia lœ Yerusaleme

¹ Aayi avwa œdœ ayindœ Yisu á endje sœ lima 6a lœ Yuda dji adœke angbi azu yi ndje ndœ o'o ama Ndjaba.

² Lɔkɔ á Petro ɔ ga lœ Yerusaleme, anga ayindœ Yisu á endje dœ Ayuda, tetœ kœgbugburu tshelœ o'o dœ she

³ adœke: «Bœ li ga ndœ angbi azu yé œ zi œrœ dœ endje!»

⁴ Yé Petro pandœ œneke kɔ á ro, kœto 6a tœ adanœ bale dœ bale fœ endje adœke:

⁵ «Lɔkɔ á mœ sœ lima kœki fœ Ndjaba 6a lakpi Yoƀe, mœ wu œrœ lœ ulu: anga œrœ bale бата egerœ lœba tshapa meza á endje du uwu ga tœ amanœ vavana kɔ. Ɔrœnœ asœmœ to 6a lafo, œ jerœ ga ati ndɔɔ ndoo dœ mœ.

⁶ Mœ to lima ndœ nœ yima yé œ wu agea gusu á ada endje sœ vana, endjeneke á endje ɔrɔ dœ lavu endje œdœ pe endjeneke á endje ru 6a lafo.

7 Manda nœ, mœ dji tshama uzu kœpa fœ mœ adœke: “Petro! Aalafo, œ wo agea asœke yé œ zi endje.”

8 Yé mœ pa adœke: “Bale nene, Gbozu. Gbam-banœ nene, lœ soro mœ, mœ zizi œrœ uburu too ekperœ nene.”

9 «Tœ bishanœ, tshama uzu to 6a lafo adœke: “Eneke á Ndjaba mbœrœ yerœ, œ lili dœ 6œ kœpa adœke œtœnœ kœdœ uburu nene.”

10 Œrœnœ wu ata awa votœ, yé œ 3 ga lafo.

11 Yé tshokombele, azu tshelœ Sezaré votœ yi kumu endje 6a tœ anda á 'a sœ tœnœ. Endje na ndœ kœpara mœ.

12 Ɔtshœ Ishiri pa fœ mœ adœke mœ gu katsha tœ awanœ dœ endje. Ayakoshœnœ mindu dœ bale á mœ to endje rotœnœ ga mœ asœke, 'a na tœ awanœ dœ endje œrrr 6a lœ Sezaré yé œ li dœ endje kœ ga lœ anda nœ yakoshœnœ asœmœ á i'iri ye kœdœ Korneye.

13 Tshe pandœ mara á andjelu wuta ga tœ ye 6a sœnda yé á pa fœ she adœke: “Vwa anga uzu 6a lœ Yope kœ'e Shimu á anga i'iri ye kœdœ Petro, tshe gu 6a ke.

14 Tshe pandœ o'o á za kœshe fœ 6œ dœ azu tshasœnda nœ zœ kœ.”

15 «Lœkœ á mœ sœ kœpa o'o, Ɔtshœ Ishiri jerœ ga pa endje 6ata á jerœ lima utshunœ ga pa azœ.

16 Mœ gbe tshelœ mœ ndœ o'o á Gbozu pa lima adœke: “Yowane za lima batisimu nœ ungu, kashe e'e, 'e gbœ batisimu lœ Ɔtshœ Ishiri.”

17 Œdœ Ndjaba kœto Ɔtshœrœ fœ azunœ asœke 6ata á tshe to fœ azœ á ayindœ o'o Gbozu Yisu

Kristu, æmœe kœdœe œde yeka á kœ Ndjaba tœ kœmboœœe œœe a?»

¹⁸ Manda kœdji o'onœe asœmœe, endje sœe koko yé œ za mokœ fœ Ndjaba dœe kœpa adœeke: «Adjapu, Ndjaba to ndje awa kœfatshalœsu œdœe pe awa kœgbœ soro fœe angbi azu.»

Ali Ikrizia lœ Atiœshe

¹⁹ (œœe kanga á mbœœœœœe endje lima dœe lœndœ á endje wo lima Etiene, mbœœœœœe adœeke ayindœe Yisu ndjœ lima tshelœœœe endje ngbangbangba djezœ. Anga endje ro lima ga lœ Fenisi, ga lœ Shipre œdœe ga lœ Atiœshe; kashe endje sœe lima kœeyisœe Œtshœ O'o nœe Ndjaba kolœe fœe Ayuda.

²⁰ Andaa, anga endje ugurutœe endje á endje kœdœe azu tshelœe Shipre œdœe Sirene, endje na œa lœ Atiœshe yé œ yi ndje sœe Œtshœ O'o nœe Gbozu Yisu fœe Agreke.

²¹ Gbœgbœ nœe Gbozu sœe lima dœe endje awa bale dœe mara adœeke azu ndjoro fatœe endje ga ndœe Gbozu yé œe wuta ayindœe Yisu.

²² Azu Ikrizia lœe Yerusaleme dji o'onœe, yé œe vwa Barnabase œa lœ Atiœshe.

²³ Lœkœ á Barnabase yi kumu ye á wu mara œtshœœœe á Ndjaba mbœœœœœe fœe ayindœe Yisunœe asœmœe, tshe sœe dœe yanga yé œe pa fœe endje kœ adœeke endje za lœsu endje djigi fœe Gbozu.

²⁴ Barnabase kœdœe œtshœe uzu, tshe sœe dœe Œtshœe Ishiri œdœe pe kœeyindœœœe waa. Ukpulu azu ndjoro te lima azu nœe Gbozu.

²⁵ Manda nœe, Barnabase na kœpara Sawulo œa lœ Tarse.

²⁶ Tshe gbœ she œa zœ œe gu dœe she ga lœ Atiœshe. Endje bibisha, endje mbœœœœœe lima ungu bale œa lœ

Ikriziancæ ascæmœ yé œ yisœ œercœ fœ azu ndjoro. Ba lœ Atioshe dá endje e i'iri «Akristu» tœ alinœ ga tœ ayindœ Yisu.

Ɔercœ á má kœtorœ lœ ugurutoe azu

²⁷ Dœ lœkœncœ ascæmœ, anga aayi kœgbara o'o to 6a lœ Yerusaleme œ sœ kœna ga lœ Atioshe.

²⁸ Anga bale á i'iri ye kœdœ Agabuse, á Ɔtshœ Ishiri sœ kœma œercœ fœ she, mindœ nœ adœeke egerœ ogo œ za tshapashœ djigi lœ ondonœ zœ. Manda nœ, œ mbœercœtœ endje lima dœ lœndœ á Klode dœ lima gbozugo Roma.

²⁹ Mbœercœ tœncœ ataa, ayindœ Yisu wa o'o adœeke œene vwa œercœ fœ anga œene á endje sœ 6a lœ Yuda. Uzu dœ uzu œ to liaka gbœgbœ nœ ye.

³⁰ Endje mbœercœ lindœ œeneke á endje wa, yé œ vwa œercœ á endje gbœ, lœ awa nœ Abarnabase dœ Sawulo fœ agbozu lœ ogo Yuda.

12

Kuzu Jake œdœ kœza Petro ga lœ kángá

¹ Dœ lœndœncœ ascæmœ, gbozugo Erode* sœ lima kœembœercœ œercœ kanga fœ anga azu Ikrizia.

² Tshe mbœercœ adœeke endje wo Jake, aya Yowane, dœ ugu kamba.

³ Yé lœkœ á tshe wu adœeke œercœ má œene mbœercœ za yanga fœ Ayuda waa, tshe kpa pa adœeke, endje za Petro. Ɔ sœ lima dœ lœkœ angbo nœ mapa á susuku nene.

* **12:1** Erode asœeke kœdœ Erode Agripa á tshe dœ gbolo nœ aya Erode Atipase á tshe dœ lima gbozugo pa ogo Yuda kœto tœ ungu zazu bisha dœ bale

⁴ Tshe bopa ye æ vwi she ga lœ kánga, yé æ pa fœ ukpulu aturugu vana á ngbɔɔa aturugu vana vana, mbœrœ kœgbɔndœ ye. Tshe sœ kœgbe lima adœke manda angbo Pake yeka á œne kœdji she ɔa utshu azu para kɔkɔ.

⁵ Endje gbɔ lima ndœ Petro ɔa lœ kánga, kashe azu Ikriزيا kaka lima tœ kœza avwala dœ i'iri ye fœ Ndjaba nene.

⁶ Erode yi lima ndœ kœwa ngbanga nœ ye tœ ala azu para kɔkɔ. Dœ butshɔnœ asœmœ, Petro lo ɔa ugurutœ aturugu bisha, endje i she vwagbagba dœ djingiri bisha yé aayi kœgbɔndœ manda ka ɔa utshu manda kánganœ.

⁷ Kashe tshokombe, andjelu nœ Gbozu yikumu ye, yé ishiri owo za osho djigi. Andjelu turutœ ye æ jo she, á pa fœ she adœke: «Aalafo katsha!» Djingirinœ kœzu tœ kane Petro.

⁸ Yé andjelu kpa pa fœ she adœke: «I uwu tshapa lœba nœ zœ, æ soro uwu œrada nœ zœ.» Petro mbœrœtœ ye lindœ o'o ye. Andjelu kpa pa adœke: «Verœ yɔgbɔɔ lœba nœ zœ yé æ te manda mœ.»

⁹ Petro wuta lœ kánga æ te manda andjelu. Tshe gbe œnœ ye adœke œneke á andjelu mbœrœ asœmœ dœdœ adja œrœ nene, kashe œne wu œrœ lœ ulu.

¹⁰ Endje ro ali azu kœgbɔndœ manda, manda nœ endje ro bisha endje yé æ wuta ga tœ manda yarakowo á wuta kpuru ga lœ ongbo: mandanœ kɔrɔ dœ tœ ye utshu endje. Lɔkɔ á endje wuta ga shu, endje ro tshatœ ama gbɔɔ, yé titivwiri andjelu kœyiwa ye.

¹¹ Uvuru Petro kœkwa ga lœ nœ, á tshe kœpa adœke: «Ngɔngɔ asœke, mœ wu adœke æ dœ ad-

japu: Gbozu vwa andjelu nœ ye á tshe vvara mœ tshakane Erode dœ pe lœma ekperœ á Ayuda guma ndœ mœ.»

¹² Manda kœgbe tshelœ ye tœ œeneke á mbœrœ fœ she, tshe gu ga lœ anda nœ Mareya, ayi Yowane á anga i'iri ye kœdœ Marke. Azu ndjoro sœ lima kœdonga Ndjaba 6a zœ.

¹³ Lœkœ á tshe nge manda, anga yawuru akwa bale á i'iri ye kœdœ Rode, na mbœrœ kœkœrœ tœnœ.

¹⁴ Tshe dji tshama Petro œ sœ dœ yanga, œ tshapu kœkœrœ manda, yé œ kpa dœ œrœ mbœrœ kœpandœ nœ adœke, Petro ka 6a pa manda 6a shu.

¹⁵ Endje pa fœ she adœke: «Iyi sœ lœ kumu zœ a!» Kashe tshe pa fœ endje adœke, œeneke á œne sœ kœpa fœ endje kœdœ adjapu. Á endje kœpa adœke: «Asœmœ kœdœ andjelu á tshe sœ kœgbœndœ Petro dœmœ.»

16

¹⁶ Petro sœpe kolœ kœnge manda. Lœkœ á endje kœrœ manda, endje wu she yé œ i gbœndjuru.

¹⁷ Tshe mbœrœ kane ye fœ endje adœke endje sœ koko, yé œ pandœ mara á Gbozu za she ga shu lœ kánga fœ endje. Tshe kpa pa adœke: «'E na œ pandœ nœ fœ Jake œdœ pe fœ anga ayindœ Yisu.» Manda nœ, tshe wuta yé œ na ga tœ angbi osho.

¹⁸ Osho kœrœ, aturugu yakatœ endje ngbang-bangba. Endje tetœ kœyutœ endje lœtœ endje adœke Petro fatœ ye tœ dœ!

¹⁹ Erode vwa azu kœpara Petro œerrr toroboka, endje gbœ gbœ she nene. Tshe yu aayi kœgbœndœ manda kánganœ, yé á pa adœke endje wo endje

ye. Manda næ, Erode to 6a læ ogo Yuda æ na ga læ Sezaré, yé æ mboeræ olo teasho 6a zœ.

Kuzu gbozu Erode

²⁰ Erode sæ lima dœ geda dœ azu ogo Tire œdœ azu ogo Sidona. Azu ogonœ bibisha asœke yindœ kœwuta ga utshu ye. Endje u Blastuse á tshe dœ uzu tshapa ayi akwa næ Erode, æ dji o'o tshelœ ye. Endje na kœyu Erode adœke tshe mboeræ adœke œne sæ gee. Gbambanœ nene, ogo næ endje gbœ œrœ kœto 6a læ œnœ ye dœ gbozugo.

²¹ Dœ lœkœnœ á endje guma tœ kœgbœtœ endje, Erode verœ læba tshagbozu næ ye, æ sæ ga pa ngande gbozu næ ye, yé æ tetœ kœpu o'o 6a utshu azu kœ.

²² Azu tetœ kœta rawa adœke: «Asœ kœdœ tshama ndjaba, æ dœdœ œnœ uzu nene!»

²³ Kashe, pe tœ œsœnœ, andjelu næ Gbozu 6i Erode mboeræ á tshe tshapu kœdonga Ndjaba ti, yé á sæ kœlœœtœ ye adœke œne kœdœ Ndjaba. Angœzu zi she læ œkœnœ yé tshe tshu.

²⁴ O'o ama Ndjaba ka aka osho kœ, yé azu á endje yindœ næ wuta lima ndjoro.

²⁵ Lœkœ á akwa næ Abarnabase dœ Sawulo ka lima læ Yerusaleme, endje za lima Yowane á anga i'iri ye kœdœ Marke potœ endje á gu dœ she.

13

Ɔtshœ Ishiri vwa Abarnabase dœ Sawulo ndœ akwa

¹ Aayi kœgbara o'o œdœ aayi kœyisœrœ sæ lima 6a læ Ikriزيا næ Atiœshe. Œ dœ lima Barnabase, Shimeyo á anga i'iri ye kœdœ Ubu Uzu œdœ pe Lukiyuse uzu tshelœ Sirene, dœ Sawulo æ ga ndœ

Manaene yanga Erode á tshe sœ lima kœna tœ awanœ dœ she pe dœ tshagbolo ye.

² Anga ɔɔ bale á endje sœ lima kœdonga Gbozu yé á sœ kœyotshelœma endje, Ɔtshɔ Ishiri pa adœke: «'E ko Abarnabase dœ Sawulo ga indirinœ mbœrœ adœke endje mbœrœ œrœ œeneke á mœ e endje ndœ nœ.»

³ Yé manda kœyotshelœma endje dœ pe kœdonga Ndjaba, endje to kane endje ga pa endje yé œ za awa fœ endje.

Asawulo dœ Barnabase 6a lakpi Shipre

⁴ Bata á Ɔtshɔ Ishiri vwa Barnabase dœ Sawulo, endje na 6a lakpi Selœsi, œ ɔ egerœ agba 6a zœ yeka á ro ga lœ Shipre.

⁵ Lɔkɔ á endje wuta ga lœ Salamine, endje tetœ kœmindœ o'o ama Ndjaba 6a lœ Sinagoga nœ Ayuda. Yowane á anga i'iri ye kœdœ Marke sœ ndje lima kpœtœmœ mbœrœ kœti kane endje.

⁶ Manda kœzu tshiki para œerrr kœwuta 6a lœ Pafose, endje gbɔ anga ayi kœpandœ ulu bale á i'iri ye kœdœ Bare Yisu; œshe kœdœ Yuda á tshe zatœ ye 6ata ayi kœgbara o'o.

⁷ Tshe sœ lima 6a ndœ gbozu Sereyuse Pawuluse á tshe kœdœ ayi kœwusœrœ, á tshe e Barnabase dœ Sawulo mbœrœ tshe sœ lima dœ ogo kœdji o'o ama Ndjaba.

⁸ Kashe ayi kœpandœ ulu Elimase (i'iri Bare Yisu dœ Greke dœmœ) yiyi lima ndœ o'o ama endje nene, yé œ para awa kœendi tshelœ gbetshelœ nœ gbozu ascœmœ adœke tshe sœsœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu nene.

⁹ Yé Sawulo á anga i'iri ye koedœ Polo á Ɔtsho Ishiri su she kperœ, za ala ye kukuku ga tœ ye,

¹⁰ yé œ pa adœke: «Æbœ, afara œdœ pe ekperœ su bœ kperœ. Æbœ koedœ gbolo nœ djaboro, uzu á tshe yiyindœ djakata o'o nene. Bœ katœ koendi awa nœ Gbozu á sœ ndjii nene a?

¹¹ Ngongɔ asœke, kane Ndjaba sœ pa zœ. Bœ fa ayibula, yé bœ wu ɔlɔ nene œerrr ga tœ olo á tshe yindœ nœ.» Pe kpœtœ œsœncœ, tshelœ ala ye wu shuu yé osho bu kporokoto tœ ye. Tshe fatœ ye djikirili djikirili koepara uzu adœke tshe za ama kane œne.

¹² Lɔkɔ á gbozugo wu œeneke á mbœrcœtœ endje, tshe te yindœ Yisu; gbambancœ nene, o'o ama Gbozu za lima uvuru ye lœncœ.

Polo pa o'o ba lakpi Atiſshe nœ ogo Pisidi

¹³ Polo dœ angancœ á tshe na tœ awa dœ endje ɔ lima ga lœ egerœ agba ba lœ Pafose, œ ro ga lœ Perje ba lœ Pafili. Yé Yowane katœ endje, œ kwatœ ye ga lœ Yerusaleme.

¹⁴ Endje katœ tshalakpi Perje ti, yé œ wuta ba lœ Atiſshe nœ ogo Pisidi. Lɔkɔ sabata, endje li ga lœ Sinagoga yé œ sœ lima ga ati.

¹⁵ Manda koedi buku á ngbɔba awa akwa nœ Moyize dœ œncœ aayi kœgbara o'o, agbozu tshelœ Sinagoga pa fœ endje adœke: «Aaya, 'e kœsœ dœ anga o'o á sœ kœto gbɔgbɔ fœ uzu, 'e pa!»

¹⁶ Polo áalafœ œ mbœrcœ kane ye, yé œ pa adœke: «Azu tshelœ Israyele œdœ pe e'e dœ angbi azu á 'e sœ kœkpa awa Ndjaba, 'e dji mœ kane.

¹⁷ Ndjaba nœ azu Israyele ke aata 'a. Tshe mbœrcœ adœke endje ngba lɔkɔ á endje sœ lima ba

lœ Ezipito. Manda nœ, tshe ko endje lima ga shu dœ gbɔgbɔ nœ ye.

¹⁸ Tshe gbɔndœ endje lima 6a lœ kpagagasho manda ungu zazu bisha.

¹⁹ Manda nœ, tshe wo lima ogo mindu dœ bisha lœ ogo Kanana yé œ kurutshelœ nœ tœ azu nœ ye.

²⁰ Ætœnœ kɔ mbœrœ lima ga pa œrœ nœ ungu kama vana dœ zazu bisha dœ ndjokpa (450).

«Manda nœ, tshe ko aayi kœwa ngbanga fœ endje œrrr ga tœ ayi kœgbara o'o Samwele.

²¹ Endje yu osho tœ gbozugo yé Ndjaba za Sawulo, gbolo nœ Kise á tshe kœdœ uzu lœ mara nœ Bendjame, fœ endje. Tshe sœ pa endje manda ungu zazu bisha.

²² Manda kœza Sawulo ga shu tœ akwa, Ndjaba za Davidi tœ gbozugo. Tshe ma o'o nœ ye ngbi adœke: “Mœ gbɔ Davidi, gbolo nœ Yese, uzu á lœsu mœ yindœ ye. Tshe mbœrœ œneke kɔ á mœ gbe dœ tœnœ.”

²³ Ba lœ aatance dá Ndjaba za Yisu tœ ayi kœshe azu Israyele ɓata á tshe pa lima tœnœ.

²⁴ Utshu kœna lima Yisu, Yowane pandœ nœ lima fœ azu Israyele adœke endje fatshalœsu endje, yé œ gbɔ batisimu.

²⁵ Yé lœkɔ á Yowane mbœrœ lima akwa nœ ye á ka ye, tshe sœ lima kœpa adœke: “'E gbe adœke œmœ kœdœ e? Æ dœdœ mœ kœdœ tsheneke á 'e kate she nene! Kashe anga uzu á tshe na manda mœ, mœ li kœzu uwu œrada nœ ye nene.”

²⁶ «'E dœ aaya mœ, aata Abrayamo ndje dœ angbi azu á 'e sœ kœkpa awa Ndjaba asœke, endje vwa Ɔtshɔ O'onœ asœke á pandœ kœshe fœ azœ.

²⁷ Azu Yerusaleme ædœ pe agbozu tshapa endje wuwusœ Yisu nene, endje wuwu ndje sœ ádá o'o má aayi kœgbara o'o su á endje sœ kœdi tœnœ ɔlɔ sabata bale dœ bale nene. Kashe endje wa ɔgbɔ ngbanga ga pa Yisu liaka o'onœ asœmœ.

²⁸ Ataa endje para lima awa kœwo she œrrr toro ye, endje kapa Pilato adœke tshe wo she.

²⁹ Lɔkɔ á endje mbœrœ lima œneke kɔ á Buku nœ Ndjaba pandœ nœ tœ upu nœ ye, endje za lima she pa kurushi ga ati, yé œ shi lima she ɓa lœ anga udu bale.

³⁰ Kashe Ndjaba she lima she lœ akuzu ye.

³¹ Tshe wuta lima lœ olo ndjoro ga tœ endjeneke á endje na lima dœ she awa bale kœto ɓa lakpi Galilayi œrrr ga lœ Yerusaleme, endje á endje kœdœ atimu ngɔngɔ asœke ɓa utshu azu ogo Is-rayele.

³² «A'a ndje, 'a sœ kœyisœ ɔtshɔ O'onœ asœke fœ 'e, œrœ á Ndjaba pa lima tœ nœ fœ aata 'a adœke œne mbœrœ,

³³ tshe mbœrœ fœ azœ má a dœ agbolo nœ endje, lɔkɔ á tshe she lima Yisu lœ akuzu ɓata á endje sú ɓala bisha mbeti nœ ɪtshi adœke:

“Æbœ kœdœ gbolo nœ mœ,

kœto kpesheke, œmœ dá zu ɓœ.”

³⁴ Ndjaba pa lima adœke œne shé she lœ akuzu, yé tshe gba nene. Tshe pa lima ngbi adœke:

“Mœ to kane nœ mœ dœ adja œyerœ kœto kane ga pa 'e,

ɓata á mœ pa lima ndœ kœto fœ Davidi.”

³⁵ Mbœrœ tœnœ dá Davidi pa ndje ala anga mbeti adœke:

“Bœ katœ œyerœ uzu nœ zœ adœeke tshe gba nene.”

³⁶ Lœkœ á Davidi sœpe lima dœ soro, tshe mbœerœ lima œeneke á Ndjaba yisœ nœ. Manda nœ, tshe tshu lima, endje shi she ndoo dœ aatanœ yé œkœ ye gba.

³⁷ Kashe tsheneke á Ndjaba shé she, gbagba lima nene.

³⁸ Aaya mœ, 'e wusœ nœ dœ œtshœnœ adœeke mangba Yisu dá endje pandœ o'o kœedjerœendœ ekperœ fœ 'e á awa akwa nœ Moyize lili lima ndœ kœœwara 'e lœnœ nene.

³⁹ Uzu kœ á tshe sœ dœ kœyindœerœ ga ndœ ye, tshe wuta uzu ndjii tœ ala Ndjaba.

⁴⁰ Mbœerœ tœnœ ataa, 'e sœ dœ gbœdjela mbœerœ á o'o neke á aayi kœgbara o'o su kœuwuuta ga tœ 'e nene:

⁴¹ “E wu kane! E'e dœ adjipudji,

'e katœ ama 'e ti œœ yé œ ndjœtshelœtœ 'e!

Gbambanœ nene, mœ yindœ kœembœerœ anga œerœ bale lœ soro 'e,

œerœ neke á 'e yindœ nœ nene,

œdœ uzu kœepandœ nœ fœ 'e.”»

⁴² Lœkœ á Polo dœ Barnabase sœ lima kœewuta tœnœ, endje tetœ kœeki fœ endje adœeke endje kwa dœ œlœ sabata manda nœ œ kpa yisœ o'onœ asœmœ.

⁴³ Manda angbœtœnœ, Ayuda œdœ pe angbi azu á endje sœ kœkpa awa Ndjaba te manda Polo dœ Barnabase. Lœ o'o á endje sœ kœpa tœnœ, Polo dœ Barnabase pa fœ endje adœeke: «'E zatœ 'e djigi ga tœ œtshœrœ nœ Ndjaba.»

Polo dœ Barnabase na ga ndœ angbi azu

⁴⁴ Lɔkɔ sabata manda nœ, œ sœ ɓata azu kɔ lœ ongbo ngbɔtœ endje lima mbœrœ kœdji o'o ama Gbozu.

⁴⁵ Kœwu ukpulu azunœ ataa, Ayuda mbœrœ uku yé œ tetœ kœgu Polo dœ kœyangba o'o ye.

⁴⁶ Polo dœ Barnabase mindœ nœ dœ awanœ adœke: «Æ li má lima adœke endje yisœ ɔtshɔ O'onœ asœke utshunœ fœ 'e! Bata á 'e vwaratœ 'e tœnœ, yé á wa ngbanga dœ tœ 'e adœke 'e lili kœgbɔ soro nœ wa dœ wa nene asœmœ, 'a fatœ 'a ngɔngɔ asœ ga ndœ angbi azu.

⁴⁷ Awa akwanœ á Gbozu pa tœnœ fœ 'a dœke: “Mœ za ɓœ ɓata ɔlɔ kœtshi pa angbi azu lœ ogo kɔ, mbœrœ adœke ɓœ yisœ o'o nœ kœshe œrrr tɔ ga tœ ndɔngɔlɔ osho.”»

⁴⁸ Kœdji o'onœ asœmœ ataa, angbi azu tetœ kœdonga Gbozu dœ yanga. Endjeneke á endje sœ lima mbœrœ soro nœ wa dœ wa, endje te lima ayindœ Yisu.

⁴⁹ O'o ama Gbozu za lima tshelœ ogonœ djigi.

⁵⁰ Kashe Ayuda bili ayashe á œsœ endje li, á endje sœ kœdonga Ndjaba œdœ pe agbozu tshapa ongbo. Endje mbœrœ œrœ kanga ga tœ Polo dœ Barnabase, yé œ gɔrɔ endje lœ ogo nœ endje ye.

⁵¹ Polo œdœ Barnabase gɔrɔ trusha tshada endje fœ endje, yé œ ro ga lœ Ikoniyme.

⁵² Dá asœmœ ayindœ Yisu ɓa lakpi Atiɔshe sœ lima dœ yanga waa, yé œ su dœ ɔtshɔ Ishiri.

14

Polo œdœ Barnabase ɓa lœ ogo Ikoniyme

¹ Polo œdœ Barnabase na ɓa lakpi Ikoniyme œ li ndje ga lœ Sinagoga nœ Ayuda œ pa o'o yé

Ayudance doe pe Agreke ndjoro te lima ayindoe Yisu.

² Kashe Ayuda neke á endje yiyi lima ndoe noe nene, to gbetsheloe koembœeroe ekperoe ga toe ayindoe Yisu foe angbi azu.

³ Andaa Polo œdœ Barnabase mbœeroe lima olo ndjoro 6a loe Ikoniyme. Endje pa lima o'o doe awa nene loe kœyindœeroe noe endje ga ndœ Gbozu. Kœwu tœnœ ataa, Gbozu ma adœke o'onœ á endje sœ kœpa tœnœ toe upu ɔtshœroe noe ye kœdœ adja o'o, á tshe to gbɔgbɔ noe kœfa œeroe doe kœma ambáránœ foe endje.

⁴ Azu tshelœ ongbo kurutshelœtoe endje: anga endje yindœ Ayuda yé anga endje yindœ aayi avwa.

⁵ Angbi azu, Ayuda doe pe agbozu tshapa endje vwara lima ndœ koembœeroe œeroe kanga ga toe Polo doe Barnabase œdœ kœve endje doe badja.

⁶ Endje wusœ o'onœ yé œ kpa gu tœnœ doe awa ongbo Listre œdœ Derbe loe ogo Likawoni œdœ pe ndje ogo para indirinœ.

⁷ Endje sœ lima kœpa ndje ndœ ɔtshɔ O'o 6a zœ.

Polo œdœ Barnabase 6a lakpi Listre

⁸ Anga yakoshe bale á ada ye tshu, sœ lima 6a lakpi Listre. Bata á endje zu lima she toe ayi vwiriti, tshe nana lima ana bale nene.

⁹ Anga ɔlo bale á tshe sœ kœdji o'o á Polo sœ kœpa tœnœ, Polo za ala ye kukuku ga toe ye, yé œ wu adœke tshe sœ doe kœyindœeroe mbœeroe kœshe tœnœ.

¹⁰ Polo pa doe ɔgbɔ foe she adœke: «Aalafo œ ka ndjii doe ada zœ!» Yakoshenœ i ga lafo yé œ tetœ kœna lima ana.

¹¹ Kœwu œeneke á Polo mbœrœ asœmœ, azu ndjoro oma kekeke œ pa dœ o'o ama ogo Likawoni adœke: «Andjaba fatœ endje tœ azu yé á jerœ ga ndœ azœ asœke.»

¹² Endje e Barnabase «Zewuse», yé œ e Polo «Ermese» mbœrœ œshe dá sœ lima kœmindœ o'o*.

¹³ Nganga ndjaba lœ anda nœ Zewuse á sœ 6a ushu nœ ongbo, na dœ akœ angombe á endje guma endje dœ flere. Œshe œdœ azu ndjoro, endje yi lima ndœ kœsho endje tœ tokóró fœ Polo dœ Barnabase.

¹⁴ Dœ lœndœ á endje dji ataa, endje súru lima tshelœ lœba tœ endje yé œ gbœgbœtœ endje dœ ana gutœnœ ga lœ ukpulu azu. Endje pa dœ œgbœ adœke:

¹⁵ «Uu aaya, mbœrœ gadœ á 'e mbœrœ ataa? A'a kœdœ ndje azu 6ata 'e! 'A sœ kœpandœ Ɔtshœ O'o fœ 'e adœke 'e katœ œrœ á ádánœ gugu nene, mbœrœ kœfatœ 'e ga ndœ Ndjaba á tshe sœ dœ soro yé á mbœrœ tshalafo, dœ œshœ, dœ egerœ kota œdœ pe œeneke kœ á sœ lœnœ.

¹⁶ Lœkœ nœ aata azœ, tshe ka lima tœ azu ogo para kœza awa nœ endje dœ tœ endje.

¹⁷ Kashe atamœ gbaa, tshe kakatœ kœma adœke œne sœ zœ lœ awa nœ œtshœrœ nœ ye fœ endje nene. Ɔtshœrœnœ asœmœ dœke: tshe vwa yavuru fœ 'e mbœrœ kœmœ œshœ tshelœ kindi nœ 'e adœke 'e gbœ kœzirœ á li, yé lœsu 'e sœ dœ yanga.»

¹⁸ Ataa ukpulu azunœ dji lima o'o nœ aayi avwa gbaa, endje sœ lima dœ sharapu utshu kœkatœ kœza tokórœnœ fœ endje.

* **14:12** Zewuse kœdœ lima egerœ ndjaba nœ Agreke yé Ermese kœdœ lima ayi kœmindœ o'o nœ ye

¹⁹ Anga Ayuda á endje to 6a lœ Atiſshe œdœ 6a lœ Ikoniſhume, te ga ndœ ukpulu azu aſœmœ. Endje ve lima Polo dœ badja, yé œ gbe adœke tshe tshu ye yeka á gbota she lœ ongbo ga shu.

²⁰ Kashe lœkœ á ayindœ Yisu ngbœtœ endje ga indiri ye, tshe áalafo yé œ kwatœ ye ga lœ ongbonœ. Osho kœrœ pa nœ, endje ro dœ Barnabase ga lœ Derbe.

Polo dœ Barnabase fatœ endje kœgu ga lœ Atiſshe nœ Siri

²¹ Endje pandœ Ɔtshœ O'o lœ ongbo Derbe yé œ gbœ ayindœ Yisu ndjoro. Manda nœ, endje kpa kwatœ endje tœ lœ Listre, lœ Ikoniſhume œdœ pe tœ lœ Atiſshe.

²² Endje sœ lima kœto gbœgbœ ga tœ lœsu ayindœ Yisu yé œ pa fœ endje adœke endje shi gbœ lœ kœyindœrœ. Endje pa adœke: «Æ li adœke a wu oyo waa yeka á kœli ga lœ tshagbozu nœ Ndjaba.»

²³ Lœ Ikriſhia bale dœ bale, endje ke agbozu Ikriſhia fœ endje, œ donga Ndjaba dœ kœyotshelœma endje, yé œ katœ endje ti fœ Gbozu á endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye.

²⁴ Endje ro tœ lœ Pisidi, yé á na ga lœ Pafili.

²⁵ Endje pandœ Ɔtshœ O'o 6a tœ Perje, manda nœ á ro ga lœ Atali.

²⁶ Endje œ ga lœ egerœ agba 6a zœ yé á gu ga lœ Atiſshe nœ Siri, tshalakpi á endje ko lima endje ga tshakane Gbozu adœke endje gbœ Ɔtshœrœ nœ Ndjaba mbœrœ akwa á endje totœ kœembœrœ tœnœ.

²⁷ Lœkœ á endje wuta lima ga lœ Atiſshe, endje ngbœ 6a azu Ikriſhia yé œ pandœ œneke kœ á Ndjaba

mbœrœ lima fœ endje dœ pe mara á tshe kœrœ awa
kœyindœrœ fœ angbi azu.

²⁸ Yé endje lo olo ndjoro tœ œsœnœ bale dœ
ayindœ Yisu.

15

O'o 6a lœ Atiœshe tœ upu nœ gaza

¹ Anga ayakoshe to 6a lœ Yuda, œ tetœ
kœyisœ œrœ fœ aayazu lœ Yisu adœke: «Ædœ
'e kœvwaratœ 'e tœ kœwa gaza 6ata awa akwa nœ
Moyize pandœ nœ, 'e gbœ kœshe nene.»

² Polo œdœ Barnabase vwaratœ endje tœ
kœyisœ œrœ nœ ayakoshenœ asœmœ, œ
gbugburu tshelœ o'o dœ endje tœ upunœ. Manda
nœ, endje wa adœke Polo œdœ Barnabase, ndje
dœ anga aayazu lœ Yisu œ ga lœ Yerusaleme ndœ
kœgbœtœ endje dœ aayi avwa œdœ agbœ Azu
Ikrizia mbœrœ kœyœrœ o'onœ asœmœ.

³ Azu Ikrizia lœ Atiœshe to œrœ á li mbœrœ
ananœ fœ endje. Kœro endje tœ lœ Fenisi dœ
Samariya, endje sœ kœpandœ mara á angbi azu fa
lsu endje yé œ za yanga waa fœ aayazu lœ Yisu
para.

Angbœtœ 6a lœ Yerusaleme

⁴ Ŭœ á endje wuta ga lœ Yerusaleme, azu Ikrizia,
aayi avwa dœ pe agbozu Ikrizia za osho kœsœ fœ
endje yé endje pandœ œrœ kœ á Ndjaba mbœrœ
lœ awa nœ endje fœ endje.

⁵ Kashe anga ayindœ Yisu á endje to lœ Afarisayi
za o'o œ pa adœke: «Æ li adœke angbi azu á endje
wuta ayindœ Yisu wa gaza, œ li ndje sœ awa akwa
nœ Moyize.»

⁶ Aayi avwa ædœ agbozu Ikrizia ngbɔɔatœ endje mbœrœ kœgbe o'o tœ upunœ asœmœ.

⁷ Manda kœgbugburu tshelœ o'o œrrr, Petro áalafo yé œ pa adœke: «Aaya, 'e wusœ nœ adœke Ndjaba ke lima mœ ugurutœ 'e katshatsha ndœ kœpandœ Ɔtshɔ O'o fœ angbi azu adœke endje dji, œ yindœ nœ.

⁸ Yé Ndjaba á tshe wusœ lɔsu azu para kɔkɔ, za Ɔtshɔ Ishiri fœ endje tœ kœma adœke œne yi ndje ndœ endje awa bale ɔata á tshe mbœrœ ndje fœ azœ.

⁹ Tshe yi yi ko ndœ azœ yé œ vwaratœ ye tœ endje nene; gbambanœ nene, lœ awa nœ kœyindœrœ nœ endje ga ndœ Yisu, tshe djutɔ ekperœ nœ endje.

¹⁰ Ngɔngɔ asœ, mbœrœ gade á 'e sœ kœshokɔ o'o dœ Ndjaba a? 'E yindœ kœza egerœ gbarœ á azœ dœ aata azœ, a zaza lima nene ga pa kumu ayindœ Yisu a?

¹¹ Kashe a wusœ nœ adœke, a she kolœ mangba ɔtshɔ lɔsu nœ Gbozu Yisu, yé endje ndje awa bale.»

¹² Manda nœ, azu lœ kokoko ndœ kœdji Polo ædœ Barnabase, á endje sœ kœmindœ œrœ á sœ kœma mara œrœ á Ndjaba mbœrœ lœ awa nœ endje ugurutœ angbi azunœ asœmœ.

¹³ Lɔkɔ á endje pa o'o nœ endje á ka, Jake áalafo œ pa adœke: «Aaya, 'e dji mœ kane.

¹⁴ Shimu wuta kœmindœ nœ fœ azœ mara á Ndjaba gbe ɔalima katshatsha á ke anga azu ugurutœ angbi azu adœke endje dœ azu nœ œne.

¹⁵ Ɔrœ á Ndjaba mbœrœ li dœ o'o ama aayi kœgbara o'o. Gbambanœ nene, Ndjaba pa adœke:

¹⁶ “Manda nœ kɔ, mœ kpa kwatœ mœ

ndœ kpa kœmɔ anda nœ Davidi á te.
 Agbanœ á sœ ati, mœ kpa mɔ tshandœnœ,
 yé mœ kpa za ga lafo.

¹⁷ Kœto kpoetœmœ, udu azu œ para awa Gbozu,
 œdœ pe angbi azu kɔ á mœ ke endje.
 Œmœ Gbozu dá pa o'onœ asœke,
 mœ sœ kœguma o'o nœ mœ

¹⁸ á mœ gbe ɓalima katshatsha.”»

¹⁹ Jake kpa kœpa adœke: «Mœ gbe œnœ mœ adœke
 œ lili adœke a mbœrœ œrœ kanga fœ azu á endje
 fatshalɔsu endje fœ Yisu nene.

²⁰ Kashe a su kolœ mbeti fœ endje adœke, endje
 zizi agea á to ɓa pa ndaba nœ andjaba nene, endje
 zizi songba agea á tshe tshu á indji ye tutu nene,
 endje zizi indji nene yé adja endje mboembœrœ
 angba budu nene.

²¹ Mbœrœ katshatsha ɓalima, endje yisœ awa
 akwa nœ Moyize dje lakpi kɔ mbœrœ á endje
 sœ kœdi tœnœ lɔkɔ sabata bale dœ bale lœ anda
 ngbɔtœ.»

Mbeti fœ ayindœ Yisu lakpi Atiŕshe

²² Ataa aayi avwa, dœ agbozu Ikrizia œdœ pe
 azu Ikrizia para kɔkɔ wu dœ ɔtshœnœ adœke,
 endje ke anga azu ugurutœ œne dœ vwa endje
 ɓa lœ Atiŕshe awa bale dœ Polo œdœ Barnabase.
 Yekane á endje ke Yuda á anga i'iri ye kœdœ
 Barsabase œdœ pe Sila. Endje bibisha kœdœ azu á
 endje sœ lima kœlisœ endje ugurutœ ayindœ Yisu.

²³ Mbeti á endje sú ga tshakane endje pa adœke:
 «Aaya 'a dœ angbi azu á 'e sœ lœ Atiŕshe, lœ Siri,
 œdœ ndje lœ Silisi: aayi avwa, dœ agbozu Ikrizia
 œdœ azu Ikrizia para kɔkɔ za abala fœ 'e.

24 A dji adœke anga azu á endje to 6a ndœ 'a 6a ke, á na ga ndœ 'e koedjingili tshelœ kumu 'e, endje ndi gbetshelœ nœ 'e kashe œ doédœ 'a dá vwa endje nene.

25 Ádánœ á 'a wa kœ doœ lœsu 'a bale adœke 'a ke anga azu doœ vwa endje fœ 'e. Endje ro toœ awanœ doœ aaya 'a á 'a yindœ endje waa, Polo œdoœ Barnabase

26 á endje za soro endje djigi mbœrœ akwa nœ Gbozu nœ azœ doœ Yisu Kristu.

27 'A vwa Yuda doœ Sila adœke endje kpa pandœ œneke kœ á 'a su ala mbetinœ asœke fœ 'e doœ ama endje.

28 Gbambanœ nene, Otshœ Ishiri doœ pe a'a wa adœke, 'a kpa za egerœ gbarœ ga pa kumu 'e nene. Kashe œrœ á li doœ 'e kœmbœrœ toœnœ doœke:

29 adja 'e zizi agea á to 6a pa ndaba nœ andjaba nene, 'e zizi indji nene, 'e zizi songba agea á tshe tshu á indji tutu nene, 'e mbœmbœrœ angbabudu nene. œdoœ 'e kœlisœ œrœnœ asœke kœ, dá 'e mbœrœ doœ otshœnœ waa. 'E sœpe doœ otshœnœ.»

30 Endje za awa fœ endje yé endje ro ga lœ Atiœshe. Lœkœ kœwuta endje 6a zœ, endje ngbœ6a ayindœ Yisu, œ za mbetinœ fœ endje.

31 Manda kœdi mbetinœ, ayindœ Yisu sœ lima doœ yanga waa mbœrœ mbetinœ guma gbetshelœ nœ endje.

32 Yuda doœ Sila á endje doœ lima aayi kœgbara o'o, endje mi upu fœ endje adœke endje shi gbi yé œ gbœndœ kœyindœrœ nœ endje.

33 Endje mbœrœ lima olo teasho kpœtoœmœ. Manda nœ, ayindœ Yisu za awa fœ endje adœke endje gu doœ kœsœ gee ga ndœ azu á endje vwa

lima endje. [

³⁴ Kashe Sila wa lima koesoepe œnœ ye kpœtoemœ.]

³⁵ Polo œdœ Barnabase sœ lima œnœ endje 6a lœ Atiſshe. Ba zœ, endje sœ kœyisœ œrœ œdœ pe kœmindœ Ɔtshɔ O'o nœ Gbozu awa bale dœ anga azu ndjoro.

Polo œdœ Sila kurutshelœtœ endje

³⁶ Olo teasho manda nœ, Polo pa fœ Barnabase adœke: «A kwatœ azœ lakpi bale dœ bale á a yi lima sœ o'o ama Gbozu tœnœ dœ œ wu mara á aaya azœ sœ dœ tœnœ.»

³⁷ Barnabase yi lima ndœ kœkwa dœ Yowane á anga i'iri ye kœdœ Marke.

³⁸ Kashe Polo gbe adœke kœkwa dœ she œ li nene, mbœrœ tshe ka lima tœ endje ti 6a lœ Pafili, œ vwara lima tœ ye kœna dœ endje lœ ma akwa nœ Ndjaba.

³⁹ Mbœrœ tœnœ ataa, endje djidji lima tœ endje nene, yé endje kurutshelœtœ endje. Barnabase za Marke po tœ ye, œ za egerœ agba œ ro ga lœ Shipre,

⁴⁰ kashe Polo ke Sila ndœ kœro dœ she. Manda nœ, ayindœ Yisu ko endje ga tshakane Ndjaba adœke Ɔtshɔ lœsu nœ Gbozu gbœndœ endje.

⁴¹ Endje ro lima tœ lœ Siri œdœ Silisi, œ yisœ œrœ fœ azu Ikriſia adœke endje gbœndœ kœyindœrœ nœ endje.

16

Timote te mangba Polo œdœ Sila

¹ Polo li ndje ga lœ Derbe dœ pe Listre. Ba zœ anga yindœ Yisu á ì'iri ye kœdœ Timote, gbolo yakoshe nœ anga uyu Yuda á tshe yindœ Yisu, abanœ dœdœ Yuda nene.

² Ɔtshœ ye ga lima waa ugurutœ aayanœ lœ Listre dœ pe Ikoniyme.

³ Polo gbe lima kœgu dœ she awa bale. Kœwu adœke Ayuda lœ ndjoro tœ oshonœ 6a zœ, tshe za she, œ wa she tœ gaza lindœ awa akwa nœ Ayudanœ, mbœrœ Ayuda kœ á endje sœ lima dœ endje tœ œsœnœ wu lima sœ nœ adœke abanœ dœdœ Yuda nene.

⁴ Lœ ongbo á endje ro lima tœnœ, Polo dœ Sila sœ lima kœmindœ o'o á aayi avwa nœ Yisu dœ agbozu lœ Yerusaleme wa, á endje sœ kœpa fœ endje adœke endje mbœrœ tœ endje lindœ nœ.

⁵ Azu Ikrazia sœ lima kœru lœsu endje lœ kœyindœrœ nœ endje, ɔlœ dœ ɔlœ anga azu sœ lima kœli ga ndœ endje yé endje te lima kœngba tœnœ.

Ɔtshœ Ishiri vwa Polo ga lœ Masedwane

⁶ Polo œdœ Sila na lœ Friji œdœ pe lœ Galate; gbambanœ nene, Ɔtshœ Ishiri pakata lima endje kœpandœ Ɔtshœ O'o 6a lœ Azi.

⁷ Kœwuta endje ga tœ ndœngɔlœ ogo Misi, endje gbe kœro ga lœ Bitini yeka á Ishiri nœ Yisu pakata endje.

⁸ Endje ro tœ lœ Misi yé œ jerœ ga lœ Trowase.

⁹ Anga butshœ bale, Polo kœwu œrœ lœ ulu: anga yakoshe Masedwane bale na ga ndœ ye, œ ka kœdi tshelœma ye fœ she adœke: «Fa djaga lœ Masedwane, mbœrœ kœti kane 'a ga lafo!»

¹⁰ Manda kœwu œrœ lœ ulu nœ Polo asœmœ, trale 'a para awa kœro ga lœ Masedwane, mbœrœ

'a wu lima sœ nœ adœke Ndjaba sœ kœ e 'a kœna kœpandœ Ɔtshœ O'o 6a zœ.

Kœfatshalœsu Lidi 6a lœ Filipino

¹¹ 'A ɔ ga lœ egerœ agba lœ Trowase, 'a za awa ndjii ndœ Samotrased mboerœ á osho kœkœrœ á 'a kœwuta ga lœ Neyapolise.

¹² Yé 6a zœ 'a na ga lœ Filipino, egerœ ongbo lœ ogo Masedwane, azu á endje sœ lœ nœ sœ tshakudu tshagbozu nœ ogo Roma. Ɔendœ 'a di lima teasho lœ ongbonœ asœmœ.

¹³ Dœ lœkœ sabata, 'a wuta lœ ongbonœ kœna ga lakpi ogo neke á sœ ndoo dœ ama ungu, tœnœ kœdœ lima œsœ osho nœ kœdonga Ndjaba, yeka á 'a sœ ga ati, á pa o'o dœ ayashe á endje ngbœtœ endje kpœtœmœ.

¹⁴ Anga bale ugurutœ endje, i'iri ye kœdœ Lidi, œshe kœdœ lima yashe lœ ongbo Tiyatire á tshe sœ kœka odorœ lœba yé á wu lima sœ kœdonga Ndjaba. Tshe dji 'a yé Ndjaba kœrœ gbetshelœ nœ ye adœke tshe yindœ o'o kœ á Polo pa.

¹⁵ Manda kœgbœ batisimu, œshe dœ azu sœnda nœ ye para, tshe pa fœ 'a adœke: «Ɔdœ 'e kœwusœ nœ adœke, œmœ kœdœ uzu á mœ yindœ Ndjaba ye, 'e na œ lo 6a ndœ mœ.» Yé tshe toworogbo 'a kœyindœ nœ.

Polo œdœ Sila lœ kœnga

¹⁶ Ɔlœ bale á 'a sœ lima kœna ndœ kœ e Ndjaba, anga yashe kœnga bale á tshe sœ lima dœ ekpe ishiri nœ kœgbara o'o sœ ugurutœ 'a. Ayengœ ye sœ lima kœgbœ œrœ waa manda akwa nœ ye.

¹⁷ Tshe te manda 'a dœ Polo, yé œ sœ kœpa dœ œgbœ adœke: «Ayakoshœnœ asœ kœdœ aayi akwa nœ

Ndjaba á tshe ropa œrœ kǎ; endje sœ kœyisœ awa kœgbǎ kœshe fœ 'e.»

¹⁸ Yé tshe mbœrœ ataa manda olo ndjoro. Polo mǎ dœ she, á kœfatœ ye yé á kœpa fœ ishirinœ adœke: «Dœ i'iri Yisu Kristu, mœ pa fœ ǎœ adœke: wuta lœ yashe asœke!» Trale ishiri wuta lœ ye yé.

¹⁹ Bata aayengǎ yashe kanga asœmœ wu adœke œne kpa gbǎ œrœ lœ awa nœ ye nene, endje tepa Polo œdœ Sila œ gbota endje na tœnœ fœ agbozu kœwa ngbanga œerr ǎa la wutu ga utshu azu kǎ.

²⁰ Endje ko endje na tœnœ fœ agbozunœ asœmœ yé œ pa adœke: «Ayakoshenœ asœ kœdœ Ayuda, endje ndi tshalakpi nœ azœ kpa ye.

²¹ Endje sœ kœpara awa ndœ kœyisœ angbi mara kœsœ neke á azœ dœ azu Roma á lili adœke a mbœrœ nene.»

²² Yé œ ivwi azu kekeke ga tœ Polo œdœ Sila. Agbozu kœwa ngbanga kœza o'o adœke endje sǎ lœba tœ endje dœ œ ǎi endje dœ ndjapa.

²³ Manda kœǎi endje dœ ndjaba, endje ko endje va ga lœ kǎnga, yé œ pa fœ ayi kœgbǎndœ manda kǎnga adœke ala ye gbǎ dœ endje.

²⁴ Ayi kœgbǎndœ manda kǎnga dji ataa, œ ko endje li tœnœ waa ǎa ndœ kumu gbǎshǎ kǎnga yé œ soro ada endje dœ djingiri.

²⁵ Dœ butshǎ, Polo œdœ Sila tetœ kœza avwala fœ Ndjaba dœ pe kœdonga she dœ itshi yé anga aayi kǎnga dji endje.

²⁶ Kolœ ngbangi atake, ǎshǎ turu dœ ǎgbǎ, muru anda turu, Trale manda kǎrǎ wuu, yé tshelœ djingiri sǎ tœ aayi kǎnga para.

²⁷ Ayi kœgbǎndœ manda kǎnga kœjo, œ kœwu adœke manda kǎnga kǎrǎ wuu á kœgbe adœke

aayi kánga kpa para káko ye. Tshe kœgbota ugu yakamba nœ ye á yindœ kœwotœ ye.

²⁸ Á Polo kœra she dœ agbo adœke: «Wowotœ zœ nene, 'a lœ para káko zœ!»

²⁹ Ayi kœgbândœ manda kánga kœ'e osho ndœ owo, kœgbôgbôtœ ye li tœnœ dœ awa, á kœgote ga tœ ada Polo dœ Sila.

³⁰ Manda nœ, tshe kœto Polo œdœ Sila wuta tœnœ ga shu, á kœpa fœ endje adœke: «Agbozu, œrœ gadœ dá mœ kœmbœrœ yeka á kœshe a?»

³¹ Polo œdœ Sila kœgi fœ she adœke: «Sœ dœ kœyindœrœ adœke Yisu kœdœ Gbozu yekane á tshe kœshe 6œ awa bale dœ azu tshasœnda nœ zœ.»

³² Endje kœpandœ o'o ama Gbozu fœ she, dœ azu kœ á endje sœ lima sœnda nœ ye.

³³ Kolœ dœ abutshœnœ asœmœ, ayi kœgbândœ manda kánga na dœ endje na tœnœ œ djuto uku tœ endje yé pe kpœtœmœ tshe gbœ batisimu awa bale dœ azu tshasœnda nœ ye kœ.

³⁴ Tshe to Polo dœ Sila gu tœnœ ga sœnda nœ ye, œ to kœzirœ fœ endje, yé tshe sœ lima dœ yanga awa bale dœ azu tshasœnda nœ ye kœ, mbœrœ endje yi lima ndœ Ndjaba.

³⁵ Osho kœrœ pa nœ, agbozu kœwa ngbanga vwa aturugu fœ ayi kœgbândœ manda kánga adœke: «Tshe za awa fœ azu asœmœ!»

³⁶ Á tshe kœpa fœ Polo adœke: «Agbozu kœwa ngbanga vwa osho fœ mœ adœke mœ za awa fœ 'e. Ngœngœ asœke, 'e li kœwuta tœnœ, yé œ gu dœ kœsœ gee.»

³⁷ Kashe Polo pa fœ aturugu adœke: «Endje yuyu lima 'a nene, œ 6i 'a tœ ala azu kœ, andaa a'a kœdœ

adja azu Roma. Endje ko 'a va ga lœ kánga, yé endje yindœ kœko 'a ngɔngɔ asœ ga shu lœ ubunœ. Æ mbœrœtœ endje atamœ nene. Ɔtshɔ nœ kœdœ adœke endje na ga mœ dœ tœ endje œ ko 'a ga shu!»

³⁸ Aturugunœ gu œ pandœ nœ fœ agbozu kœwa ngbanganœ, yé awa za endje mbœrœ kœdji adœke endje kœdœ ndje azu Roma.

³⁹ Endje na kœki fœ Polo dœ Sila adœke endje wu oyo œne. Manda nœ, endje za awa fœ endje kœwuta lœ kánga yé œ pa fœ endje adœke endje wuta lœ ongbo ye.

⁴⁰ Manda kœwuta endje lœ kánganœ, endje na ga lœ Lidi. Ba zœ, endje gbɔ ayindœ Yisu œ pa fœ endje adœke endje shi gbɔ lœ kœyindœrœ nœ endje, yé manda nœ endje ro da ye.

17

Polo œdœ Sila 6a lœ Tesalonike

¹ Endje ro tɔ lœ Afipolisi dœ Apoloni yeka á wuta ga lœ Tesalonike, 6a zœ Ayuda sœ lima dœ Sinagoga.

² Bata á tshe mbœrœ 6a lima katshatsha, Polo li ga lœ Sinagoganœ. Manda lœkɔ sabata votɔ, tshe sœ lima kœpu o'o pa Buku nœ Ndjaba awa bale dœ azu á endje sœ kpœtœmœ.

³ Tshe sœ lima kœyisœ nœ fœ endje ngbi adœke, œ li adœke Masiya wu oyo, œ tshu, œ she ugurutœ akuzu. Tshe pa fœ endje adœke: «Yisunœ á mœ mindœ ye fœ 'e asœke kœdœ Masiyanœ.»

⁴ Anga Ayuda ugurutœ endje yindœ o'o á Polo pa, yé œ te ga ndœ Polo dœ Sila. Awa bale ndje

dœ angbi azu Agrekenœ ndjoro á endje donga Nd-jaba œdœ pe ndje ayashe ndjoro á azu sœ kœlissœ endje, te ga ndœ Polo dœ Sila.

⁵ Kashe anga Ayudanœ mbœrœ úkú. Endje rœ anga ekpe azu á endje na tœ ala awa kpœ, œ zi tshelœ o'o dœ endje yé œ ndi kœsœ gee lakpi ogo. Endje na 6a sœnda nœ Jasone kœpara Polo dœ Sila á kœko endje wuta tœnœ ga utshu azu tshalakpinœ.

⁶ Bata á endje gbœgbœ Polo dœ Sila nene, endje za Jasone awa bale dœ anga ayindœ Yisu, œ gb-ota endje gu tœnœ ga utshu aayi kœwa ngbanga tshalakpinœ asœmœ, yé œ pa adœke: «Azu á endje djingili tshelœ kumu azu pa œshœ djigi, endje dá wuta ngœngœ asœ 6a ke asœke.

⁷ Jasone za osho kœsœ fœ endje 6a sœnda nœ ye yé endje kœ, endje mboembœrœ œrœ á awa akwa nœ gbozugo Roma yindœ nœ nene; endje pa adœke anga angbi gbozu kpi sœ zœ, yé i'iri ye kœdœ Yisu.»

⁸ O'o ama endje za ókó fœ azu para kœkœ, œ za ndje ókó fœ agbozu tshelœ ongbonœ,

⁹ yé endje di lima ngendja fœ Jasone œdœ anga ayindœ Yisunœ yekane á endje za awa fœ endje adœke endje gu.

Polo œdœ Sila 6a lœ Bere

¹⁰ Pe dœ lœkœnœ asœmœ dœ abutshœ, ayindœ Yisu gi Polo œdœ Sila ga tœ awa á endje ro ga lœ Bere. Endje wuta 6a zœ yé œ na ga lœ Sinagoga nœ Ayuda.

¹¹ Ayuda nœ Bere sœ lima dœ œtshœ lœsu kœropa endjeneke lœ Tesalonike, endje yindœ œtshœ O'o dœ lœsu endje djigi, yé œlœ dœ œlœ, endje sœ lima

kœdi Mbeti noe Ndjaba, mbœerœ kœwu œdœ ádá o'onœ á Polo œdœ Sila pa asœmœ kœdœ adjapu.

¹² Anga azu ndjoro ugurutœ endje sœ dœ kœyindœerœ ga ndœ Yisu, yé ugurutœ azu Greke, ayashe ndjoro á azu œ lisœ endje dœ pe ayakoshe.

¹³ Kashe, ɔlɔ á Ayuda lœ Tesalonike dji adœke Polo sœ kpa kœmindœ ʒtshɔ O'o lœ Bere, endje wuta ɔa zœ yé œ tetœ kœndi tshelœ gbetshelœ noe azu ndjoro.

¹⁴ Yé pe kpœtœmœ, ayindœ Yisu gi Polo na toœnœ ga tœ ama egerœ ungu kashe Asila dœ Timote lœpe lima œnœ endje kpœtœmœ lœ Bere.

¹⁵ Azu á endje za lima Polo kpatœnœ œerrr ɔa lœ Atene, endje gu dœ o'o adœke Sila dœ Timote ro katsha manda œne.

Polo ɔa lœ Atene

¹⁶ ɔlɔ á Polo sœ lima kœkate Asila dœ Timote lœ Atene, tshe sœ dœ oyo tœ lœsu ye mbœerœ kœwu adœke ongbonœ sœ lima dœ andjaba waa lœnœ.

¹⁷ Tshe sœ lima kœpa o'o pa o'o ama Ndjaba dœ Ayuda œdœ angbi azu á endje sœ kœdonga Ndjaba lœ Sinagoga œdœ pe ndje azu neke á tshe li kœgbœtœ ye dœ endje ɔlɔ dœ ɔlɔ ala wutunœ asœmœ.

¹⁸ Anga azu kœwusœerœ á endje sœ kœyisœ gbetshelœ noe Aepikure ndje dœ astoyise* tetœ kœpa o'o dœ she. Anga endje sœ lima kœpa adœke: «O'o

* **17:18** Aepikure kœdœ azu á endje sœ kœza awa kœyisœerœ noe ayi kœwusœtœ Epikure. Ba lœ gbetshelœ noe endje, endje yiyindœ kœwu oyo nene. Uzu lii kœgbœ ʒtshœrœ ataa œ kœsœsœ lœ gbetshelœ noe ye nene. Astoyise kœdœ azu á endje sœ kœza awa kœyisœerœ noe ayi kœwusœerœ Zeno. Ba ndœ endje, endje sœ kœpara awa kœwusœ œerœ dœ kœru lœsu

gade dá kulupunœ asœ œ pa ata a?» Anga endje á endje dji she kœpa o'o tœ upu nœ Yisu œdœ pe tœ o'o kœshe nœ ye lœ kuzu pa adœke: «Æ sœ ɓata tshe kœdœ ayi kœyisœ o'o ama andjaba tshelœ anga angbi ogo.»

¹⁹ Yé endje za she, œ ro dœ she ga tœ osho kœwa ngbanga toenœ á i'irinœ kœdœ Areopaje yé œ yu she adœke: «'A li kœwusœ tafo kœyisœrœ nœ zœ á ɓœ sœ kœyisœ nœ asœ nene a?

²⁰ Gbambanœ nene, asœ kɔ kœdœ tafo œrœ yé ɓœ sœ kœpa o'o á sœ kœko uvuru 'a loenœ, yé 'a yindœ kœwusœ ádánœ.»

²¹ Mbœrœ azu kɔ lœ ogo Atene œdœ pe agene á endje sœ ɓa zœ, sœ ɔɔ dœ ɔɔ kolœ mbœrœ kœdji too mbœrœ kœpatœ œsœ tafo œrœnœ á wuta asœ.

²² Yé Polo ka kpœguru Areopaje, œ pa adœke: «E'e dœ azu lœ Atene, mœ wu adœke e'e kœdœ azu á 'e sœ kœzatœ 'e waa ga tœ andjaba nœ 'e.

²³ ɔɔ á mœ sœ kœna lœ ongbo nœ 'e, mœ sœ kœwu œrœ á 'e gi á ko tɔ ɓata andjaba nœ 'e œdœ pe ndaba á 'e mbœrœ á su mbeti ga tœ nœ adœke: “Fœ anga ndjaba á 'a wuwusœ ye nene.” Andaa mœ na kœpandœ Ndjaba á 'e sœ kœdonga she, ataa 'e wuwusœ ye nene.

²⁴ Ndjabanœ asœke kœdœ tsheneke á tshe mbœrœ tshapa ɔshɔ asœ dœ œrœ kɔ pa nœ, œshe kœdœ Gbozu nœ tshalafœ dœ tsha ati. Tshe sœsœ lœ anda á azu mbœrœ dœ kane endje nene.

²⁵ Tshe sœsœ dœ gbetshelœ adœke azu gbe dœ œne ɓata tshe sœ dœ ogo anga œrœ nene, kashe œshe dá sœ kœto soro fœ azu kɔ, dœ izi á azu œ wu asœmœ œdœ pe udu œrœ kɔ.

²⁶ «Kœto tœ uzu bale, tshe mbœrœ azu kɔ

adœke endje sœ pa ɔshɔnœ asœke. Kashe utshu kœmboœrœ endje, tshe di olo kœsœ nœ endje yé œ wa mapaka ogo kɔ á li adœke endje sœ tœnœ.

²⁷ Ndjaba mbœrœ endje adœke endje para œne, œdœ endje kœsœ kœtaɓa osho na tœnœ, endje gbɔ œne á œne sœsœ lœ ingirinœ tœ azœ nene asœmœ.

²⁸ Gbambance nene,

“lœ awa nœ ye dá a sœ dœ soro,

á sœ kœna ana, yé á sœpe dœ soro.”»

«Mbœrœ tœnœ atamœ dá anga aayi kœsu itshi nœ 'e pa lima ndœ nœ adœke:

“Azœ kœdœ ndje agbolo nœ ye.”»

²⁹ «Bata azœ kœdœ agbolo nœ ye, a katœ kœgbe adœke Ndjaba li dœ œrœ á endje gi dœ ɔrœ, dœ kowo œdœ dœ badja á endje mbœrœ dœ kane liaka gbetshelœ nœ uzu.

³⁰ Utshunœ liya, Ndjaba djercœndœ nœ kɔ gbambance nene, azu wuwu lima sœ œrœ á endje sœ kœmboœrœ tœnœ nene. Kashe ngɔngɔ asœke, tshe pa fœ azu kɔ, tœ osho kɔ adœke endje fatshalɔsu endje.

³¹ Mbœrœ tœnœ ataa, tshe guma anga olo bale tœ kœwa ngbanga pa azu para dœ mara ndjii lœ awa nœ uzu á tshe ke she. Tshe she uzunœ asœmœ lœ akuzu mbœrœ kœma fœ azu adœke œne dá ke she.»

³² Kœdji adœke Polo pa o'o nœ kœshe lœ akuzu, anga endje tetœ ɔmɔ, yé anga endje pa fœ she adœke: «'A kpa dji ɓœ kœpa o'o asœ lœ anga olo.»

³³ Ataa, Polo kœwuta lima ugurutœ endje.

³⁴ Kashe, anga endje na lima manda ye, yé œ te ayindœ Yisu. Azunœ dœke: Denise anga ayi kœwa

ngbanga lœ Areopaje dœ anga yashe bale á i'iri ye
kœdœ Damarise œdœ pe anga azunœ.

18

Polo 6a lœ Koriti

¹ Manda Atene, Polo ro ga lœ Koriti.

² Tshe togba dœ anga uzu Yudanœ bale i'iri ye
kœdœ Akila, endje zu she 6a lœ ogo Pone. Tshe to
lima kolœ olonœ asœmœ 6a lœ Itali awa bale dœ
awonœ dœ Prisile, mbœrœ gbozugo Klode za o'o
adœke Ayuda para wuta lœ Roma. Polo sœ lima
kœna ga ndœ endje.

³ Yé 6ata á endje sœ lima lœ akwa bale, ayi
kœmbœrœ ɔkɔ agea dœ gbanda, tshe gu ndœ kœlo
6a ndœ endje yé endje sœ liya kœmbœrœ akwanœ
asœmœ.

⁴ Lɔkɔ sabata bale dœ bale, Polo sœ lima
kœmindœ ɔtshɔ O'o sœnda Sinagoga œdœ pe
kœtetœ kœfa gbetshelœ nœ Ayuda dœ Agreke.

⁵ Lɔkɔ á Atimote dœ Sila yi lima kumu endje
kœto lœ Masedwane, Polo zatœ ye ti djigi ndœ
ɔtshɔ O'o, tshe ma fœ Ayuda adœke Yisu kœdœ
Masiya.

⁶ Kashe endje sœ lima kœshara she dœ kœgu she,
Polo mea lœba ye, œ pa fœ endje adœke: «Indji 'e œ
sœ pa kumu 'e dœ tœ 'e, mœ sœ yerœ lœ nœ, yé
kœto kpesheke, mœ na ga ndœ angbi azu.»

⁷ Manda kœgitœ ye kpœtœmœ, tshe na ga ndœ
anga uzu bale á i'iri ye kœdœ Titiuse Justuse, á tshe
kœdœ uzu kœdonga Ndjaba nœ Ayuda yé anda nœ
ye sœ lima indiri Sinagoga.

⁸ Krispuse, gbozu tshapa Sinagoganœ asœmœ,
yi lima ndœ Gbozu, œshe dœ azu tshascœnda nœ

ye para. Anga azu ndjoro lœ Koriti á endje sœ ndje lima kœdji Polo, yi ndje ndœ Yisu yé œ gbɔ batisimu.

⁹ Anga butshɔ bale, Gbozu pa fœ Polo lœ ulu adœke: «Sœsœ dœ awa nene, sœsœ ndje koko nene,

¹⁰ gbambanœ nene, mœ sœ dœ 6œ awa bale. Uzu bale œ li kœto kane ye ga tœ zœ á kœembœrœ œrœ kanga fœ 6œ nene, mbœrœ ili azu á endje sœ lœ ongbonœ asœ kœdœ azu nœ mœ.»

¹¹ Polo lo lœ Koriti ungu bale dœ yapu mindu dœ bale, ndœ kœyisœ o'o ama Ndjaba.

Kœpa ngbanga nœ Polo

¹² Lɔkɔ á Galiyo kœdœ lima gbozugo Akayi, Ayuda zi tshelœ o'o ndœ kœmbœrœ ekperœ tœ Polo, endje za she œ na dœ she 6a tœ osho kœwa ngbanga.

¹³ Yé œ pa adœke: «Uzu asœ sœ kœdjingili tshelœ kumu azu dœ o'o adœke endje donga Ndjaba neke á awa akwa ogo nœ azœ wa adœke 'a dodonga she nene.»

¹⁴ Polo kœyindœ kœpa o'o kane, Galiyo kœgi fœ Ayuda adœke: «Æ kœdœ má adœke uzu asœ mbœrœ ekperœ, too œ ta 6ango, mœ dji ma 'e ye.

¹⁵ Kashe 6ata œ sœ tœ upu nœ kœshara o'o ugurutœ ye tœ kœyisœrœ, dœ anga i'iri œdœ pe ndje awa o'o nœ 'e dœ tœ 'e, œ wu 'e. Mœ yiyindœ mara ngbanga atake nene.»

¹⁶ Yé á gɔrɔ endje tœ œsœ kœwa ngbanga ye.

¹⁷ Endje para tepa Sosetene gbozu tshapa Sinagoga, œ 6i she 6a utshu osho kœwa ngbanga. Kashe Galiyo gbegbe lima dœ tœnœ nene.

Polo ro ga lœ Atiŝshe

¹⁸ Ĉendœ Polo di lima waa lœ Koriti, manda nœ á tshe katœ aayanœ lœ Yisu, á za awa kœero ga lœ Siri. Prisile dœpe Akila ro lima tœ awanœ dœ she. Ba tœ mangu nœ ongbo Sakre utshu kœli she ga lœ egerœ agba, tshe tshowa sukumu ye pa ye mboerœ uvu á tshe za liya fœ Ndjaba.

¹⁹ Olo á endje wuta ga lœ Efeze, Polo katœ Akila dœ Prisile ti kpoetœmœ á na œnœ ye ga lœ Sina-goga ndœ kœpa o'o dœ Ayuda.

²⁰ Bata endje kpoetœmœ sœ lima kœdi tshelœma endje adœke œndœ ye di dœ œne kane, Polo vwaratœ ye.

²¹ Kashe ndœ kœero lima she ga utshunœ, tshe pa o'o fœ endje adœke: «Mœ kwa bala tœmœ ga ndœ 'e, œdœ Ndjaba kœyindœ nœ.» Tshe kœo ga lœ egerœ agba la ungu lœ Efeze.

²² Kœjerœ ga lœ Sezaré, tshe ro ga lœ Yerusaleme mboerœ kœbala azu tshelœ anda Ndjaba, manda nœ dœ kœero she ga lœ Atiŝshe.

²³ Ba zœ, olo ye ngbangba lima nene. Manda nœ, tshe kœkwa lakpi bale dœ bale lœ ogo Galate dœ Friji, tshe ka kœpa fœ ayindœ Yisu adœke endje shi gbi lœ kœyindœerœ nœ endje.

Apolo lœ Efeze dœ Koriti

²⁴ Anga uzu Yuda bale i'iri ye kœdœ Apolo, uzu lakpi Alekezandri lœ ogo Ezipito, na lima ga lœ Efeze. Ĉshe kœdœ uzu nœ kœewusœ kœpa o'o dœ œtshœnœ, œ wu ndje sœ Buku nœ Ndjaba tœ œtshœnœ waa.

²⁵ Endje yi lima sœ œerœ fœ she tœ upu nœ awa nœ Gbozu. Ishiri ye su dœ gbœgbœ, tshe mindœ o'o yé œ yisœ œerœ tœ pu nœ Yisu dœ œtshœnœ waa.

Kashe tshe wu lima kolœ œsœ batisimu á Yowane za lima fœ azu.

²⁶ Tshe sœ lima kœpandœ Yisu dœ gbɔgbɔ kɔ lœ Sinagoga. Kashe manda kœdji she, Prisile œdœ Akila e she 6a ndœ endje, yé œ kpa ma adja awa nœ Ndjaba fœ she.

²⁷ Bata á tshe sœ lima dœ gbetshelœ nœ kœro ga lœ Akayi, ayancœ lœ Yisu sœ dœ yanga nœ agbe nœ ye, yé œ su mbeti fœ ayindœ Yisu 6a zœ adœke endje za osho kœsœ fœ she. Manda kœwuta she 6a zœ, tshe ti kane ayindœ Yisu ndjoro dœ ɔtshɔ lœsu nœ Ndjaba.

²⁸ Gbambancœ nene, tshe pa ngbi fœ Ayuda tœ ala azu adœke endje dji awa adja o'o, yé œ sœ lima kœma lœ awa nœ Buku nœ Ndjaba adœke Yisu kœdœ Masiya.

19

Polo 6a lœ ongbo Efeze

¹ ɔlɔ á Apolo sœ lima 6a lœ Koriti, Polo ro lima tɔ lœ kaga lœ aya Azi yeka á jercœ ga lœ Efeze. Ba zœ, tshe gbɔ lima anga ayindœ Yisu,

² á yu endje adœke: «'E gbɔ lima ɔtshɔ Ishiri ɔlɔ á 'e te ayindœ Yisu ye a?» Endje kœgi fœ she adœke: «'A djidji ndje anga nœ adœke ɔtshɔ Ishiri sœ zœ nene.»

³ Polo kpa kœyu endje adœke: «Ka batisimu gadœ dá 'e gbɔ a?» Endje kœgi fœ she adœke: «'A gbɔ batisimuncœ á Yowane ayi kœza Batisimu yisœ nœ.»

⁴ Polo kœgi adœke: «Adjapu Yowane sœ lima kœza batisimu fœ azu á endje fatshalœsu endje, yé tshe

sœ lima kœpa fœ endje adœke endje yindœ uzu á tshe na manda œne, œ yindœ kœpa adœke Yisu.»

⁵ Endje dji o'onœ asœmœ, yé œ gbœ lima batisimu dœ i'iri Gbozu Yisu.

⁶ Polo kœto kane ye ga pa endje, yé endje kœgbœ Ōtshœ Ishiri. Endje tetœ kœpa tafo o'o ama ogo dœ pe kœmindœ o'o á to ɓa ndœ Ndjaba.

⁷ Azu wuta lima kœkœ ga pa œrœ nœ ndjokpa dœ bisha.

Kœyisœrœ nœ Polo ɓa lœ ongbo Efeze

⁸ Polo sœ lima kœro ga lœ Sinagoga, yé lœ yapu voto, tshe sœ lima kœyisœ œrœ tœ upu nœ Ogo gbozu nœ Ndjaba dœ awa nene, yé œ pa o'o dœ mara adœke endje á endje dji she, yindœ o'o á tshe sœ kœpa tœnœ.

⁹ Kashe anga azu sœ lima dœ gbœkumu, œ vwaratœ endje tœ kœyindœ nœ yé œ sœ kœmœ awa nœ Gbozu kpœtœ ala angbœtœ. Polo katœ endje ti œ ko ayindœ Yisu potœ ye, yé œ tetœ kœyisœ œrœ fœ endje œlœ dœ œlœ ɓa lœ anda lakœrœ nœ Tiranuse.

¹⁰ Tshe mbœrœ lima ataa manda ungu bisha yeka á azu kœ á endje sœ lœ ogo Azi, œdœ Ayuda œdœ Agreke, endje dji lima o'o nœ Gbozu.

O'o tœ upu nœ kœgœrœ ekpe ishiri

¹¹ Ndjaba sœ lima kœmbœrœ ogboro œrœ lœ awa nœ Polo.

¹² Mbœrœ tœnœ ataa, anga azu sœ lima kœgu dœ siriki á goro œkœ Polo fœ aayi kœɓa. Kœɓa nœ endje ka lima tœ endje yé ekpe ishiri gi lima tœ ye pa azu.

¹³ Anga Ayuda á endje sœ lima kœro dje tœ osho kœ kœgœrœ ekpe ishiri pa azu kœba ascœmœ yamba lima kœgœrœ ekpe ishiri dœ i'iri Gbozu. Endje pa lima adœke: «Mœ pa fœ 'e adœke dœ i'iri Gbozu Yisu á Polo œ yisœ œrœ tœ upu nœ ye ascœmœ, 'e wuta ye!»

¹⁴ Azu á endje le lima œrœ nœ ascœmœ kœdœ ag-bolo yakoshe mindu dœ bisha (7) nœ anga gbozu nganga Ndjaba nœ Ayuda á i'iri ye kœdœ Seva.

¹⁵ Kashe œœ bale, ekpe ishiri gi lima fœ endje adœke: «Yisu a? Mœ wusœ ye, yé mœ wu ndje sœ Polo. Kashe e'e a, 'e kœdœ adœ e?»

¹⁶ Yé yakoshe á tshe sœ dœ ekpe ishiriœ pa ye kœi ga ugurutœ endje dœ gbœgbœ kœ, œ kœtetœ kœœi lima endje, œ suru tshelœ lœba, dœ pe kœetu uku tœ endje, á endje tœ lima scœnda dœ œrœ á kpa ye.

¹⁷ Azu para lœ Efeze, Ayuda dœ pe angbi azu dji lima o'onœ ascœmœ, yé awa za endje yeka á endje li lima œsœ i'iri Gbozu Yisu.

¹⁸ Azu ndjoro á endje yi lima ndœ Yisu, tetœ kœna tœnœ mbœrœ kœpandœ ekperœ á endje mbœrœ lima dœ tshama endje ga lafo.

¹⁹ Anga endje ndjoro á endje sœ lima kœfa œrœ tsharawo*, ko œrœ nœ endje para ga shu, yé á endje sho lima ukpulunœ tœ ala azu para. Endje di lima œœnœ kœ mbœrœ kœwusœ amanœ, œ wu lima adœke mbetinœ kœ á endje sho li dœ Langere ngendja kutu zazu bisha dœ ndjokpa (250.000).

²⁰ Mbœrœ tœnœ ataa, Œtshœ O'o za lima osho, azu ndjoro yi lima ndœ nœ lœ awa nœ gbœgbœ nœ

* **19:19** Mbeti kœto 6a tœ adancœ sœ kœpa tœ buku á sœ kœpa o'o nœ kœfa œrœ lœ rawo.

Gbozu.

Kœoma azu lœ Efeze

²¹ Manda o'onœ asœmœ, Polo wa o'o lœ awa nœ Ishiri kœero ga lœ Yerusaleme yé tshe vwanga tœ lœ Masedwane dœ pe Akayi. Tshe pa ndje adœke: «Ōlœ á mœ kœwuta 6a zœ, œ li ndje adœke mœ kpa ro ndje ga lœ Roma.»

²² Tshe vwa anga anganœ bisha, Atimote dœ Eraste ga lœ Masedwane, yé œ soepe damba œnœ ye lima kœlo lœ Azi.

²³ Kolœ dœ lœndœnœ asœmœ dá egerœ djingili wuta lima tœ upu nœ awa nœ Gbozu 6a lœ Efeze.

²⁴ Anga ayi kœfatshelœ ɔrœ, á i'iri ye kœdœ Demetriyuse, soe lima kœmbœrœ a 'eara anda tepelo nœ Artemise dœ kœwo, yé œ soe lima kœete ngendja fœ endje waa. ²⁵ Tshe ngbœda lima aayi kœfatshelœ ɔrœ dœ pe anga aayi akwa kœ á endje soe lima kœmbœrœ mara akwanœ asœmœ, á pa fœ endje adœke: «'E wusœ nœ ye anga mœ; a kœsœ dœ ɔtshœnœ, œ to kolœ manda akwa nœ azœ asœ.

²⁶ Yé 'e soe kœwu tœnœ too 'e soe kœedji azu kœpa adœke: Polonœ asœmœ soe kœmindœ nœ adœke andjaba á azu mbœrœ endje dœ kane endje doédœ ɔtshœ andjaba nene. Azu ndjoro dji o'onœ yé œ fa lœsu endje ndœ nœ. Tshe mbœmbœrœ kolœ 6a lœ Efeze nene, kashe dje ndje lœ Azi para.

²⁷ Œ doédœ kolœ azœ dá o'onœ asœ œ ndi akwa nœ azœ nene, kashe œ ndi ndje anda Tepelo nœ egerœ ndjaba yashe Artemise. Azu œ wu andanœ gbambancœ yé endje kpa lisœ nœ nene. Mbœrœ Azi dœ pe ogo djigi soe lima kœdonga ndjabancœ asœmœ.»

²⁸ Manda kœpa o'onœ asœmœ ataa, azu kœ á endje dji djerœ ókó, œ sœ kœta rawa adœke: «Artemise, egerœ ndjaba yashe lœ ongbo Efeze!»

²⁹ Azu tshelœ ongbonœ djigi oma dœ o'o kekeke. Endje ko anga Polo á endje na tœ awa akwanœ bale dœ she, Agayuse dœ pe Aristarke azu Masedwane, na tœnœ ga la wutu mœb.

³⁰ Polo yi lima ndœ kœwuta ga utshu azunœ ga zœ, kashe ayambarœ pakata she yé.

³¹ Anga aayi akwa nœ lita á endje dœ lima anga Polo mî lima upu fœ she adœke, tshe kpa nana ga la wutu mœlœnœ nene.

³² Dœ lœndœnœ asœmœ, uzu dœ uzu sœ lima kœta rawa nœ ye dœ o'o nœ ye kpikpikpi, yé azu ndjoro ugurutœ endje kpa wuwusœ ádá á endje ngbœtœ endje ndœ nœ nene.

³³ Anga azu lœ ukpulu azunœ mindœ upunœ fœ anga uzu bale á i'iri ye kœdœ Alekezandre á Ayuda gavwa she 6a utshu endje. Á tshe yi kane ye ga lafo ndœ kœyu o'o.

³⁴ Kashe œb á ndje wusœ nœ adœke œshe kœdœ uzu Yuda, endje kpa ta rawa manda ada œb bisha adœke: «A donga Artemise lœ Efeze!»

³⁵ Manda nœ, anga gbozu tshelœ ongbonœ u endje ga tœnœ yé á pa adœke: «Azu Efeze, uzu dœ dá wuwusœ nœ adœke ongbo Efeze sœ dœ anda tepelo nœ Artemise œdœ pe œrœ á endje gi á to 6a lafo á te nene a?

³⁶ Uzu bale œ shara o'onœ asœ nene, œ li adœke a sœ koko, yé a katœ kœembœrœ œrœ á ádœnœ gugu nene.

³⁷ Azu á 'e to endje na tœnœ ga mœ asœ gugu œsœ ndjaba nœ azœ nene, endje zizi ndje angba

nene.

³⁸ Æ kœsœ adœke Demetriyuse dœ pe azu akwa nœ ye asœ sœ dœ o'o dœ uzu, uzunœ na œ tœ meza pa ye, ayi kœwa o'o sœ zœ dœ pe olo ngbanga sœ ndje zœ.

³⁹ Yé anga o'o kœsœ ndje zœ, osho á azu œ ngbœtœ endje ga tœnœ kœguma o'o, œ wa o'onœ zœ.

⁴⁰ A gbœ o'o tœ œrœ á a ngbœtœ azœ ga tœnœ kpesheke á mbœrœ asœ. Azu œ e azœ tœ aayi kœoma dœ o'o. Gbambanœ nene, anga uzu kœtœ meza pa azœ, o'o nœ kœpa tœnœ œ gu nene.»

Manda o'onœ asœ, tshe pa fœ azu adœke endje gu ga mangba endje.

20

Ana gene nœ Polo lœ Masedwane dœ pe lœ Grese

¹ Ælœ á djingili o'onœ ka ye, Polo ngbœa ayam-barœ ga tœnœ œ mi upu fœ endje, œ bala endje dœ kœza awa ga lœ Masedwane.

² Kœro she tœ lœ ogonœ asœmœ, tshe mi lima upu waa fœ ayancœ lœ Yisu, manda nœ á wuta ga lœ Grese.

³ Tshe mbœrœ lima yapu votœ 6a zœ. Ælœ á tshe yi lima ndœ kœœ ga lœ egerœ agba kœro ga lœ Siri, 6ata Ayuda sœ lima kœvwarandœ ye á tshe dji, á kpa kwa dja ga lœ Masedwane.

⁴ Angancœ lœ ana kœdœ lima: Sapatrose gbolo yakoshe nœ Piruse uzu Bere, Aristarke dœ pe Sekunduse azu Tesalonike, Gayushi uzu Derbe, Timote, Tishike dœ pe Trofime azu ogo Azi.

⁵ Koewuta ga lœ ogo Masedwane, endje ro lima œnœ endje utshunœ kœkate 'a 6a lœ Trowase.

⁶ Yé a'a nœ 'a, manda angbo nœ mapa á susuku nene, á ɔ ga lœ egerœ agba tœ mangu Filipino œ mbœrœ olo mindu, á togba dœ endje lœ Trowase á mbœrœ pɔsɔ bale dœ endje.

Kœshe nœ Etike lœ Trowase

⁷ Dœ ɔlɔ yenga dœ akidala, 'a ngbɔ lima tœ 'a ga tœnœ ndœ kœkurutshelœ mapa, Polo sœ kœmindœ 'o ama Ndjaba fœ aayanœ lœ Yisu œerrr ga tœ tshaguru butshɔ mbœrœ œ li lima adœke osho kœkɔrɔ tshe ro.

⁸ Miinda sœ lima zœ lœ gbɔshɔ 6a lafo á angbɔtœ 'a ga lœ nœ.

⁹ Anga djagbala yakoshe á i'iri ye kœdœ Etike, tshe sœ lima ga tœ ape ɪzi, olo za she kpakpakpa, 6ata Polo kaka lima damba tœ o'onœ nene, lœ olo, tshe djɔ œ te kœto 6a tœ votɔ gbɔshɔ 6a lafo œerrr 6a ati. Kœyindœ kœti she ga lafo atake tshe tshu lima ye.

¹⁰ Polo jœrœ ga ati, á na katsha ga ndœ ye á za she ga lakoro ye á pa adœke: «Awa zaza 'e nene, tshe sœpe dœ soro!»

¹¹ Kpa kœɔ she ga lafo ga zœ, Polo kurutshelœ mapa tœ endje yé endje zi, manda nœ tshe pa 'o œerrr o 'ara yeka á ro.

¹² Gbolo yakoshe asœmœ she ye, endje gu dœ she ga ndœ endje, yé lɔsu azu para kɔkɔ zi tii.

Polo na ga lœ Mile

¹³ 'A afo utshunœ, œ li ga lœ egerœ agba ndœ kœro ga lœ Asose. 'A yindœ kœza Polo ga ndœ 'a mbœrœ tshe yi lima ndœ kœro ga zœ dœ ada ye.

¹⁴ Ɔlɔ́ á tshe gbɔ́ 'a ɓa lœ Asose, 'a za she ga ndœ 'a ga lœ egerœ agba mbœrœ kœro ga lœ Mitilene.

¹⁵ Osho kɔ́rɔ́ panœ, 'a to kpœtœmœ 'a na ndoo dœ tshiki Kio. Manda olo bale 'a wuta ga tœ tshiki Samose, tœ bisha olo yeka á 'a wuta ga lœ Mile.

¹⁶ Polo wa lima adœke œne ka lœ Efeze nene, mbœrœ olo œ ro tœ œne lœ ogo Azi waa. Ogo nœ ye kœdœ lima kœwuta katsha ga lœ Yerusaleme lɔ́kɔ́ Patekœte.

Polo pu o'o fœ agbozu Ikrizia lœ Efeze

¹⁷ Ba lœ Mile, Polo vwa osho ndœ agbozu Ikrizia lœ Efeze.

¹⁸ Ɔlɔ́ á endje wuta ga ndœ ye, tshe pa fœ endje adœke: «'E wusœ ɔ́tshɔ́ mœ ugurutœ 'e, kœto tœ ali olo mœ á mœ na ga ndœ 'e lœ ogo Azi.

¹⁹ Mœ zaza tœmœ lœ ama akwa nœ Gbozu nene, mœ mbœrœ akwa dœ ngola lœ ala mœ, mœ wu oyo waa mbœrœ Ayuda sœ lima kœvwarandœ mœ.

²⁰ Mœ zaza anga œrœ á li kœti kane 'e yiwatœ nœ tœ 'e nene, mœ mindœ Yisu fœ 'e, mœ yisœ œrœ fœ 'e lœ ukpulu azu too ɓa sœnda nœ 'e.

²¹ O'o mœ sœ lima kœ'e Ayuda dœ Agreke adœke endje fa lœsu endje fœ Ndjaba dœ pe kœyindœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu.

²² «Ngɔ́ngɔ́ asœ, Ishiri sœ kœvwa mœ ga lœ Yerusaleme, mœ wuwusœ neke á wuta ga tœ mœ ɓa zœ nene.

²³ Kashe œneke á mœ wusœ nœ kœdœ lœ ongbo kɔ́ á mœ ro lœ nœ, Ɔtshɔ́ Ishiri sœ kœma fœ mœ adœke, kánga dœ pe œrœ oyo kɔ́ sœ kœkate mœ.

²⁴ Kashe mœ wu adœke soro mœ sœ ɓata œrœ gbambancœ, ogo nœ mœ kœdœ mœ na œrrr ga tœ ndɔ́ngɔ́lɔ́ akwa nœ mœ, yé ga tœ kœka akwa á

Gbozu Yisu za fœ mœ adœke: mœ mindœ Ɔtshɔ O'o nœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba ga ndœ azu.

²⁵ «Ngɔngɔ nœ asœ, mœ wusœ nœ adœke 'e kpa wu mœ nene, e'e má mœ sœ lima ugurutœ 'e mbœrœ kœpandœ Ogo gbozu nœ Ndjaba fœ 'e.

²⁶ Mbœrœ tœncœ ataa á mœ sœ kœpandœ nœ fœ 'e kɔ kpesheke adœke: indji 'e œ tu ga lœ kumu mœ nene.

²⁷ Gbambancœ nene, mœ zaza anga o'onœ yiwa tœncœ tœ 'e nene, mœ pandœ awa akwa nœ Ndjaba para fœ 'e ye.

²⁸ 'E gbɔndœtœ 'e dœ tœ 'e, yé œ gbɔndœ azu á Ɔtshɔ Ɔshiri ko 'e tœ aayi kœgbɔndœ endje. 'E gbɔndœ Ikrizia nœ Ndjaba ɓata aayi kœgbɔndœ apata. 'E gbɔndœ nœ mbœrœ Ndjaba dá yɔ dœ indji Gbolo nœ ye dœ tœ ye.

²⁹ Mœ wusœ nœ adœke aekpe azu œ na manda mœ, endje sœ ɓata amuru, endje wu oyo apatancœ nene.

³⁰ Ugurutœ 'e ndje, anga anga 'e œ tetœ kœpa wala mbœrœ kœgbota ayindœ Yisu ga ndœ endje.

³¹ Ataa, ala 'e gbɔ, adja œndœ tœ 'e roro 'e nene. 'E gbe dœ ungu votɔ butshɔ dœ ɔlɔ dœ ngola lœ la mœ, mœ sœ lima kolœ kœna manda uzu dœ uzu ndœ kœgi she ga ugurutœ 'e.

³² «Yé ngɔngɔ asœ, mœ sœ kœko 'e ga tshakane Ndjaba, Ɔtshɔ O'o nœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye gbɔndœ 'e, œ li kœza gbɔgbɔ fœ 'e ndje dœ kœko œrœ kɔ á tshe guma mbœrœ azu á tshe ke endje fœ 'e.

³³ Mœ sœsœ lima dœ ogo œrœ nœ uzu bale nene, œdœ ngendja, ɔrœ too lœba.

³⁴ 'E wusœ nœ dœ tœ 'e adœke mœ mbœrœ lima akwa dœ kane mœ dœ tœ mœ yé á gbɔ œrœ á li dœ

mœ dœ pe anga mœ á mœ na tœ awanœ bale dœ endje.

³⁵ Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ lima kœma fœ 'e adœke, 'e mbœrœ akwa yeka á kœto œrœ fœ endjeneke á endje mœmœ ugurutœ 'e, 'e gbe dœ o'o á Gbozu Yisu pa dœ tœ ye lima adœke: “Yanga nœ kœto œrœ fœ azu ropa œnœ kœgbœ tœnœ ye.”»

³⁶ Manda o'onœ, Polo gote ga ati dœ endje para ndœ kœ e Ndjaba.

³⁷ Endje para endje tetœ iki ye, œ yo ga dagi Polo ndœ kœ'uru tshelœ utu ye.

³⁸ Endje sœ lima dœ oyo mbœrœ Polo pa fœ endje adœke, œne kpa wutœ œne dœ endje nene. Manda nœ á endje gi she na tœnœ œerrr ga lœ egerœ agba.

21

Kœœ Polo ga lœ Yerusaleme

¹ Manda kœkurutshelœtœ 'a dœ endje, 'a li ga lœ egerœ agba, 'a ro ga lœ tshiki Kose, osho kœœ panœ 'a wuta ga lœ Rode, kœto kpœtœmœ dá 'a ro ga lœ Patara.

² Kpœtœmœ, 'a gbœ anga egerœ agba á sœ kœro ga lœ Fenisi, yeka 'a œ ga lœ nœ á ro.

³ Kœendo dœ Shipre, 'a katœ tshikinœ ga pa gele 'a, 'a za awa Siri, 'a jerœ 6a lœ Tire 6a tœ osho á endje yi lima ndœ kœko œrœ lœ egerœ agba ga shu.

⁴ 'A mbœrœ lima pœsœ bale kpœtœmœ mbœrœ 'a gbœ ayindœ Yisu. Lœ awa nœ tshiri, endje pa fœ Polo adœke tshe nana ga lœ Yerusaleme nene.

⁵ Kashe ɔ́lɔ́ á olo 'a ka, endje na kœkatœ 'a ga tœ awa dœ awo endje dœ pe agbolo nœ endje. Yeka á 'a gote ɓa tœ mangu yé á za avwala.

⁶ Manda kœbala ndangba tœ 'a dœ endje, 'a ɔ ga lœ egerœ agba yeka á endje gu ga ndœ endje.

⁷ Kœto lœ Tire, 'a ro œrrr ga lœ Petolemayise, 'a mbœrœ kpœtœmœ olo bale ndœ kœbalatœ 'a dœ aaya 'a lœ Yisu.

⁸ Osho kɔ́rɔ́ pance, 'a ro ga lœ Sezaré, ɓa zœ 'a ro ga ndœ ayi kœyisœ ɔ́tshɔ́ O'o á i'iri ye kœdœ Filipino, 'a lo ɓa ndœ ye. Œshe kœdœ anga aayi kœti kane aayi avwa á 'a ke lima endje mindu dœ bisha (7) lœ Yerusaleme.

⁹ Tshe sœ dœ ayawuru vana á endje sœpe dœ akpɔ́nœ, á sœ kœgbara o'o á to ɓa ndœ Ndjaba.

¹⁰ Yé 'a mbœrœ olo ndjoro lima kpœtœmœ, anga ayi kœgbara o'o to lœ Yuda œ na, i'iri ye kœdœ Agabuse.

¹¹ Kœgbɔ́ 'a, tshe za uwu tshapa lœba nœ Polo á i dœ ada ye dœ pe kane ye, á pa adœke: «ɔ́tshɔ́ Ishiri pa adœke mara á Ayuda œ i bala dœ ayengɔ́ uwu tshapa lœbance asœ ɓa lœ Yerusaleme á za she fœ anga angbi azu dœmœ.»

¹² Manda kœdji o'onœ asœ, a'a dœ pe aaya lœ Yisu lœ ongbonœ, di tshelœma 'a fœ Polo adœke, tshe nana ga lœ Yerusaleme nene.

¹³ Kashe Polo gi adœke: «Mbœrœ gade dá 'e sœ kœki toenœ á sœ kœyi awa ga lœsu mœ a? Mœ guma tœ mœ ndje adœke, endje za mœ ga lœ kángá dœ pe kœwo mœ ɓa lœ Yerusaleme mangba i'iri Gbozu Yisu ye.»

¹⁴ Bata á tshe yiyindœ o'o nœ 'a lima nene, 'a katœ kœshosho she yé á pa adœke: «Kaka adœke

Gbozu mboeræ lindæ gbetshelæ nœ ye.»

¹⁵ Manda olo teasho, 'a guma tœ 'a ndœ kœro ga lœ Yerusaleme.

¹⁶ Anga ayindœ Yisu lœ Sezaré á 'a ro tœ awanœ dœ endje lima, endje gbɔ osho kœlo tœnœ fœ 'a 6a ndœ anga uzu bale lœ Shipre, i'iri ye kœdœ Manasone, œshe kœdœ anga yindœ Yisu 6alima katshatsha.

Polo dœ Jake gbɔtœ endje 6a lœ Yerusaleme

¹⁷ ɔlɔ á 'a wuta ga lœ Yerusaleme, alaya lœ Yisu uru tshelœ utu 'a dœ yanga.

¹⁸ Osho kœɔ panœ, 'a ro tœ awanœ bale dœ Polo ga ndœ Jake, osho á agbozu kuma akwa kɔ lœ Iktrizia œ ngbɔtœ endje ga tœnœ.

¹⁹ Manda kœbala endje, Polo pandœ œrœ kɔ á Ndjaba mboeræ lima dœ she awa bale lœma akwa nœ ye ugurutœ angbi azu.

²⁰ Endje dji Polo, yé œ donga Ndjaba. Á pa fœ she adœke: «Bœ wu, aya, Ayuda andjoro yindœ Yisu, endje kɔ sœ kœpara awa kœmboerœtœ endje liaka awa akwa á Ndjaba za fœ Moyize dœ lœsu endje bale.

²¹ Kashe endje dji adœke, 6œ yisœ œrœ fœ Ayuda para á endje sœ lœ oporotœ angbi azu adœke, endje katœ awa akwa nœ Moyize yé œ ka ndje tœ kœwa agbolo nœ endje tœ gaza dœ pe kœmboerœ œrœ mara ogo nœ azœ.

²² A mboeræ kotoo? Mboerœ endje dji ndœ zœ adœke 6œ sœ kpœke zœ.

²³ Mboerœtœ zœ lindœ neke á 'a pa fœ 6œ asœke. 'A sœ dœ anga azu vana á endje dra ama endje fœ Ndjaba.

²⁴ Ko endje potœ zœ doé 'e na œ mbœerœ adœke ɔkɔ 'e sœ yerœ, gi œrœ tokóró tshangba endje. Endje li ndje kœwa sukumu endje yé azu para œ gbe adœke o'o á ki doé i'iri zœ kœdoé wala. Kashe œ li ndje adœke 6œ mbœerœtœ zœ liaka awa akwa.

²⁵ Yé mbœerœ angbi azu á endje te ayindœ Yisu, 'a su mbeti doé o'o á 'a wa adœke: endje zizi œrœ á endje to doé okoro fœ andjaba nene, indji, doé agea á indji ye tutu ga ati nene, yé endje mbœembœerœ angba budu nene.»

²⁶ Osho kôrɔ panœ, Polo ko ayakoshe asœmœ yé œ mbœerœ adœke ɔkɔ œne sœ yerœ awa bale doé endje. Endje na doé endje ga lœ Tepelo mbœerœ kœpandœ kœka olo nœ kœembœerœ adœke ɔkɔ œne sœ yerœ, yekane á uzu doé uzu kœzo agea tokórónœ ga utshu Ndjaba.

Kœza Polo

²⁷ Ɛ sœpe lima teasho adœke olo minu doé bisha nœ kœembœerœ adœke ɔkɔ azu sœ yerœ ka, yeka Ayuda lœ ogo Azi wu Polo lœ Tepelo. Endje bili azu ndjoro ndœ ye yé á za she.

²⁸ Endje sœ lima kœta rawa adœke: «Azu Israyele, 'e na ga mœ œ ti kane 'a ga lafo! Uzunœ á tshe sœ kœyisœ œrœ fatœnœ djezœ, á tshe sœ kœendi tshelœ kœeliscœtœ ogo Israyele, á yiyindœ awa akwa nœ Moyize nene, á tshe ko angbi azu ga lœ Tepelo, á ndi œyerœ osho doé.»

²⁹ Mbœerœ endje wu lima Trofime uzu Efeze doé she 6a lœ ongbo á gbe adœke Polo li doé she ga lœ Tepelo.

³⁰ Tshelœ ongbo djigi turu doé o'onœ, yé azu ndjoro na lima ye. Endje tepa Polo lœ Tepelo œ

wuta dœ she ga shu, trale dœ kœtshu mandanœ ga tœnœ.

³¹ Bata á endje sœ lima ndœ kœpara awa kœwo she, o'onœ wuta lima 6a ndœ gbozu tshapa aturugu nœ Roma lœ Yerusaleme adœke: «Ekpe o'o li ga lœ Yerusaleme ye!»

³² Katscha, tshe ngbɔɔa aturugu dœ agbozu tshapa endje, á endje na ga tœ osho á o'o sœ tœnœ. Lɔkɔ á azu wu aturugu dœ gbozu tshapa endje yeka á katœ kœɛi Polo.

³³ Yé gbozu tshapa aturugu na ndoo dœ she, á za 'o fœ endje adœke endje i Polo ga tœnœ dœ djingiri bisha. Manda nœ á tshe yu osho adœke œshe kœdœ dœ yé œrœ gadœ dá tshe mbœrœ a.

³⁴ Kashe lœ ukpulu azu, uzu dœ uzu sœ kœta rawa dœ o'o nœ ye kpi, 6ata gbozu nœ aturugu sœ lima kœdji ádá o'onœ dœ ɔtshɔ nœ nene mbœrœ ukpulu azu, á wa adœke endje gu dœ Polo ga lœ pada nœ aturugu.

³⁵ Lɔkɔ á endje wuta ga pa esekaliye, aturugu za Polo ga lafo mbœrœ azu sœ lima kœndanga endje waa.

³⁶ Yé azu kɔ te manda endje dœ rawa adœke: «'E wo she!»

Kœpa ngbanga nœ Polo 6a utshu Ayuda

³⁷ ɔlɔ á endje yindœ kœli dœ she ga lœ padanœ, Polo pa fœ gbozu nœ aturugunœ adœke: «Bœ yindœ nœ adœke mœ pa o'o ye a?» Tshe gi fœ she adœke: «Bœ wu ndje sœ o'o ama Greke ye!»

³⁸ Ɛ dœdœ 6œ kœdœ uzu Ezipito á tshe za djingili lœ olo á ro kpœke ga ugurutœ azu, yé á bɛli azu á kpa ndje dœ azu koshe kutu vana ga lœ kpagagasho nene a?»

³⁹ Polo gi fœ she adœke: «Æœ nene, œmœ koedœ uzu Yuda, endje zu mœ lœ Tarse lœ ogo Silisi. Æmœ koedœ gbolo ongbo á i'irinoe to waa. Wu oyo mœ, œ za awa fœ mœ, mœ pa o'o fœ azu.»

⁴⁰ Tshe za awa fœ she, Polo ka ga pa esekaliye, œ ti kane ye ga lafo ndœ koema adœke azu katœ koeta rawa, azu wu œ sœ kokoko. Yé tshe tetœ kœpa 'o fœ endje dœ o'o ama Ayuda á dœ Ebre adœke:

22

¹ «Alaba dœ pe alaya, 'e dji o'o ngbanga nœ mœ á mœ yindœ kœgi ngongœ asœke ga utshu 'e kane.»

² Koedji adœke Polo sœ kœpa 'o fœ endje dœ o'o ama Ebre, osho kpa yi taa, yé á tshe pa fœ endje adœke:

³ «Æmœ koedœ uzu Yuda, endje zu mœ lœ Tarse lœ ogo Silisi, kashe mœ gerœ lœ ongbonœ asœ, mœ mbœrœ lakœrœ á sœ kœyisœ o'o á pandœ awa akwa nœ aata azœ tshakudu Gamaliyele, œmœ koedœ lima uzu á mœ zatœ mœ waa fœ Ndjaba ɓata 'e para kœkœ á 'e sœ kœmbœrœ tœnœ kpesheke.

⁴ Mœ sœ ndje lima kœwo azu á ndje sœ kœza awa Gbozu, mœ ko ayakoshe dœ pe ayashe va ga lœ kángá.

⁵ Egerœ nganga Ndjaba dœ ukpulu agbozu tshapa azu o'o œ pa ndje ndœmanœ fœ 'e ye. Endje dá vwa lima mœ adœke mœ na œ katœ mbeti á sœ kœza awa fœ mœ kœro ndœ aaya mœ dœ Ayuda á endje sœ ɓa lœ Damaseke. Mœ na lima ga zœ ndœ kœko azunœ asœmœ, kœgu dœ endje ga lœ Yerusaleme mbœrœ á endje kœgbœ djofele.»

*Polo pandæ mara á tshe fa lima tshaläsu ye
(Wu 6a tœ Akw 9.1-19; Mat 26.12-18)*

⁶ «Mœ sœ lima lœ awa ana, yé lœkɔ á mœ ndo dœ tshalakpi Damaseke, ngbangi dœ gbœku ɔlɔ atake, ishiri owo to 6a lafo œ za mœ djigi.

⁷ Mœ te ga ati, yé œ dji tshama uzu kœ'e mœ adœke: “Sawulo, Sawulo, mbœrœ gade á 6œ mbœrœ œrœ kanga fœ mœ ata a?”

⁸ Mœ gi adœke: “Æ6œ kœdœ œde, Gbozu?” Tshama uzu kpa pa adœke: “Æmœ kœdœ Yisu 6a lœ Nazarete, œmœ dá 6œ mbœrœ œrœ kanga fœ mœ asœmœ.”

⁹ Anga mœ á 'a na lima dœ endje wu ishiri owonœ ye, kashe endje djidji lima o'onœ á uzunœ sœ kœpa tœnœ fœ mœ nene.

¹⁰ Mœ yu adœke: “Ærœ gade dá mœ kœmbœrœ a, Gbozu nœ mœ?” Yeka á Gbozu gi fœ mœ adœke: “Alafo œ na ga lœ Damaseke, yé 6a zœ, endje yisœ akwa á li adœke 6œ mbœrœ.”

¹¹ Bata ishiri owonœ bu lima ala mœ ye, anga mœ dá za kane mœ wuta tœnœ ga lœ Damaseke.

¹² «Anga uzu lima bale 6a zœ i'iri ye kœdœ Anania, œshe kœdœ uzu nœ ɔtshɔ lœsu, tshe sœ kœgbœndœ awa akwa nœ Moyize waa, yé Ayuda para á endje sœ lima kpœtœmœ sœ kœpa ɔtshɔ o'o nœ ye waa.

¹³ Tshe na œ gbɔ mœ œ pa fœ mœ adœke: “Sawulo, aya mœ, ala zœ kœrɔ!” Trale ala mœ kœrɔ yé mœ mesho œ wu she.

¹⁴ Yeka á tshe kœpa fœ mœ adœke: “Ndjaba nœ aata azœ ke 6œ adœke 6œ wusœ œrœ á tshe yindœ nœ, 6œ wu uzu á tshe sœ ndjii yé 6œ dji o'o nœ ye.

¹⁵ Mbœercœ 6œ dœ bala timu nœ ye utshu azu para, tœ œercœ á 6œ wu dœ pe neke á 6œ dji.

¹⁶ Bœ sœ kœkate œercœ gadœ? 'A ro 6œ gbœ batisimu dœ i'iri Yisu yé œ ta i'iri ye dœ ekperœ nœ zœ kœeyiwa."

¹⁷ «Mœ gu ga lœ Yerusaleme, yé anga ɔlɔ bale mœ sœ kœ'e Ndjaba 6a lœ Tepelo, mœ wu œercœ lœ ulu.

¹⁸ Mœ wu lima Gbozu á tshe sœ kœpa fœ mœ adœke: "Katœ Yerusaleme ngœngœ asœ ti, mbœercœ azunœ œ yi bala ndœ o'o á 6œ pa fœ endje dœ i'iri mœ nene."

¹⁹ Mœ gi adœke: "Kashe Gbozu, endje wusœ nœ adœke mœ sœ lima kœna kœli ga lœ Sinagoga kœko azu á endje sœ dœ kœyindœercœ ga ndœ zœ, œ 6i endje yé œ ko endje gu tœnœ ga lœ kángá.

²⁰ ɔlɔ á endje wo lima Etienne, timu nœ zœ, mœ sœ lima zœ; mœ yindœ nœ ga ndœ endje, yé œ gbœndœ lœba nœ endje."

²¹ Yeka á Gbozu pa fœ mœ adœke: "Na zœ, mœ yindœ kœvwa 6œ lœ ingirinœ, 6a ndœ angbi azu."»

Polo pa adœke œne kœdœ gbolo ogo Roma

²² Ayuda á endje sœ lima kpœtœmœ dji o'o nœ ataa, œ oma dœ Polo yé œ tetœ kœta rawa adœke: «'E wo mara uzu atake ye! Tshe lili kœœœpe dœ soro nene!»

²³ Bata endje sœ lima kœta rawa, kœko lœba nœ endje va e dœ pe kœgi trusha ga lafo,

²⁴ gbozu tshapa aturugu pa adœke endje za Polo li tœnœ ga lœ pada œ sœ she, yeka á kœwusœ ádá rawanœ á endje ta pa ye ascœmœ.

²⁵ Endje sœ kœi she dœ uwu ga tœnœ, Polo yu gbozu nœ aturugu adœke: «Æ li adœke endje 6i gbolo ogo Roma utshu kœwa ngbanga nœ ye ye a?»

²⁶ Manda kœdji o'onœ ataa, gbozu nœ aturugunœ pandœ nœ fœ gbozu tshapa endje adœke: «Bœ mbœrœ kotoo! Mbœrœ uzu asœ kœdœ gbolo ogo Roma!»

²⁷ Gbozu tshapa aturugu kwatœ ye œ yu Polo adœke: «Pandœ nœ fœ mœ ka, adja 6œ kœdœ gbolo ogo Roma a?» Polo yindœ nœ adœke: «Æ.»

²⁸ Gbozu tshapa aturugu kpa pa adœke: «Æmœ, mœ ko egerœ ngendja ndœ kœfa gbolo ogo Roma.» Polo pa adœke: «Æmœ, mœ kœdœ adja gbolo ogo Roma.»

²⁹ Trale, azu á endje sœ lima kœ6i she, gitœ endje indiri ye yé. Awa za ndje lima gbozu tshapa aturugunœ mbœrœ kœwusœ nœ adœke œnœ i gbolo ogo Roma ga tœnœ dœ uwu.

Polo 6a utshu aayi kœwa ngbanga

³⁰ Osho kœrœ panœ, gbozu tshapa aturugu yindœ kœwusœ ádá á Ayuda sœ kœza o'o ga pa Polo. Tshe zu djingiri tœ ye, yé manda nœ á e angbœtœ nœ agbozu tshapa anganga Ndjaba dœ pe aayi kœwa ngbanga para, á jerœ dœ Polo, á za she tœ ga utshu endje.

23

¹ Polo ko ala ye tœ lœ la agboro aayi kœwa ngbanganœ, á pa fœ endje adœke: «Alaya, soro mœ sœ yerœ utshu Ndjaba œerrr ga tœ ngœngœ asœke yé lsu mœ sœ dœ kœsœ gee mbœrœ tœnœ.»

² Kashe egerœ nganga Ndjaba á i'iri ye koedœ Anania za o'o fœ azu á endje sœ ndoo dœ Polo adœke endje du ama ye.

³ Yé Polo pa fœ she adœke: «Ndjaba œ bi 6œ, 6œ sœ 6ata imbi muru anda á kavwa! Bœ sœ 6a zœ mbœrœ kœwa ngbanga pa mœ liaka œeneke á awa akwa pandœ nœ, yé 6œ kpa katœ awa akwa ti œ pa adœke endje da mœ a?»

⁴ Azu á endje ka lima ndoo dœ Polo pa fœ she adœke: «Bœ gu egerœ nganga Ndjaba a?»

⁵ Polo gi fœ endje adœke: «Alaya, mœ wuwusœ nœ nene adœke œshe koedœ egerœ nganga Ndjaba. Gbambanœ nene, Buku nœ Ndjaba pa adœke: “Bœ pa ekpe o'o goro œsœ gbozu tshapa azu nœ zœ nene.”»

⁶ Polo wu lima sœ nœ adœke anga aayi kœwa ngbanganœ koedœ Asadukayi, yé anga endje koedœ Afarisayi. Mbœrœ tœnœ, tshe pa o'o ga utshu endje adœke: «Aaya, œmœ koedœ uzu Farisayi, aata mœ koedœ Afarisayi. Endje yindœ kœwa ngbanga pa mœ mbœrœ á mœ za lœsu mœ ga pa neke á pa adœke azu á endje tshu, endje she bala lœ akuzu ye.»

⁷ Trale manda o'onœ á Polo pa ataa, a'ea wuta ugurutœ Afarisayi dœ pe Asadukayi, yé endje kurutshelœtœ endje.

⁸ Gbambanœ nene, Asadukayi pa adœke azu á endje tshu endje she lœ akuzu nene yé aandjelu dœ pe ishiri azu gugu nene. Kashe Afarisayi yi œnœ endje ndœ o'onœ asœmœ kœ.

⁹ O'o wuta lima ngbangbangba, yé anga aayi kœeyisœ awa akwa á endje dœ Afarisayi áafo, œ vwaratœ endje dœ œgbœ, œ pa adœke: «'A wuwusœ

ekperœ bale á yakoshe asœ mbœrœ nene. Anganœ nene ishiri dá pa o'o fœ she a, too andjelu a?»

¹⁰ Bata o'onœ sœ lima kœgerœ toenœ, kœkpa awa adœke endje súru tshelœ Polo nene, gbozu tshapa aturugu za o'o adœke aturugu jerœ œ za Polo ugurutoe endje dœ œ gi she ga lœ pada.

¹¹ Dœ abutshœ manda nœ, Gbozu wuta ga utshu Polo á pa fœ she adœke: «Ka ngbiri, бата á bœ pa djakata o'o tœ upu nœ mœ lœ Yerusalem kœke, awa bale œ li adœke bœ mbœrœ ndje ataa ba lœ Roma.»

Ayuda vwarandœ Polo

¹² Osho kœrœ panœ pe dœ amazi, anga Ayuda ngbœtœ endje ga toenœ mbœrœ kœvwarandœ o'o. Endje dara ama endje adœke, œne zi œrœ nene, œ ndjo ndje œrœ nene œrrr adœke œne wo Polo yekane.

¹³ Azu á endje dara lima ama endje sœ kœropa zazu bisha.

¹⁴ Endje ro ga ndœ agbozu tshapa anganga Ndjaba œdœ pe agbœ Ayudanœ œ pa adœke: «'A dara ama 'a dœ i'iri Ndjaba adœke, 'a kpa zi œrœ nene yé 'a ndjo ndje ungu nene œrrr adœke 'a wo Polo yekane.

¹⁵ Yé e'e dœ agboro aayi kœwa ngbanga kœ, 'e vwa osho fœ gbozu tshapa aturugu adœke, endje za Polo na toenœ mbœrœ 'e kpa tondœ o'o nœ ye kpœrœ kpœrœ kane. Kashe kolœ 'a, 'a gbe adœke 'a wo she utshunœ adœke tshe yi kumu ye kpœke.»

¹⁶ Kashe gbolo yakoshe nœ yingœ Polo dji lengere o'onœ asœmœ, œ na ga lœ pada ndœ kœva Polo nea dœ o'onœ.

¹⁷ Yé Polo kœ'e anga turugu á tshe kœdœ gbozu tshapa aturugu kama, á kœpa fœ she adœke: «Na dœ gbolo yakoshe asœ fœ gbozu tshapa 'e, tshe sœ dœ o'o kœpandœ nœ fœ she.»

¹⁸ Turugunœ asœmœ kœna dœ gbolo yakoshenœ asœmœ fœ gbozu tshapa endje, œ kœpa fœ she adœke: «Ayi kánga Polo dá e mœ á pa adœke, mœ na dœ gbolo yakoshe asœ fœ 6œ, mbœrœ tshe sœ dœ o'o kœpa fœ 6œ.»

¹⁹ Gbozu tshapa aturugu kœza ama kane ye, kœgitœ ye dœ she ga indirinœ, kœyu she adœke: «O'o gadœ dá 6œ yindœ kœpandœ nœ fœ mœ a?»

²⁰ Gbolo yakoshenœ kœgi fœ she adœke: «Ayuda zi tshelœ o'o ndœ kœfara 6œ adœke, 6œ za Polo na tœnœ 6a mbatsha ga utshu agboro aayi kœwa ngbanga. Endje mbœrœ adœke œne gbe kœtondœ o'o nœ ye dœ œtshœnœ kane.

²¹ Kashe yiyindœ nœ nene. Gbambanœ nene, endje lœ kœropa azu zazu bisha á endje gi uku ga tœ awa ye. Endje dara ama endje dœ i'iri Ndjaba adœke œne zi œrœ nene, œ ndjo ndje ungu nene œerrr adœke œne wo Polo yekane. Adja endje gumatœ endje kœ yé œ sœ kolœ kœkate adœke 6œ yindœ nœ awa bale dœ œne.»

²² Utshu kœza awa fœ gbolo yakoshenœ, gbozu tshapa aturugunœ pa fœ she adœke: «Kpa mimindœ nœ fœ anga uzu bale nene.»

Kœvwa Polo ga lœ Sezaré

²³ Gbozu tshapa aturugu kœ'e anga aturugu nœ ye bisha, kœpa fœ endje adœke: «'E gumatœ 'e mbœrœ kœro ga lœ Sezaré, dœ ada œlœ mindu dœ vana lœ butshœ asœ, e ko aturugu kama bisha,

endjeneke á endje ɔ ga pa ambarata zazu voto doe ndjokpa doe azu koenɔ wele kama bisha.

²⁴ 'E ko ndje ambarata mbœrœe kœgi doe Polo doe soro fœ gbozu Felikisi*.»

²⁵ Yé tshe kœsu mbeti adœke:

²⁶ «Abala nœ zœ. Œmœ Klode Lisiyase, mœ sœ kœsu mbetinœ asœke fœ 6œ doe gbozu Felikisi, á endje lisœ zœ waa asœmœ.

²⁷ Ayuda za uzu asœ yé œ yindœ kœwo she. Lɔkɔ á mœ dji adœke œshe kœdœ gbolo ogo Roma, mœ na doe aturugu nœ mœ á za she tshakane endje.

²⁸ Bata á mœ yi lima ndœ kœwusœ ádá o'o á endje tɔ lima meza pa ye ndœ nœ, mœ na doe she ga utshu agboro aayi kœwa ngbanga nœ Ayuda.

²⁹ Mœ wu adœke, endje tɔ mezanœ pa ye mbœrœe o'o á wu awa akwa nœ endje doe tœ endje. Kashe tshe mboembœrœe anga ekperœ bale á li adœke endje wo she too endje za she ga lœ kánga nene.

³⁰ Bata endje pandœ nœ fœ mœ adœke, Ayuda sœ doe ekpe gbetshelœ tœ kœwo she, mœ vwa she fœ 6œ, œ pa fœ endje adœke endje na ndje kœtɔ mezanœ pa ye 6a utshu zœ.»

³¹ Aturugu mbœrœetœ endje liaka o'o á gbozu tshapa endje pa. Endje za Polo yé œ gi she na tœnœ butshɔ butshɔ œrrr ga ndœ Atipatrisi.

³² Osho kɔrɔ panœ, aturugu á endje sœ lima kœna doe ada endje kwatœ endje ga lœ padanœ, yé á katœ endjeneke á endje ɔ ga pa ambarata kœro tœ awanœ doe Polo.

* **23:24** Endje ke lima Felikisi kœte gbозugo pa ogo Yuda kashe tshe doédœ lima uzu Yuda nene

³³ Lɔkɔ á endje wuta ga lœ Sezaré, ayi kœkpa dœ ambarata za mbetincœ fœ gbozu tshapa ogo lœ ongbonœ, yé œ katœ Polo ti ga tshakane ye.

³⁴ Gbozu tshapa ogo lœ ongbœ Yuda kœdi mbetincœ yé á yu Polo tœ kœwusœ ogo nœ ye. Manda kœwusœ nœ adœke œshe kœdœ uzu lœ ogo Silisi,

³⁵ tshe pa fœ she adœke: «Mœ dji 6œ dœ lɔkɔ á azu kœtɔ meza pa zœ kœyikumu endje.» Tshe kœpa fœ aturugu nœ ye adœke endje gbœndœ Polo 6a sœnda nœ gbozu Erode.

24

Ayuda tɔ meza pa Polo

¹ Manda olo mindu, gbozu nganga Ndjaba Anania wuta 6a lœ Sezaré awa bale dœ agbɔ Ayuda ndje dœ ayi kɔkɔ bale á i'iri ye kœdœ Tertuluse. Endje wuta ga utshu gbozu Felikisi ndœ kœtɔ meza pa Polo.

² Endje e Polo, yé Tertuluse tetœ kœpa œnœ ye ngbanganœ dœ o'o atake: «Gbozu Felikisi, mœ lisœ zœ waa! Œ ga mbœrœ kœwusœtœ nœ zœ dá 6œ guma ogonœ asœ adœke œ ga waa. Mbœrœ 6œ dá 'a sœ dœ adja kœsœ gee lœ ogo nœ 'a.

³ 'A lisœ zœ, gbozu Felikisi, mbœrœ œrœ kɔ 'a gbɔ tœ osho dœ osho.

⁴ Kashe mœ yiyindœ kœwo ada ɔlɔ nœ zœ nene. Mœ ki fœ 6œ adœke 6œ sœ dœ ɔtshɔ lɔsu ndœ kœdji mœ teasho kane.

⁵ 'A wu adœke uzu asœ kœdœ ekpe uzu tɔpanœ kpuru, tshe sœ kœli dœ djingili ga ugurutœ Ayuda

tœ osho kɔ, yé œshe kœdœ gbozu tshapa Anazar-eye.*

⁶ Tshe yi ndje lima ndœ kœndi Tepelo á dœ œyerœ anda nœ Ndjaba dœ uburu yeka á 'a za she. ['A yi lima ndœ kœwa ngbanga ga tœ ye liaka awa akwa nœ 'a,

⁷ kashe gbozu tshapa aturugu á tshe dœ Lisiyase, kakara she dœ ɔgbɔ tshakane 'a,

⁸ yeka á vwa 'a adœke 'a na kœtɔ meza pa ye ɓa ndœ zœ.] (Edœ ɓœ kœyu she dœ tœ zœ, ɓœ wu adœke o'o á 'a tɔ meza pa ye ndœ nœ kœdœ adja o'o.)»

⁹ Manda o'o nœ ye, Ayuda para kœyindœ nœ adœke: «Adja upu dá tshe pa.»

Kœpa ngbanga nœ Polo

¹⁰ Gbozu tshapa ogo lœ ongbo kœza awa fœ she ndœ kœpa o'o. Polo kœgi adœke: «Mœ wusœ nœ adœke œɓœ dá wa ngbanga ɓa lima lœ ogo nœ 'a manda ungu ndjoro. Mœ sœ dœ yanga ndœ kœpa o'o utshu zœ.

¹¹ Bœ kœyu ndje osho dœ tœ zœ, œ mbœrœ kolœ olo ndjokpa dœ bisha ɔɔ á mœ ro ga lœ Yerusaleme kœdonga Ndjaba.

¹² ɔɔ bale á endje na á gbɔ mœ ɓa sœnda Tepelo too ɓa lœ Sinagoga too lœ ongbo, á mœ sœ tœ œbœrœ, too kœvwa azu adœke endje shoka ama dœ anga endje gugu nene.

¹³ Azu asœ tɔ meza pa mœ kolœnœ gbambanœ.

¹⁴ Andaa œeneke á mœ yindœ nœ kœdœ adœke mœ sœ kœmbœrœ akwa fœ Ndjaba nœ aata 'a lœ awa nœ Gbozu kashe endje pa adœke awanœ

* **24:5** Nazareye kœdœ anga ali i'iri á endje sœ lima kœ'e dœ ayindœ Yisu.

dóedóé ɔtshɔ awa nene. Mœ yi ndje ndœ o'o á endje sú ala mbeti nœ awa akwa œdœ pe œneke á aayi kœgbara o'o pa.

¹⁵ Œmœ dœ pe endje, 'a sœ kœza lɔsu 'a ga pa Ndjaba tœ œneke á pa adœke ɔtshɔ azu œdœ ekpe azu œ she bala lœ akuzu.

¹⁶ Mbœrœ tœnœ ataa á mœ sœ kœpa avwara adœke mœ mbœrœ ekperœ utshu Ndjaba nœ mœ œdœ pe azu nene.

¹⁷ «Mœ mbœrœ ungu ndjoro lœ ana, yé á mœ gu mbœrœ kœto œrœ fœ azu ogo nœ mœ œdœ pe makabo fœ Ndjaba.

¹⁸ Yeka á endje na á gbɔ mœ lœ awa kœmbœrœ adœke ɔkɔ mœ sœ yerœ ɓa lœ Tepelo. Kashe azu sœsœ lima ndjoro nene, yé œbœrœ gugu ndje nene.

¹⁹ Anga Ayuda lœ Azi, endje dá sœ lima kpœtœmœ, endje dá li má ndœ kœtɔ meza pa mœ œdœ endje kœsœ má dœ o'o dœ mœ.

²⁰ Yé azu á endje sœ asœ, endje pandœ ekperœ á mœ mbœrœ lima ɔlɔ á endje sœ kœyu mœ utshu ayi kœwa ngbanga.

²¹ Too kolœ manda rawa á mœ ta dœ o'o adœke: “Mbœrœ á mœ yindœ nœ adœke akuzu œ she lœ akuzu dá 'e yindœ kœwa ngbanga ga tœ mœ a?”»

²² Felikisi á tshe wu lima sœ o'o nœ ayindœ Yisu dœ ɔtshɔnœ, kœpa fœ endje adœke: «'E gu zœ, ɔlɔ á Lisiyase gbozu tshapa aturugu œ na, dá mœ kœwa ngbanga nœ 'e.»

²³ Tshe kœvwa anga turugu ndœ kœgi Polo ga lœ kánga. Kashe tshe sœsœ kœnga tœ ye nene, tshe za awa fœ azu nœ ye ndœ kœna kœwu she.

Polo lœ kánga

²⁴ Manda olo teasho, Felikisi kœna 6a lœ kánga dœ awonœ á i'iri ye kœdœ Drusile, œshe kœdœ uyu Yuda. Tshe e Polo mbœrœ tshe sœ lima dœ ogo ndœ kœdji o'o nœ Yisu.

²⁵ Kashe, 6ata á Polo sœ lima kœmindœ o'o nœ ɔtshɔ ɔtshɔ uzu, mara nœ kœgbœndœ tœ zœ dœ uzu dœ pe mara á Ndjaba œ wa bala ngbanga nœ azu, awa za Felikisi yé tshe pa adœke: «Bœ lii kœgu œnœ zœ ngœngœ asœ da ye. Mœ e 6œ bala manda nœ.»

²⁶ Tshe sœ kœgbe adœke Polo œ to ngendja fœ œne, yeka á sœ lima kœ'e she kpœpanœ kpœpanœ ndœ kœpa o'o dœ she.

²⁷ Manda ungu bisha, Porsiyuse Festuse kœza akwa manda Felikisi. Bata á Felikisi yindœ nœ adœke Ayuda yindœ œne, á ka lima tœ Polo ti lœ kánga.

25

Polo 6a utshu Festuse

¹ Olo voto manda kœwuta Festuse ga lœ ogonœ asœmœ, tshe to 6a lœ Sezaré œ ro ga lœ Yerusaleme.

² Agbozu tshapa anganga Ndjaba dœ pe agbozu Yuda na kœtœ meza pa Polo fœ she. Endje yu lima she kpœpanœ kpœpanœ adœke

³ tshe za awa fœ œne dœ œne to she gu tœnœ ga lœ Yerusaleme. Andaa, endje vvara lima ndœ kœwo she tœ ala awa.

⁴ Kashe Festuse gi adœke tshe sœ lœ kánga 6a lœ Sezaré, yé œne yindœ kœro dœ tœ œne ga zœ ngœngœnœ asœke.

⁵ Tshe kpa pa ga pa noe adoeke: «E li adoeke agbozu tshapa 'e ro toe awanoe bale doe moe ba loe Sezaré, yé oe koese adoeke uzuno asoemo mbæroe lima ekperoe á endje koeto mezanoe pa ye.»

⁶ Festuse mbæroe lima koloe olo mindu doe voto too ndjokpa gbambanoe ba ndoe endje kpætoemo, yeka á gu ga loe Sezaré. Osho kærøpa noe, tshe soe ga ati ba toe osho koewa ngbanga yé á za awa adoeke endje na oe to Polo na toenoe.

⁷ Løkø á Polo yi kumu ye, Ayuda á endje to lima ba loe Yerusaleme ndivwiri she yé oe te lima toe kæpa ogboro o'o ga pa ye, ogboro o'o neke á endje koeyu endje toe ádá o'onoe, endje li kæpandoe noe nene.

⁸ Kashe Polo pa lima ngbanga noe ye adoeke: «Edoe ga toe awa akwa noe Ayuda, ædoe ga toe Tepelo too foe egeroe gbozugo, moe mboembæroe ekperoe bale nene.»

⁹ Festuse yindoe koeza yanga foe Ayuda yé oe yu Polo adoeke: «Bøe yindoe kero ga loe Yerusaleme adoeke endje wa ngbanga noe zoe ba utshu moe a?»

¹⁰ Polo gi adoeke: «Moe ka ga utshu osho koewa ngbanga noe egeroe gbozugo, yé kpæke dá endje wa ngbanga noe moe. Moe mboembæroe ekperoe bale foe Ayuda nene bata á bæ wusoe noe doe øtshø noe doe toe zoe asoemo.

¹¹ Edoe adja moe koembæroe má ekperoe, yé á mbæroe ekperoe neke á li doe kuzu, moe vwaratoe moe ndoe koetshu toenoe nene. Kashe ædoe o'o á endje to meza pa moe ndoe noe koedædoe okporo o'o nene, uzu bale á tshe za moe ga tshakane endje gugu nene. Moe yindoe noe adoeke moe wuta ga utshu egeroe gbozugo.»

¹² Festuse koete ga ndœ aayi koemi upu nœ ye, œ koegi fœ Polo adœke: «Bata á 6œ yindœ koewu egerœ gbozugo ndœ koewa ngbanga nœ zœ, 6œ ro ga utshu ye tako.»

Polo 6a utshu Agripa dœ pe Berenise

¹³ Olo teasho manda nœ, gbozu Agripa dœ pe yingœ nœ á i'iri ye koedœ Berenise, ro ga lœ Sezaré yé œ na koewu Festuse.

¹⁴ Bata œndœ ndje di lima ndje kpoetœmœ, Festuse pandœ o'o nœ Polo fœ Agripa adœke: «Anga yakoshe bale á Felikisi ka lima tœ ye ti lœ kánga sœ kpœke.

¹⁵ Lœkœ á mœ na lima ga lœ Yerusaleme, agbozu tshapa anganga Ndjaba dœ pe agbœ Ayuda na koetœ meza pa ye, yé endje pa fœ mœ adœke mœ wa œgbœ ngbanga ga tœ ye.

¹⁶ Yeka á mœ gi fœ endje adœke, awa akwa nœ azu Roma pa adœke: œdœ endje koetœ meza pa uzu, œ li adœke endje dji she tshe pa o'o œkœ ye 6a utshu aayi koetœ mezanœ yekane á endje koewa ngbanga ga tœ ye.

¹⁷ Endje kœaafœ, á 'a kœgu tœ awanœ dœ endje ga mœ. Mœ kpakpalatœ mœ lœkœ á osho kœrœ nene, yé mœ na œ sœ ga ati 6a tœ osho koewa ngbanga yeka á vwa osho adœke endje gu dœ uzunœ ga mœ.

¹⁸ Azunœ á endje tœ meza pa ye áafo kashe endje papa anga ngbindi o'o tœ upu nœ ye liaka œeneke á mœ gbe má koedji tœnœ nene.

¹⁹ Endje sœ lima kœshara upu dœ she pa mara koedonga Ndjaba nœ endje dœ tœ endje, ndje tœ

upu nœ anga uzu á i'iri ye kœdœ Yisu á tshe tshu ye, yeka á Polo kpa pa adœke, tshe sœ dœ soro zœ.

²⁰ Mœ wuwu lima sœ œrœ á mœ mbœrœ tœ kœwa mara ngbanga atamœ nene. Mbœrœ tœnœ dá mœ yu Polo adœke tshe yindœ nœ dœ endje na ga lœ Yerusaleme adœke endje wa ngbanga pa ye tœ o'onœ asœmœ.

²¹ Kashe Polo yindœ nœ lima adœke œne wuta 6a utshu egerœ gbozugo yeka á tshe kœwa ngbanga pa o'o nœ œne. Yé á kœpa adœke endje gbœndœ ye lœ kánga œerr ga tœ olo á mœ vwa she fœ egerœ gbozunœ.»

²² Agripa kœpa fœ Festuse adœke: «Mœ yi ndje ndœ kœdji ndje yakoshenœ asœmœ.» Festuse kœgi fœ Agripa adœke: «Ba mbatsha 6œ dji she zœ.»

²³ Osho kœkœrœ pa nœ, Agripa dœ Berenise na, dœ azu ndjoro, yé œ li dœ kœlisœtœ ga sœnda awa bale dœ agbozu tshapa aturugu dœ pe agbozu tshapa ongbo. Festuse vwa osho yé endje na œ za Polo gu tœnœ.

²⁴ Festuse kœpa adœke: «Gbozu Agripa œdœ pe 'e kœ á 'e sœ dœ 'a ati asœke, 'e wu yakoshenœ asœ. Ayuda ndjoro na kœtœ meza pa ye 6a ndœ mœ, 6a lœ Yerusaleme, dœ pe ndje 6a lakpinœ asœke. Endje pa dœ œgbœ adœke, tshe lili kœsœpe dœ soro nene.

²⁵ Ba ndœ mœ, mœ wusœ nœ adœke tshe mbœmbœrœ anga ekperœ bale á li adœke tshe tshu lœ kumunœ nene. Kashe 6ata á Polo dœ tœ ye yindœ nœ adœke, egerœ gbozu kœwa ngbanga pa œne, mœ wa o'o tœ kœvwa she fœ egerœ gbozunœ.

²⁶ Bata á mœ wuwusœ o'o neke á mœ kœsu pa ye fœ egerœ gbozu nene, dá mœ sœ kœyu she utshu

'e, utshu æ6œ dœ gbozu Agripa, adœke 6œ yu she yeka á mœ kœgbœ o'o kœsu fœ she tœ upu nœ ye.

²⁷ Mœ wu adœke œ sœsœ dœ ɔtshœnœ nene kœvwa ayi kãnga fœ egerœ gbozu œdœ ádá o'o á endje tœ meza pa ye kœscœsœ ngbi nene.»

26

Polo pa ngbanga 6a utshu Agripa

¹ Agripa kœpa fœ Polo adœke: «Mœ za awa fœ 6œ ndœ kœpa ngbanga nœ zœ.» Polo kœti kane ye ga lafo ndœ kœpa o'o yé œ pa adœke:

² «Gbozu Agripa, mœ sœ dœ yanga kpesheke ndœ kœpa ngbanga 6a utshu zœ tœ o'o kœ á Ayuda tœ meza pa mœ tœnœ,

³ gbambanœ nene, 6œ wusœ mara kœmboœrœtœ nœ Ayuda dœ pe kœshara upu pa mara kœdonga Ndjaba nœ endje dœ ɔtshœnœ. Mœ ki fœ 6œ adœke lœsu zœ zi tii á 6œ kœdji mœ.

⁴ «Ayuda para wusœ soro mœ pe dœ gbolo mœ ye, mbœrœ mœ gerœ lœ Yerusaleme ugurutœ azu ogo nœ mœ.

⁵ Endje wusœ mœ katshatsha. Ædœ endje kœyindœ nœ, endje pa adœke œmœ kœdœ anga Afarisayinœ á endje ro anga Ayuda dœ kœdonga Ndjaba dœ pe kœliscœ awa akwa nœ azœ waa.

⁶ Yé ngœngœ asœke, mœ sœ kœpa ngbanga mbœrœ á mœ za lœsu mœ ga pa anga o'o á Ndjaba pa lima fœ aata azœ.

⁷ Mara azu ndjokpa dœ bisha (12) lœ Israyele sœ kœdonga Ndjaba butshœ dœ ɔlœ dœ lœsu adœke œne wu œœœœ asœmœ. Uu gbozu Agripa! Mangba o'onœ á mœ za lœsu mœ ga tœ nœ asœmœ dá Ayuda tœ meza pa mœ.

⁸ Ayuda, mbærcœ gade á 'e gbe adœke Ndjaba œ she azu á endje tshu læ kuzu nene a?

⁹ «Æmœ ndje lima, mœ sœ kœpakata azu adœke endje yiyindœ Yisu uzu Nazarete nene.

¹⁰ Ætœncœ dá mœ mbærcœ lima læ Yerusalem, Agbozu tshapa anganga Ndjaba za awa fœ mœ yé mœ ko ayindœ Yisu ndjoro gu tœncœ ga læ kánga. Yé œ kœsœ lima adœke endje wo endje ye, mœ sœ lima kœyindœ nœ.

¹¹ Mœ mbærcœ lima kœ adœke endje wu œrcœ kanga læ Sinagoga, adœke endje katœ kœyindœrcœ nœ endje ga ndœ Yisu ti ye. Tshelœ mœ fa lima ga tœ endje dœ mara adœke, mœ sœ lima kœza awa endje œrrr dje læ ongbo á sœ læ ingirincœ.»

*Polo pandœ kœfatshalœsu nœ ye
(Wu 6a tœ Akw 9.1-19; Mat 22.6-16)*

¹² «Mbærcœ tœncœ ataa, mœ sœ lima kœna œlœ bale ga læ Damaseke dœ mbeti á agbozu tshapa anganga Ndjaba su fœ mœ adœke œ za awa nœ kœmbærcœ œrcœ fœ mœ.

¹³ Uu gbozu! Ti damba tœ ala awa, ndoo dœ midi, mœ wu ishiri owo á ropa œlœ kœto 6a lafo kœjerœ ga pa mœ, dœ pe anga mœ á 'a sœ lima kœro tœ awancœ dœ endje.

¹⁴ 'A kœyo kœ ga læ œshœ, mœ kœedji tshama uzu kœ e mœ dœ o'o ama Ebre adœke: "Sawulo, Sawulo, mbærcœ gade á 6œ sœ kœmbærcœ œrcœ kanga fœ mœ a? 'Bœ sœ kœwu oyo tœ zœ 6ata yaburu á ayengœ ye du uwu ga læ igi ye á sœ kœgbota she á tshe sœ kœvwaratœ ye tœ kœna manda ye."

15 «Mœ kæyu adœke: “Æ6œ koedœ ðe, Gbozu?” Gbozu koepa adœke: “Æmœ koedœ Yisu, œmœ dá 6œ mbœrœ œrœ kanga fœ mœ ascœmœ.

16 Kashe alafo, œ ka dœ ada zœ! Wu, mœ wuta ga ndœ zœ mbœrœ koefa 6œ tœ ayi akwa nœ mœ. Bœ dœ timu nœ mœ adœke 6œ pandœ nœ fœ azu mara á 6œ wu dœ mœ kpesheke dœ pe œneke á mœ kpa yisœ nœ fœ 6œ manda nœ.

17 Ædœ 6a ndœ Ayuda, œdœ 6a ndœ angbi azu, mœ gbœndœ zœ tœ osho kœ á mœ vwa 6œ tœnœ,

18 mbœrœ kœkœrœ ala endje, ndœ kœgi endje lœ ubu osho ga tœ ingbisho, mbœrœ endje vwaratœ endje tœ Satana yé œ na ga ndœ Ndjaba. Ædœ endje kœsœ dœ kœyindœrœ ga ndœ mœ, mœ djerœndœ ekperœ nœ endje yé œ za osho kœsœ ugurutœ ayerœ azu nœ Ndjaba fœ endje.”»

19 «Kœto tœ olonœ ascœmœ, gbozu Agripa, mœ mbœrœ œneke kœ á to 6a ndœ Ndjaba á tshe yisœ nœ fœ mœ.

20 Utshunœ, mœ tetœ kœmindœ nœ fœ azu tshalakpi Damaseke dœ Yerusaleme. Manda nœ, mœ mindœ nœ fœ azu tshelœ ogo Yuda kœ ndje dœ angbi azu. Mœ sœ koepa fœ endje adœke endje fatshalœsu endje, œ na ga ndœ Ndjaba yé œ mbœrœ akwa á sœ kœma adœke endje fa adja tshalœsu endje ye.

21 Ádœnce á Ayuda tepa mœ 6a lœ Tepelo, á yindœ kœwo mœ dœ mœ.

22 Kashe Ndjaba sœ kœgbœndœ mœ œerrr ga tœ kpesheke, yé mœ sœpe damba dœ soro mbœrœ koepa œneke asœke fœ azu para kœkœ, fœ agbolo ndje fœ agbozu. Æneke á mœ sœ kœpandœ nœ asœke koedœ kolœ œneke á aayi kœgbara o'o œdœ

mbeti nœ Moyize pa lima ndœ nœ adœke œ wuta.

²³ Endje mi lima ndœ nœ adœke, Masiya œ wu oyo, yé œ tshu yeka á she lœ akuzu utshu azu kœ. Tshe mindœ o'o nœ Ndjaba á sœ ßata ɔlœ á za kœshe fœ Ayuda dœ pe angbi azu.»

²⁴ Polo sœpe damba kœpa ngbanga, á Festuse pa o'o dœ ɔgbœ adœke: «Iyi te lœ kumu zœ a! Ærœnœ á ßœ wusœ nœ waa dá mbœrœtœ zœ asœke a!»

²⁵ Kashe Polo kœgi adœke: «Mœ sœsœ dœ iyi nene, gbozu Festuse, o'onœ á mœ sœ kœpa tœnœ kœdœ adja o'o, yé ádánœ sœ zœ.

²⁶ Gbozu Agripa dji o'onœ asœke, yé mœ li kœpa o'o ßa utshu ye dœ awa nene. Tshe wusœ o'onœ asœ bale bale kœ, gbambanœ nene, œ mbœmbœrœtœ endje wutœnœ nene.

²⁷ Gbozu Agripa, ßœ yindœ o'o á aayi kœgbara o'o pa lima ye a? Mœ wusœ nœ adœke ßœ yindœ nœ.»

²⁸ Agripa kœpa fœ Polo adœke: «Æ sœpe teasho adœke ßœ fa gbetshelœ nœ mœ adœke mœ wuta uzu nœ Kristu!»

²⁹ Polo gi adœke: «Olo sœ ndoo, olo sœ lœ ingirinœ, mœ sœ kœ'e Ndjaba mbœrœ œbœ dœ pe azu para á endje sœ kœdji mœ kpesheke asœ adœke 'e wuta ßata mœ, kashe endje ii 'e dœ uwu ga tœnœ ßata mœ nene!»

³⁰ Gbozu Agripa kœafo awa bale dœ gbozu ongbo Festuse dœ Berenise, dœ pe azu para á endje sœ lima kpœtœmœ,

³¹ yé kœgitœ endje ga indirinœ, kœpa lœ ugu-rutœ endje adœke: «Uzunœ asœ mbœmbœrœ ekperœ á li adœke a wo she too a za she ga lœ kángá nene.»

³² Agripa kœpa fœ Festuse adœke: «Ɛdœ uzu asœ kœyɔyɔ lima ndœ nœ adœke gbozu Roma kœwa o'o nœ œene nene, dá a za má she ga shu ye.»

27

Kœvwa Polo ga lœ Roma

¹ Olo á endje gbe adœke 'a ro ga lœ Itali dœ egerœ agba, endje za Polo dœ pe anga aayi kánga fœ anga gbozu nœ aturugu bale á i'iri ye kœdœ Juliyuse, tshe kœdœ gbozu uguru ukpulu aturugu lœ ogo Roma á endje e endje adœke «ukpulu aturugu nœ egerœ gbozu.»

² 'A ɔ ga lœ egerœ agba á to 6a lœ Adramite á yindœ kœro kœka ga tœ mangu lœ ogo Azi. 'A ro lima tœ awanœ dœ Aristarke uzu Tesalonike lœ ogo Masedwane.

³ Osho kœɔ pa nœ, 'a ka lima 6a tœ Sidona, Juliyuse sœ kœembœrœ ɔtshœrœ ga tœ Polo, á za awa fœ she kœena ndœ kœwu anganœ á endje kœto œrœ á tshe sœ dœ ogonœ fœ she.

⁴ Manda kœkatœ Sidona ti, 'a áafo, œ ro ndoo dœ tshiki lœ Shipre mbœrœ yugu sœ lima kœgi 'a ga ngbanœ.

⁵ 'A zu ungu kota ga tœ ama ungu ndoo dœ Silisi œdœ Pafili, yeka á 'a wuta ga lœ Mire lœ ogo Lisi.

⁶ Ba zœ, gbozu nœ aturugu wu anga egerœ agba á to 6a lœ Alekezandri, á sœ kœro ga lœ Itali, á ko 'a ga lœ nœ.

⁷ 'A mbœrœ lima olo ndjoro la ngu mbœrœ egerœ agba sœ lima kœkpa yima yima, yé 'a wu lima oyo á wuta lima ga lœ Kinide. Bata 'a lili kœena ndjii ga zœ nene mbœrœ yugunœ á sœ kœendanga

'a, 'a fa dja ga lœ Salemonē tœ osho á tshiki Krete ko 'a yiwa tœnœ tœ yugunœ.

⁸ Yé manda nœ, 'a mbœrœ oyo tœ 'a, á wuta ga tœ osho á i'irinœ kœdœ Ɔtsho Mangu ndoo dœ ongbo Lase.

⁹ Kashe œndœ 'a di lima lœ ananœ waa, yé loko dopa nœ, awa adœke egerœ agba na ana gugu nene. Olo á Ayuda œ yo tshelœ ama endje ro lima ye*, á Polo kœpa fœ endje adœke:

¹⁰ «Anga mœ, mœ wu adœke ana asœ ngaanga dœ azœ. Anganœ ete, egerœ agba dœ pe œrœ kɔ á sœ lœ nœ œ ndi, azœ ndje 'a tshu.»

¹¹ Kashe gbozu nœ aturugu vwaratœ ye kœdji Polo, yé á dji kolœ ayi kœkpa dœ egerœ agba dœ pe ayingo egerœ agbanœ.

¹² Bata mangunœ gaga lima adœke endje sœ tœnœ dœ lɔkɔ nœ izi nene, ili azu yindœ nœ adœke œne ro. Endje yindœ kœro ga lœ Fenikise, anga mangu ogo Krete, á sœ ga tœ osho á ɔlɔ œ li tœnœ.

Ndavuru yugu

¹³ Aya yugu to ɓa aki á sœ kœna tœnœ, yé endje gbe adœke œne li kœmbœrœ œneke á œne yindœ nœ. Endje gbota longonœ† yé œ afo kœro tœnœ kperœ tœ ama mangu tshiki Krete.

¹⁴ Kashe œndœnœ di teasho, ndavuru yugu á to ga pa gele ndo dœ osho á ɔlɔ œ wuta tœnœ, ɓa pa kaga tshiki á jerœ ga pa endje.

* **27:9** Manda olo kœyotshelœma nœ Ayuda, kœna ana langu ka lima waa † **27:13** Longo: Ɔtœnœ kœdœ egerœ badja á endje za vwi ga la ngu yeka á mbœrœ adœke egerœ agba kpa gitœ ye lœ kudu tœ ye nene

¹⁵ Yugunœ gi agba dœ agbɔ ga manda nœ, awa adœke 'a mbœrœ anga œrœ gugu nene yé 'a katœ nœ ti adœke œ gi 'a.

¹⁶ Á ro tɔ indiri aya tshiki bale á i'irĩnœ koedœ Koda á sœ lima kœwandœ ata gbɔgbɔ yugunœ pa 'a, yé uvuru 'a kpa lima lœ nœ tœ kœza aya agba kœshe dœ azu.

¹⁷ Manda kœti tœnœ ga lafo, endje ko ogboro uwu á du ga tœ egerœ agbanœ mbœrœ loko kœkakavwa nene. Bata awa kœshi pa mindu dja ga tœ Libi sœ lima kœza endje, endje geta egerœ maɓaya á endje du ga tœ egerœ agbanœ vwi ga la ngu, á tetœ kœna la ngu yima yima.

¹⁸ Osho kɔrɔ pa nœ, ɓata yugunœ sœpe lima kœvwi 'a dœ agbɔnœ, 'a tetœ kœko ata gbarœ va ga la ngu.

¹⁹ Yé olo bisha manda nœ, aayi kœmbœrœ akwa lœ egerœ agbanœ dœ tœ endje, te ndje tœ kœko œrœ kote egerœ agbanœ va e.

²⁰ 'A kpa sœ lima kœwu ɔɔ too angerepe nene, manda olo ndjoro, yugu sœ kœna kolœ dœ agbɔ, yé gbetshelœ nœ soro kpa gugu lima lœ kumu 'a nene.

²¹ Azu á endje lœ lima lœnœ zizi œrœ nene manda olo ndjoro, yé Polo afo ugurutœ endje á pa adœke: «'E wu, anga mœ, œdœ 'e kœdji lima o'o mœ, á 'a sœpe lœ Krete, gbarœ œdœ œrœ kote egerœ agba œ ndi má nene.

²² Kashe ngɔngɔ asœ, mœ sœ kœpa fœ 'e adœke 'e ru lɔsu 'e, uzu bale ugurutœ 'e œ tshu nene, kolœ egerœ agba dá ndi.

²³ Ndjaba nœ mœ á mœ mbœrœ akwa fœ she vwa anga andjelu fœ mœ dœ abutshɔnœ asœ.

24 Tshe pa fœ mœ adœke: “Polo, awa zaza 6œ nene, œ li adœke 6œ pa ngbanga utshu egerœ gbozu yeka. Ndjaba œ she azu para lœ egerœ agbanœ asœ mbœrœ ɔtshɔ lœsu nœ ye ga ndœ zœ.”

25 'E ru lœsu 'e alaya, gbambanœ nene, mœ za lœsu mœ ga tœ Ndjaba yé œrœ œ mbœrœtœ ye liaka œneke á andjelu pandœ nœ fœ mœ asœmœ.

26 Kashe egerœ agbanœ œ zatœ ye tɔ ama ɔshɔ tœ ama anga tshiki bale.»

Egerœ agba li ungu

27 Manda pɔsɔ bisha, egerœ yugunœ vwi 'a lima na tœnœ œrrr ga la egerœ ungu á i'irinœ kœdœ Adriyatike. Kœndo dœ ɔgbɔ butshɔ, azu akwa tshelœ egerœ agba gbe adœke 'a ndo dœ ama ɔshɔ ye.

28 Endje du uwu ga tœ badja, á vwi ga la ngu ndœ kœwusœ dili ungunœ. Endje wu adœke ungunœ li metere zazu bale dœ ndjokpa dœ amanœ mindu dœ bisha. Yé endje gitœ endje ga utshunœ, œ kpa vwi uwunœ, á wu adœke œ sœ dœ metere zazu bisha dœ amanœ mindu dœ voto.

29 Endje sœ lima dœ awa adœke egerœ agbanœ zazatœ ye tɔ badja nene. Mbœrœ tœnœ ataa, endje du longo vana ga tœ budunœ, á ko va ga la ngu, yé á sœ lima kœkate dœ lœsu endje ga lafo adœke osho kɔrɔ.

30 Bata aayi akwa yi lima ndœ kœkpa tœnœ, endje gi lima aya agba kœshe dœ azu ga la ngu yé œ fara adœke œne jerœ ga lœ nœ á kœdu longonœ ga utshu egerœ agbanœ.

31 Polo kœpa fœ gbozu nœ aturugu dœ pe aturugu adœke: «Ædœ azu asœ kœsœsœpe lœ egerœ agbanœ asœ nene, e'e, 'e sœpe dœ soro nene.»

³² Yeka á aturugu na, á wa tshelœ uwu tœ aya agbanœ, yé á ka tœnœ ti á te ga la ngu.

³³ Kœkate adœke osho kôrɔ, Polo kœki ga tœ azu para adœke endje zi œrœ. Tshe pa fœ endje adœke: «'E wu, œ mbœrœ kpesheke pɔsɔ bisha á 'e sœ kœgugu dœ awa yugu yé á zizi anga œrœ bale nene asœke.

³⁴ Mœ sœ kœki ga tœ 'e adœke 'e zi œrœ, gbanbanœ nene, œ li adœke 'e mbœrœ ataa yekane á kœshe. Uzu bale ugurutœ 'e œ tshu nene.»

³⁵ Manda kœpa ataa, Polo za mapa, á gi mershe fœ Ndjaba tœ ala endje para, á tetœ kœzi tœnœ.

³⁶ Yeka á endje gbɔ gbɔgbɔ á tetœ kœzi œnœ endje rœgonœ.

³⁷ A'a para lœ egerœ agbanœ 'a sœ lima azu kama bisha dœ zazu votɔ dœ ndjokpa dœ amanœ mindu dœ bale.

³⁸ Manda kœzirœ, uvu azu para su, yé endje tetœ kœko ble va ga la ngu mbœrœ egerœ agbanœ kœlili nene.

³⁹ Manda kœkôrɔ osho, aayi kœmbœrœ akwa lœ egerœ agba wu adœke œne ndo dœ ɔshɔ ye. Kashe endje wuwu lima sœ ogo mangunœ nene, бата á endje wu osho á ungu li ga lœ mindu, endje gbe kœpara awa kœza agba ga tœ ama ɔshɔ ba zœ.

⁴⁰ Endje wa uwu tœ longonœ á katœ nœ ti ga la egerœ ungunœ, endje vvara kayi œ jerœ ga la ngu. Manda nœ, endje du lœba siriki ga utshunœ adœke yugu kœmbœrœ tœnœ á kœvwi egerœ agbanœ ga utshunœ yé œ tetœ kœna gutœnœ ga tœ ama ɔshɔ.

⁴¹ Kashe egerœ agbanœ shi pa mindu á sœ uguru gbɔgbɔ ungu bisha. Tshatshu egerœ ag-

banœ li lima ga læ mindu, œ sœsœ lima kœeturutœ
ye nene, yé gbœgbœ loko kavwa lima budunœ ye.

⁴² Aturugu kœwu adœke egerœ agba sœ kœendi
tœnœ, á gbe kœwo aayi kánga mbœrœ endje kœdœ
ungu yeka á kœkpa nene.

⁴³ Kashe gbozu nœ aturugu yindœ kœshe lima
Polo, yé á pakata aturugunœ, yé á pa fœ azu neke
á endje wusœ ungu adœke endje i ga la nœ, œ dœ
zutœnœ ga pa œshœ.

⁴⁴ Anga endje zu dœ maḃaya too dœ agba ndindi
egerœ agbanœ. Mara á azu para zu lima ungu dœ
œtshœ nœ dœ mœ.

28

Polo 6a læ tshiki Malte

¹ Manda kœshe 'a, 'a dji adœke i'iri tshikinœ asœ
kœdœ Malte.

² Ayengœ ogonœ mbœrœ œtshœrœ fœ 'a. Endje
ngbœ egerœ owo, á e 'a para ga indirinœ, mbœrœ
yavuru sœ kœni tœnœ yé izi sœ waa.

³ Polo rœ lima agba yawo á za vwi ga ta wo, anga
yakoro wuta mbœrœ katsha owonœ, á de kane ye
á tœpe tœnœ.

⁴ Kœwu adœke yakoronœ de kane Polo, ayengœ
ogonœ pa læ tœ endje adœke: «Adjapu, yakoshe
asœ kœdœ ayi kœwo azu, tshe tshœ lœnœ la ngu,
kashe ayi kœwa ngbanga tshalafœ yiyindœ nœ
adœke tshe sœ dœ soro nene.»

⁵ Yé Polo vwi tshelœ kane ye, yakoronœ te ga
ta wo, kashe katsha yakoronœ mbœmbœrœ she
nene.

⁶ Anga azunœ sœ lima kœkate kœwu mara á
katsha yakoronœ œ mbœrœ she too ndje tshe gbœ

kukuku æ tshu, kashe endje ka ærrr anga ærœ bale mbœmboærœ nene. Endje kœfa tshelœ o'o ama endje á kœpa adœke: «Yakoshe asœ kœdœ anga ndjaba.»

⁷ Egerœ uzu bale ndo dœ osho á sœ indirinœ á i'iri ye kœdœ Publiyuse, sœ lima dœ osho kœsœ ndo dœ tshikinœ asœmœ kpœtœmœ. Tshe za osho kœsœ fœ 'a dœ ɔtshɔ lɔsu yé 'a lo kpœtœmœ olo voto.

⁸ Aba Publiyuse sœ lima dœ kœba biwa œdœ pe awa. Polo na kœwu she, á e Ndjaba tœ ayi kœbœnœ, á to kane ye ga pa ye ngbewo á kœba nœ ye kœka ye.

⁹ Manda nœ, anga azu tshikinœ á endje sœ lima dœ kœba, na ga ndœ Polo ndœ kœgbɔ kœshe yé tshe she endje ye.

¹⁰ Endje lisœ 'a lima waa, ɔɔ á 'a jerœ ga la ngu ndœ kœro tœnœ, endje to ærœ kɔ á 'a sœ lima dœ ogonœ fœ 'a.

Kœto lœ tshiki Malte kœro ga lœ Roma

¹¹ 'A mbœrœ yapu voto lœ Malte, manda nœ 'a ɔ ga lœ egerœ agba, á sœpe lima lœ tshiki lœ izi á sœ ɔa zœ. Tœnœ kœdœ lima egerœ agba tshelœ Alekezandri á i'iri ye kœdœ: «Ameya ndjaba.»

¹² 'A na ærrr yé œ wuta ɔa lakpi Sirakuse, yé 'a mbœrœ kpœtœ olo voto.

¹³ Kœto kpœtœmœ, 'a afo kpœtœ, 'a za tshandiri mangunœ œ ro ærrr gbuu ga lœ Rejio. Osho kœɔ pa nœ, yugu to dja ga mangba 'a yé á tagala 'a manda olo bisha á 'a wuta ga lœ Puzole.

¹⁴ Ba zœ, 'a gbɔ anga ayindœ Yisu, á endje ki ga tœ 'a adœke 'a mbœrœ dœ œne pɔsɔ bale, yeka manda nœ á 'a kœli ga lœ Roma.

¹⁵ Aaya lœ Yisu 6a lœ Roma dji ndœ 'a, á na para tshatshu 'a, á kate 'a 6a lœ zando Apiuse œdœ osho á endje e «anda agene». Lɔkɔ á Polo wu endje, tshe gbɔ gbɔgbɔ, yé œ za mershe fœ Ndjaba.

Polo 6a lœ Roma

¹⁶ Kœyi kumu 'a ga lœ Roma, endje za awa fœ Polo ndœ kœgbɔ anda nœ ye kœlo tœnœ dœ pe turugu á tshe sœ kœza ala ye tœ ye.

¹⁷ Manda olo votɔ, Polo kœvwa osho fœ agbozu tshapa Ayuda ndœ kœngbɔtœ endje ga tœ nœ. ɔɔ á endje ngbɔtœ endje ga tœnœ, Polo kœpa fœ endje adœke: «Alaya, mœ mboembœrœ ekperœ ga tœ azu ogo nœ azœ nene, too ga tœ o'o á aata azœ katœ nœ ti fœ azœ nene, yeka á Ayuda nœ Yerusaleme tɔ meza pa mœ fœ azu nœ Roma asœ.

¹⁸ Endje yu osho œ yindœ kœkatœ mœ; gbambœ nene, endje gbɔgbɔ ekperœ bale á mœ mbœrœ yeka á endje kœwa o'o ndœ kœwo mœ nene.

¹⁹ Kashe Ayuda vwaratœ endje ye, mœ sœsœ lima dœ anga œrœ kœmbœrœ tœnœ nene, á mœ yɔndœ nœ adœke gbozugo Roma kœwa ngbanga nœ mœ. Kashe mœ sœsœ dœ gbetshelœ kœndi ogo nœ azœ nene.

²⁰ Mbœrœ tœnœ ataa á mœ vwa osho ndœ 'e adœke a pa 'o mbœrœ tœnœ kane. Adja upu adœke endje i kane mœ mbœrœ uzu á azu Israyele sœ kœza lsu endje ga tœ ye.»

²¹ Endje gi fœ she adœke: «'A gbɔgbɔ anga mbeti á to lœ Yuda mbœrœ o'o nœ zœ nene, yé lœ ugurutœ alaya á endje na asœ, anga bale á tshe na dœ ndœ trœrœ zœ too tshe pa ekpe o'o mbœrœ 6œ gugu nene.

²² Kashe 'a yindœ koedji 6œ koemindœ neke á 6œ na dœ tœnœ mboerœ osho kã, azu sœ koewaratœ endje tœ awa nœ zœ á 6œ zatœ zœ ndœ nœ.»

²³ Endje koedi mbulu dœ Polo, yé lœkœnœ, endje kœna ndjoro ga lœ bingi nœ ye. Kœto dœ amazi œerrr kpîi, Polo sœ kolœ kœyisœ 'o tœ upu nœ Ogo gbozu nœ Ndjaba fœ endje kœto tœ mbeti nœ Moyize dœ pe œœnœ aayi kœgbara o'o mboerœ kœma fœ endje adœke endje yindœ Yisu.

²⁴ Anga endje sœ lima kœyindœ o'o á tshe sœ kœpa tœnœ, kashe anga endje vwaratœ endje kœyindœ nœ ye.

²⁵ Kœgu endje tœ awa, endje sœ lima koedjitœ endje lœ tœ endje nene; á Polo kpa kœpa ga pa nœ fœ endje adœke: «Tœnœ koedœ adja o'o nœ Ɔtshã Ishiri á ayi kœgbara o'o Isaya mi lima ndœ nœ fœ aata 'e adœke:

²⁶ “Na ga ndœ azu asœmœ yé œ pa fœ endje adœke: 'e dji dœ Ɔtshœnœ kashe 'e wusœ adœnœ nene, 'e mesho dœ Ɔtshœnœ kashe 'e wu dœ Ɔtshœnœ nene.

²⁷ Gbambœnœ nene, lœsu azu asœ gbœœgbœ;
endje be utu endje dœ pe ala endje ye,
mboerœ endje yiyindœ kœwu œœœ nene,
yé œ yiyi ndje ndœ koedji o'o nene,
endje yiyindœ kœfa lœsu endje fœ mœ dœ Ndjaba nene.

Yé mœ she bala endje koto o?”»

²⁸ Polo kœpa fœ endje adœke: «'E wusœ nœ adœke, Ndjaba vwa kœshe fœ anga angbi azu; endje, endje dji bala zœ.»

[
²⁹ Koedji Polo ataa, Ayuda gitœ endje yé œ tetœ kœshara o'o ugurutœ endje dœ tœ endje.]

³⁰ Polo mboeræ lima ungu bisha tshakudu anda
dæ ngendja næ ye dæ tæ ye, yé tshe sæ kæpa o'o
dæ azu kə á endje sæ lima kæna ga ndæ ye.

³¹ Tshe sæ lima kæmindæ Ogo gbozu næ Nd-
jaba, kæyisæ o'o næ Gbozu Yisu Kristu dæ awa
nene, yé uzu bale kæpakata she gugu lima nene.

Mono
Mono New Testament

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc. and ACOTBA-SUBO

Language: Mono

Contributor: Association Congolaise Pour la Traduction de la Bible et
Alphabetisation - Sukisa Boyinga

All rights reserved.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files
dated 14 May 2025

fe1a9e91-0d4a-5969-816d-e467ff6cc983